ADAM

2000 ŞİİR YILLIĞI

ŞİİRİMİZDE GEÇEN YIL



Hazırlayan
MEHMET H. DOĞAN

ADAM

2000 ŞİİR YILLIĞI

ADAM

2000 Şiir Yıllığı

(Şiirimizde Geçen Yıl)

•

Hazırlayan

Mehmet H. Doğan

ADAM YAYINLARI
©
Adam Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş.

Kapak Tasarımı Birsen Delemen Güven

Birinci Basım Şubat 2000

00.34.Y.0016.759
ISBN-975-418-620-0

Fikir ve Sanat Eserleri Yasası'nın 34. maddesine dayanılarak hazırlanmış olan bu antolojinin yayın hakkı, aynı yasanın 8. maddesine göre işleyenin, derlenen şiirlerin tek tek bütün hakları ise yapıt sahiplerinindir.
Bu antoloji aracılığıyla alıntı yapılamaz.

2000 Şiir Yıllığı
(Şiirimizde Geçen Yıl)

●

Mehmet H. Doğan

ADAM

ÖNSÖZ

Bu yıllıkların yayımlanmaya başladığı 1993 yılından beri bu önsözlerde önce yıllıklar üzerine yapılan eleştirilere yer veriyor, bunları yanıtlamaya çalışıyorduk. İlk yıllarda, belki de böyle bir girişimin yeni olması nedeniyle, eleştiriler çok oluyordu. Seçmelere -seçilen şair ve şiirlere- karşı çıkanlar; şiir metinlerinde elde olmadan yapılan dizgi yanlışlıklarından yakınanlar; yıllıklardaki eksikliklere parmak basanlar yaptıkları eleştirilerle, yıllığın her gün biraz daha gelişmesine, yanlışlarından arınmasına neden oluyorlardı. Bize eksiklerimizi anımsatırken, eksiksiz bir yıllığın nasıl olması konusunda değerli ipuçları veriyorlardı. Seçmeler konusunda, herhangi bir şair ya da şiir adı vermeden itirazda bulunanlar, değerlendirme ölçütlerimizi daha bir titizlikle uygulamaya itiyorlardı bizi. Aslında, yapıcı eleştirinin, genelde eleştirinin yararı da buydu. Bugün açıkça söylemek istiyorum ki, bu eleştirilerden çok yararlandım. Elinizdeki yıllık, ilk yıldakinden çok daha doyurucu ve güvenilir, çok daha az dizgi yanlışı ile çıkmışsa, bunu bu eleştirilere borçluyum. Sağ olsunlar, diyorum bu eleştirileri yapanlar. İyi ki, yazdılar, eleştirdiler, uyardılar bizi.

Geçen yıl, önceleri o kadar eleştirilen dizgi yanlışlarının üç ya da dörde indiğini görmek sevindiriciydi. Bunda, dizgicilerin, düzeltmenlerin çabaları yanında, şiirleri dergilerde yayımlanırken yapılmış olan dizgi yanlışları konusunda bizi daha yıllık çıkmadan, seçmeler sırasında uyaran şairlerin de büyük payı oldu. Kimi şiirlerde, ilk bakışta hemen görülecek yanlışların dışında öyle yanlışlar yapılmıştı ki, – örneğin bir tek şiir 10 tane noktalama ve sözcük yanlışı ile yayımlanmıştı dergide! – inanılması olanaksızdı. İyi niyetli şairin uyarısı olmasaydı bunları düzeltemezdik. Bunun yanında, yıllıktaki en ufak yanlıştan dolayı bizi acımasızca, kötü niyetlilikle suçlayan, bundan böyle yıllığa kendilerinden şiir alınmaması uyarısında bulunan dergi ve şairlerin uyarılarını, istemeyerek de olsa, dikkate almamazlık edemezdik. Bundan böyle, bu dergilerden ve şairlerden yıllığa şiir al/a/mayacağımı burada belirtmek isterim.

Yıl içinde bazı dergilerde çıkan değerlendirme yazılarında, yazarların yıllıklardan yararlandıkları konusunda notlara rastladım. Kap-

samlı bir şiir antolojisi, antolojinin hazırlanışı sırasında, özellikle genç şairler konusunda, Adam Şiir Yıllıkları'ndan yararlanıldığını belirtti, büyük bir kadirbilirlikle. Bunlar sevinilecek şeylerdi. Benim daha ilk yıllıkta, 1993 Şiir Yıllığında belirttiğim gibi "yıllıkların geleceğe aktarılacak bir belge kitapçığı" olması dileğimin gerçekleştiğini gösteriyordu. Şiir Yıllıklarının, şairler, şiirler, şiir kitapları, ödüller, ölüm tarihleri, değerlendirme yazıları yönünden nasıl zengin bir kaynak oluşturduğu önümüzdeki yıllar daha iyi anlaşılacaktır.

Bu yıl, fanzinler de içinde, izlediğim dergi sayısı 58. Bunların, geçmiş yıllarda bir eleştiride de belirtildiği gibi, hepsinden şiir alma olanağı olmuyor kimi zaman. İzlenen her dergiden şiir almak gibi bir ölçütün konamayacağını, konsa bile bunun doğru bir ölçüt olmayacağını düşünüyorum. İzlenen dergilerden şiir/ler alınması, daha çok, dergilerin şiir yayımlama politikasıyla ilgili. Geçen yıllıkta da söylediğim gibi, dergilerin "yayımlamak üzere şiir seçerken, hatır, gönül, dostluk ilişkilerini bir kenara bırakıp az ama güzel şiir arama yoluna" gitmeleri, kendilerinden şiir seçilmesi olasılığını artıracaktır.

Yıldan yıla, yıllıktan yıllığa yanlışlarımız, hatalarımız, eksikliklerimiz azaldıkça eleştirilerin de azaldığını görüyoruz. Eleştirilerin azalması ise Önsöz'de söylenecek şey bırakmıyor bize. Dileriz, ilerde Önsöz'süz yayımlayalım yıllıkları.

2000'li yıllarda daha doyurucu yıllıklarda, daha güzel şiirlerde buluşmak dileğiyle.

Ocak 2000
Mehmet H. Doğan

(*) Yıllık için taranan, izlenen, yararlanılan dergiler abece sırasıyla şunlardı: "Adam Sanat" "Adı Yok", "Alleben" (Tömer-Gaziantep), "Anadolu Ekin" "Ardıçkuşu" "Aykırı Sanat" "Bahçe" "Berfin Bahar" "Beyaz Ölüm Kuşları" "Bilkent Dört Mevsim" "Cumhuriyet Kitap" "Çağdaş Türk Dili" "Çalı" "Damar" "Defter" "Dil Dergisi" (Tömer-Ankara), "Dize", "Dördüncü Yeni" "Düş'e Yaza Edebiyat" "Düşlem"(4 sayı), "Düşün" "E" "Edebiyat ve Eleştiri" "Edebiyat Güncesi", "Gösteri" "Haliç" "Ihlamur" "İskenderiye Yazıları" "Islık", "İzlek" "İzmir İzmir", "Kaşgar" "Kavram Karmaşa" "Kırağı" "Kıyı" "Kitap-lık", "Kültür Sanat" (Lefkoşa), "Likâ" (Kırıkkale), "Ludingirra" "Maki" "Mavi Portakal" (Tömer-Antalya), "Milliyet Sanat" (2 sayı), "No" "Öküz" "Papirüs" "Pencere" "Polemik" (Tokat), "Seyir" (Van), "Söylem" Söz/Sanat (Fethiye), "Şahdamar", "Şiir Ok'u", "Türk Dili Dergisi" "Üç" "Ütopiya" "Varlık" "Yaşasın Edebiyat" (1 sayı), "Yeni Biçem" (4 sayı).

Not: Yıl içinde olacak olan bir değişiklikten dolayı bu yıl dergi ve kitapların ulaştırılabileceği bir adres veremiyorum. Eski adres bir süre daha kullanılabilir, yenisi kesinleştiğinde duyuracağım.

M. H. D.

1999'DA ŞİİR

Genel Durum

'60'lı, '70'li yıllarda "şiirin giderek okurdan – bunu *halk* diye de okuyabiliriz – uzaklaştığı" tartışmaları yapar, nedenlerini bulmaya çalışırdık. Çoğunlukla şairler suçlu bulunur, şair *halk*tan uzaklaştığı için şiirin de okurun uzağına düştüğü ileri sürülürdü. Şair günah keçisiydi o yıllar. Hele hele şu İkinci Yenici şairler olmasaydı, okurla şiir, *halk*la şiir ne güzel kucaklaşacaktı! *Halk* şiirle bütünleşecek, bilinçlenecek, meydanlar şiirlerle çınlayacak, bütün sorunlar bir çözüm yoluna girecekti. Meydanlar şiirlerle çınladı gerçekten de, ama sorunların daha da ağırlaşmasını önlemedi bu, irili ufaklı üç dört darbe rüzgâr gibi geçti üzerimizden.

'80'lerin ortasından başlayarak günah keçisi, '80 sonrası şairleri oldu. Kendi içlerine çekilen, kendi sorunlarıyla uğraşan şairler okuru soğutuyordu şiirden. Üstelik, ters bir olgunun yaşandığı günlerdi o günler. Son elli yıldır görülmemiş bir enflasyon patlaması oldu şiirde. Dergiler şiirlerle dolup taşıyordu. Aziz Nesin'in her üç kişiden beşinin şair olduğunu söylediği yıllar... Bir dergide "Şiirde Enflasyonu Aşağı Çekmek" diye bir yazı da yazmıştım. Sanıyorum o yazıda, ekonomide kötü paranın iyi parayı kovabileceğini, ama şiir para getiren bir meta olmadığı için şiirde bunun olanaksız olduğunu söylüyordum.

Yanılmışım. Şiir bir meta olabilirmiş ve kötü şiir iyi şiiri kovabilirmiş...

Şiirin ya da belli bir şiirin metalaşması, medyanın yardımı, desteği, parmağı olmadan gerçekleşemezdi. Nitekim 1990'ların ortasından başlayarak medya şiire el atmaya başladı. Bol resimli, bol renkli reklam magazinleri, dedikodu ağırlıklı tartışmalara, haberlere yer vererek birtakım şairleri, daha da çok okurları bu tartışmalar içine çekmeye çalıştı. Dergilerde, gazetelerde boy boy renkli resimlerle görünmek, hakkında konuşulmak kimi şairlerin hoşuna gitti; reklamın tadını tadıyor, okurla bir araya gelmenin, kaynaşmanın(!) keyfini sürüyorlardı.

Çoğunlukla gitar, kimi zaman da saz eşliğinde şiir dinletileri o yıllarda başladı ve kolaycı okurun, yani ***halk***ın, hoşuna gitti bu. Okumak zahmetine katlanmadan şiir kültürünü artırıyor, üstelik eğleniyordu da, az şey miydi bu. Bu da yetmedi, şiir kliplerinden söz edilmeye başlandı bir süre sonra. Hem de devlet desteğinde şiir klipleri çekilecek, ***halk***ımız, başta Nâzım, Akif, Yahya Kemal olmak üzere en büyük şairlerimizi bir çırpıda tanıyıp sevecek, böylece şiire ısınmış olacaktı.

Uzun hikâye, ama çok yakınlarda gerçekleştiği için kimsenin yabancısı değil. Böyle böyle, 2000'lere, satışları milyona varan şiir kasetleri, CD'ler, özel TV kanallarında şiir saatları ile girdik. Özel TV'lere her zaman örnek olduğunu, bir okul ödevi gördüğünü gururla ileri süren resmi TV kanallarında, ne hikmetse, Necdet Evliyagil ekolünden kalma, okul müsameresi türünden şiir saatları hâlâ revaçta. İkinci Kanal'ın, hazırlayıcısı ve sunucusu şairlerden oluşan "Okudukça" kitap programı da olmasa, resmi televizyonlar perişan!..

Bütün umut, gerçek şiirin, has şiirin bu metalaşmaya, bu açık artırmayla satışa fazla itibar göstermeyeceğiydi. O zaman da medya kendi şiirini ortaya sürecekti Kolay okunan, kolay dinlenen, kolay izlenen, '80'lerin, '90'ların o çok iyi bilinen deyimiyle "duygu sömürüsü" yapan şiirleri. Öyle de oldu, demin dediğimiz gibi milyonlara varan satırlarıyla şiir kasetleri, CD'ler çıktı ortaya. Bunların ulaştığı satış rakamları, umut bağladığımız "has şiir" kesimini de harekete getirdi. Birçok şairin şiir kaseti çıkmaya başladı şimdiden; hatta kitabından önce şiir kasetini ve klibini çıkaranlar da oluyormuş... Geçmiş yıllarda da yapılırdı bu şiir kasetleri, ama böyle fazla müşterisi olmazdı. Oysa şimdi, yıl içinde bir gazetede yayımlanan bir habere göre bir hayli önemli şairlerimizden bazılarının kasetleri İbrahim Sadri'ninkilerle yarışıyormuş. 1999'da dergilerde hep bu şiir kasetleri konuşuldu. Ünlerinin doruğunda kocaman kocaman şairler, modaya ve medyaya bu teslimiyetlerine bahane bulmaya çalışıyorlardı Türkçede zaten şiir okumak diye bir şey yokmuş, şiir söylemek varmış... ***Halk*** şairin sesini de duymak istiyormuş...

İbrahim Sadri bile bunlardan daha açık sözlü konuşuyor. Kendi şiir kasetinden söz ederken, "Albüm netice itibariyle edebi bir ürün değil. Bir şiir kaseti, asla şiir kitabının yerini tutmaz. Bizim burada yapmaya çalıştığımız, sadece belki o şiirin gücünden, etkisinden istifade ederek şiirsel bir ürün ortaya koymaktı. Kaldı ki benim şiirlerim edebi anlamda şiir olmaktan ziyade, daha dramatik metinler, herkesin hemen anlayacağı hikâyeler..."(Radikal, 4 Ocak 1999)

Yine de, o kadar umutsuz olmanın gereği yok, diyorum kendi kendime.

Evet, kötü şiir iyi şiiri kovar, ama nereye?

Az okunmaya. Şiir zaten çok okunmuyordu ki!

Halk kitlelerince umursanmamaya. Zaten umursanmıyordu ki şiir!

Bir şiir kitabının en fazla 1000 bastığı, onun da üç yılda ancak tükendiği yılları ne çabuk unuttuk? Gerçek şiir okuru sayıca artmadıkça yirmi bin rakamlı "tek baskı"lar ne anlatır ki!

O zaman asıl tehlike, has şiirin, gerçek şiirin bu yazgıyı kabul etmeyip ne pahasına olursa olsun değiştirmek istemesinde yatıyor. Tek kurtuluş yolu ise, has şiirin, en azından bir kısım şairin yirmi bin satıp okunmamayı, ya da milyonlarca satıp çerez kabilinden okunmayı, eğlence ögesi olarak dinlenmeyi kabul etmektense, "daha bir süre" marjinal bir sanat dalı olarak kalmaya, az okunmaya rıza göstermesidir.

Yıl içinde ülkemizi ziyaret edip konuşmalar yapan ünlü Fransız düşünürü Jean Baudrillard'ın, "Gelişen iletişim teknolojileri karşısında kültür nasıl bir değişim gösterdi?" sorusuna verdiği yanıt, şiiri de çok yakından ilgilendiriyordu "Eskiden kültür daha elitti. Ama inanırlığı vardı. Şimdi ise giderek yaygınlaşıyor. Yaygınlaştığı ölçüde yüzeyselleşiyor. Her yerde estetik, her yerde sanat var. Eskiden edebiyatın çözünürlüğü çoktu, yaygınlığı azdı. Şimdi ise çözünürlük az, yaygınlık çok. Bu ticari açıdan çok güzel ve iyi olabilir. Ama sanat ticarileşmeye katlanamaz. Kültür için bu çok tehlikeli bir durumdur. Ölüm döşeği gibi. (Konuşan, Osman Çakmakçı, Radikal, 19 Eylül 1999)

Radikal gazetesinden Zeki Coşkun, bu yıl da "medyatik şiir" "arabesk şiir" "travesti şiir" gibi adlarla anılan bu şiir sorunu üzerine çok yazı yazdı. "Pazar ve Müze şiiri" (8 Ocak); "Şiire Ne Olmuş?" (9 Ocak), "Şair Kovboylar" (8 Mayıs) bunlardan yalnızca üçüydü. "Şiire Ne Olmuş?" başlıklı yazısında o da Baudrillard'a yakın şeyler söylüyordu "1980'lerin darbe ortamından, 'çağ atlama' serüveninden '90'ların kaybedenler kulübüne gelene dek yüksek ateşli hastalar gibi yüksek enflasyon yaşandı. En yüksek enflasyon, belki de söz alanındaydı. Onca uğultu, gürültü altında söz hükmünü, ağırlığını yitirdi. Her türden söz! Her şeyden önce söz en temel işlevini iletişimsel anlamını yitirdi, tüketti. Bu ise tarif edilmemiş, farklı ve yeni tür bir sansürdür. Otomatik, kendiliğinden ve doğal sansür. Artık ne söyleseniz, ne yapsanız boş olduğunu, karşılığı olmadığını bilmenin getirdiği bir sessizlik, suskunluk, sansür. (a.g.y.)

Bir şiir yıllığında, Genel Durum altbaşlığı altında bunları yazacağımı hiç mi hiç düşünemezdim daha önceki yıllarda. Ama şiirin bir yaşam-ölüm savaşımı verdiği günümüzde, dergilerdeki, hiçbir şey getirmeyen kısır tartışmaları, sen ben kavgalarını burada yeniden gündeme getirmek de pek çekici görünmüyor bana.

Bu gidişle şiir ya kendi içine daha çok kapanacak, ya da medyatik şiir ortamına teslim olacak. Sonuçta, bir yanda marjinal bir sanat dalının üyeleri şairlerden oluşan küçük şiir klanıkları, öbür yanda her gün radyolarda, televizyonlarda, sahnelerde boy gösteren, çok satışlı şiir kitapları, kasetleri, CD'leri olan *halk*ın sevgilisi orta boy şairler...

1999'da şiirimizin genel görünümü böyle, baş sorunu buydu benim gözümle.

Dergiler

Geçen yıl izlediğimiz dergi sayısında büyük bir azalma oldu bu yıl. Birçoğu kapandı *Amida, Aydınca, Morca, Göçebe, Mozaik, Poetik'ıs, Şiir Ok'u, Yaşasın Edebiyat, Hiçt, İpek Dili*... artık çıkmıyor. Bursa'nın iki rakip dergisi *Yeni Biçem* ile *Düşlem* de Nisan ayında yayınlarına son verdiler. *Ludingirra*'nın bu yıl son sayısını çıkardığı söyleniyor. Genç kuşağın dergisi *İzlek*, ses getirmeyen iki sayıyla yetindi bu yıl. Buna karşılık Antalya'da yayımlanan *Bahçe* ve *Mavi Portakal* dergilerinde bir canlanma gözlendi. *Kaşgar* da bu yıl düzenli, daha özenli ve kapsamlı çıktı.

Kitap-lık dergisi üç ayda tüketilemeyecek dolulukta, zengin ürünler sergiledi. Güz sayısı Osmanlı Şiiri'ne ayrılmıştı. Ayrıca, yılın ilk üç sayısında Enis Batur, Mehmet Taner, Seyhan Erözçelik'in divan şairlerinin şiirlerinden yaptıkları yeniden yazma çalışmaları yayımlandı. Aynı konuda, Ahmet Necdet'in çeşitli dergilerde diliçi şiir çevirileri yayımlandı.

Yılın başlarında **E** dergisi yayımlanmaya başladı. Edebiyatın, şiirin içinden gelenlerin çıkardığı dergi genellikle göz doyurucuydu. Şiir ürünü yayımındaki eksiklerini yıl sonunda çıkardıkları *E Şiir '99* adlı küçük bir antoloji kapsamındaki kitapçıkla giderdiler

Dergilerde şiir üzerine, ilerde kaynak olarak kullanılabilecek değerde yazılar yayımlandı bu yıl. Belgelik bölümünde ayrıntılı olarak bulabileceğiniz

Adam Sanat dergisinde Özdemir İnce'nin Rimbaud ve Lautreamont üzerine;

Defter dergisinde Orhan Koçak'ın,

Adam Sanat'ta Enis Batur ve Önder Otçu'nun Oktay Rifat üzerine;

Dize, Edebiyat ve Eleştiri dergilerinde Muhsin Şener'in,

E dergisinde Metin Celâl'in genel şiir sorunları üzerine yazıları bunlardan sayabileceğimiz birkaç örnekti yalnızca.

Kitaplar

Bu yıl, benim saptayabildiğim kadarıyla, çoğu kendi yayını olmak üzere 127 şiir kitabı yayımlandı, gerçek sayının bunun bir hayli üzerinde olduğunu sanıyorum. Şiir kitabı yayınında sırasıyla Yapı Kredi Yayınları, Adam Yayınları, Hera, Yön, Öteki ve Varlık yayınları başta geliyordu

Bütün şiirleri ve toplu şiirleri dizilerinde, Sabahattin Ali, Asaf Halet Çelebi, Oğuz Tansel, İlhan Berk, Sina Akyol, Süreyya Berfe, Mehmet Taner'in (YKY); Oktay Rifat (Adam Yay.) ve Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın kitapları yayımlandı.

Ahmet Ada'nın *Denize Atılan Çiçek*, Nazmi Ağıl'ın *Beni Böyle Değiştiren*, Hulki Aktunç'un *Bir Şeyin Varoluşu*, Sina Akyol'un *İkinci Kitabı*, Orhan Alkaya'nın *Erken Sözler*, Dağlarca'nın *Seviştilerken*, enderemiroğlu'nun *Kararan*, Haydar Ergülen'in *Karton Valiz*, A. Hicri İzgören'in *Suç Duyurusu*, Birhan Keskin'in *20 Lak Tablet*, Yaşar Miraç'ın *Lazcaz*, Bedirhan Toprak'ın *Anahtar Ayini* adlı kitapları bu yıl sözü edilmesi gereken şiir kitapları arasında sayılabilir.

Boyut Yayınları, *Cumhuriyetten Günümüze Türk Şiiri Antolojisi* adlı, 4 kitap ve bir CD'den oluşan kapsamlı bir antoloji yayımladı.

Memet Fuat, ilk şekliyle ilk kez 1985'te yayımlanan *Çağdaş Türk Şiiri Antolojisi*'nin bu yıl genişletilmiş baskısını iki cilt halinde çıkardı Adam Yayınları'ndan. Antoloji, ilk şeklinde olduğu gibi 1920-1970 arasını kapsıyor.

Şiir üzerine kitaplara gelince, ilk Türk eleştirmeni Beşir Fuad'ın *Victor Hugo* adlı kitabı üzerine çıkan tartışmaları topladığı ve yayımlayamadan öldüğü *Şiir ve Hakikat* adlı kitabı, Handan İnci'nin eleştirmenin *Victor Hugo, Mektûbât, İntikad* adlı kitaplarını ve diğer yazılarını da ekleyerek yaptığı derleme içinde aynı adla yayımlandı.

Memet Fuat'ın önce Cumhuriyet gazetesinde, daha sonra Adam Sanat dergisinde yayımladığı *Yaşlı Bir Şaire Mektuplar*'ı kitaplaştı.

Altın Portakal Şiir Ödülü kapsamında, Haydar Ergülen şiiri üzerine yapılan sempozyumun bildiri metinleri *40 Şiir ve Bir... Odağında Haydar Ergülen Şiiri* adıyla kitaplaştı.

Turgut Uyar'ın şiir üzerine yazıları *Şiirde Dün Yok mu* adlı bir kitapta toplandı. Can Yayınları bu yıl şiir dizisine başlayacağını duyurdu.

Ramis Dara'nın şiir üzerine yazıları *Kırık Amfora*'da toplandı.

Ahmet Soysal'ın *Arzu ve Varlık, Dağlarca'ya Bakışlar* adlı incelemesi yayımlandı.

Veysel Çolak'ın dergilerde çıkan şiir üzerine yazıları *Yabancılaşma ve Öteki Şiir* adı altında kitaplaştı.

Ölümler

Ölüm sayısı yine fazla bir yıl oldu 1999.

Ayhan Kırdar (1936) 31.1.1999 günü İstanbul'da,

Hakkı Özkan (1926) 4.2.1999 günü İstanbul'da,

Salâh Birsel (1919) 10.3.1999 günü İstanbul'da,

Can Yücel (1926) 12.8.1999 günü İzmir'de,

Mim Kaf Agayef (Mustafa Kemal Ağaoğlu) 20.10.1999 günü İstanbul'da öldü.

Can Yücel, İzmir'de görkemli bir törenden sonra, vasiyeti üzerine Datça'da toprağa verilmek üzere, "siyasi bir şair"e yaraşır, yine görkemli bir törenle Datça'ya götürüldü...

Olaylar

Nâzım Hikmet'in 97. doğum yıldönümü 15 Ocak 1999 günü Vakıf Merkezinde yapılan bir törenle kutlandı. 16 Ocak 1999 günü "20. Yüzyıl Şiirinde Nâzım Hikmet" konulu bir yuvarlak masa toplantısı düzenlendi. Cevat Çapan'ın yönettiği toplantıya Turgay Fişekçi, Ataol Behramoğlu, Doğan Hızlan ve Konur Ertop konuşmacı olarak katıldı.

10-11 Nisan 1999 günü, Ankara'da Edebiyatçılar Derneği ile Kansu ailesinin birlikte düzenlediği "Ceyhun Atuf Kansu Şiir Buluşması" adlı bir toplantı yapıldı. Birinci gün yapılan konuşmalardan sonra 1999 Ceyhun Atuf Kansu Şiir Ödülü töreni yapıldı.

21 Nisan Dünya Şiir Günü yurdun çeşitli kentlerinde yapılan toplantılarla kutlandı.

Bu yıl 2-8 Ekim 1999 tarihleri arasında, Adana'da TYS, PEN, CKK ve Edebiyatçılar Derneği tarafından 1. Adana Sanat Günleri adlı bir toplantı düzenlendi. Günlerde, "Karacaoğlan ve Dadaloğlu

şiirlerinde Çukurova" ve "Günümüz şiiri" üzerine konuşmalar yapıldı.

19-22 Kasım 1999 günlerinde İstanbul'da, Askeri Müze Konferans Salonunda, Yapı Kredi Kültür Sanat ve Yayıncılık tarafından düzenlenen "Osmanlı Dünyasında Şiir" adlı Uluslararası Sempozyumu yapıldı. Sempozyuma katılan yerli ve yabancı akademisyenler Osmanlı Şiiri ve Şairleri üzerine konuşmalar yaptılar.

20 Kasım 1999 günü Salihli Şiir İkindileri beş yıl aradan sonra yeniden başladı. Şiir İkindileri'nin bu 22.'sinde, geçmiş yıllarda adına şiir günleri yapılıp da bugün yaşamayan, Cemal Süreya, Aziz Nesin, Nahit Ulvi Akgün, Cahit Külebi, Arif Karakoç, Salâh Birsel, Can Yücel anıldı. Bundan sonra her yıl Nisan ve Kasım aylarında olmak üzere iki kez yapılacak olan Salihli Şiir İkindileri'ne yerli ve yabancı şairler çağırılacak.

Gelecek yıl daha sağlıklı, daha verimli bir şiir ortamında buluşmak üzere.

Mehmet H. Doğan
Ocak 2000

Dergilerde Şiir Üzerine Yazılar-Tartışmalar-Söyleşiler

ADAM SANAT
"Şiire Tersten Girenler", Memet Fuat, Ocak
"Nece" 'Yeni Şiirler'de Atmosfer ve Zaman Hareketleri' Enis Batur, Mart [Oktay Rifat şiiri üzerine]
"Karşılıksız Aşk Yağmurlar ve Cambazlar" Önder Otçu, Mart [Oktay Rifat şiiri üzerine]
"Üvercinka'da Mavi Beyaz Kırmızı" Murathan Mungan, Mart
"Talihsiz Rimbaud I, II, III" Özdemir İnce, Nisan, Mayıs, Haziran
"Çağdaş Türk ve Elen Şiir Geleneği", Mehmet Yaşın, Mayıs
"Akdeniz Şiir ve Estetik" Özdemir İnce, Temmuz
"Dönemlerinin Kusursuz Aynaları"-'Bir Gün Mutlaka' ve Yenilgiler Tarihi' [Behramoğlu-Alkaya], Roni Margulies, Temmuz
"Isidore/Lautreamont I, II" Özdemir İnce, Ağustos, Eylül
"Edip Cansever'in 'Dostlar' Şiiri" Tahir Abacı, Ağustos
"Dev Oyuncu-Boşa Giden Oyun!" Yevgeni Yevtuşenko, Eylül [Nâzım Hikmet üzerine]
"Lautreamont'un Evreni" Özdemir İnce, Ekim

CUMHURİYET KİTAP
"Ölümünün Onuncu Yılında Oktay Rifat", Arife Kalender, 7 Ocak
Ülkü Tamer'le Söyleşi, Birhan Keskin, 4 Şubat
Ahmet Özer'le Söyleşi, Mustafa Emre, 11 Şubat
Melisa Gürpınar'la Söyleşi, Leylâ Şahin, 4 Mart
Ahmet Ada ile "Begonyalı Pencere" üzerine, Hüseyin Alemdar, 6 Mayıs
Dinçer Sezgin bölümünde, Mustafa Emre, Vecihi Timuroğlu, Hüseyin Atabaş, Osman Bolulu, Remzi İnanç'ın yazıları, 12 Mayıs
İlhan Berk'le Söyleşi, Gülseli İnal - İ. Berk bölümünde Engin Turgut, Hüseyin Alemdar, A. Ertan Mısırlı'nın yazıları, 20 Mayıs

Metin Cengiz'den "Gençlik Çağı", Turgay Kantürk, 3 Haziran
Hakan Savlı ile Söyleşi, Nursel Duruel, 24 Haziran
"İnsani Olan Her Şeyin Şairi. Behçet Aysan", Vecihi Timuroğlu, 5 Ağustos
Osman Numan Baranus bölümünde İsmet Kemal Karadayı, Hüseyin Topçugil, Mehrizat Poyraz, Suna Aras'ın yazıları 12 Ağustos
"Kemal Özer Şiirinin Tanıkları" Sennur Sezer, 12 Ağustos
Yusuf Alper bölümünde, Mustafa Emre, Dinçer Sezgin, Hüseyin Peker'in yazıları, 26 Ağustos
"Hüzünler ya da İlahiler" [Adnan Özer'in Veda Şiirleri], Faize Özdemirciler, 2 Eylül
"Yağmur'un Direnişi" [Coşkun Yerli], Gültekin Emre, 9 Eylül
Veysel Çolak bölümünde Hasan Öztoprak, Zeynep Uzunbay, Ahmet Telli, Yusuf Alper, Abdülkadir Budak'ın yazıları, 14 Ekim
Ataol Behramoğlu ile söyleşi, 14 Ekim
Fikret Demirağ bölümünde Tamer Öncül, Halil Gökhan, Yavuz Özdem, Metin Cengiz'in yazıları, 30 Eylül
"Sina Akyol'dan İkindi Kitabı", Bedirhan Toprak, 28 Ekim,
"Cömert Bir Şair" [Turgay Fişekçi], Şavkar Altınel, 18 Kasım
Hidayet Karakuş bölümünde Münevver Ogan, Öner Yağcı, Ahmet Günbaş, Eray Karınca'nın yazıları, 25 Kasım
"Kalfa" [Süreyya Berfe], Gültekin Emre, 2 Aralık
Kemal Özer bölümünde Nihat Ateş, B. Sadık Albayrak, Sennur Sezer'in yazıları, 23 Aralık

ÇAĞDAŞ TÜRK DİLİ
"Tevfik Fikret ve Fransız Şiiri" Prof Dr. Kemal Özmen, Nisan-Mayıs
"Bir Yanılsamanın İzinde Ahmet Hâşim Şiiri", Kemal Özmen, Kasım

DAMAR
"Âşık Veysel" Mustafa Şerif Onaran, Ocak
"Kemal Özer" özel sayısında, Mustafa Bayram Mısır, Emin Özdemir, Cengiz Gündoğdu, Sennur Sezer, Osman Bolulu, Gülsüm Cengiz, B. Sadık Albayrak, Berrin Taş, Murat Alpar'ın yazıları

DEFTER
"Şiirde 'Kimlik' Dönüşümleri Kavafis ve Seferis Örneği" Mehmet Yaşın, Bahar
"Uzun Denklem, Oktay Rifat'ın Şiirinde Folklor ve Modernizm" Orhan Koçak, Bahar

DİL DERGİSİ
"75 Yılda Türk Çocuk Şiiri", Prof. Dr. Cahit Kavcar, Şubat
"İlhan Berk'in Şiir Dilinde Sapmalar", Tarık Özcan, Şubat
"İlhan Berk'in Şiirinde Yinelemeler", Tarık Özcan, Mart
"An Assay on Concrete Poetry" [Somut Şiir Üzerine Bir Deneme] Yrd. Doç. Dr. Âbide Doğan, Mayıs

DİZE
"İnsan İçin Şiir", Muhsin Şener, Ocak
"Meselesi Olan Şair", Muhsin Şener, Mart
"Şiir ve Parlatma Cilalama Operasyonları" Muhsin Şener, Mayıs
"Sözcüklerin Bilinci", Muhsin Şener, Haziran
"Şiir ve Vicdan", Adnan Özer, Ağustos
"Türkiye'de Modernist Şiir", Metin Cengiz, Ağustos
"Şiir Kasetleri", Muhsin Şener, Eylül

DÜŞLEM
"Necati Cumalı", Mustafa Şerif Onaran, Ocak
"Şiiri Hırpalayanlar", Muhsin Şener, Ocak
"Cumhuriyet Şiirini Etkileyen Aruzun Dört Ustası", M. Ş. Onaran, Şubat

E
"Şiir Zor İş-Şairlik Zor Zanaat", Mehmet H. Doğan, Nisan
"Şiir Söze mi İndirgeniyor", Salih Bolat, Nisan
Şiir Kasetleri bölümünde, A. İlhan'la söyleşi, M. Ş. Onaran, Nihat Behram, M. Emin Sert'in yanıtları Haziran
"Şairin Ödül Avcılığı", Metin Celâl, Temmuz
"Şairin Eleştirmenliği", Metin Celâl, Ağustos
Haydar Ergülen'le söyleşi H. Öztoprak M. Kaçan, Eylül
Salih Bolat'la Söyleşi - Oktay Koltan, Kasım

EDEBİYAT ve ELEŞTİRİ
"Modern Şiirimizin Kavranmasında Yapılan Tarihsel Yanlışlıklar" Muhsin Şener, Temmuz/Ağustos
Şükrü Erbaş'la söyleşi Hayati Baki, Temmuz/Ağustos
"İkibinli Yılların Şiiri Üzerine", Metin Cengiz, Eylül/Ekim
Behçet Necatigil bölümünde Yüksel Pazarkaya, Mustafa Öneş, Egemen Berköz, Selda Gönül, Ayşe Sarısayın, Selma Esemen'in yazıları, Kasım/Aralık

GÖSTERİ
Ahmet Özer'le Söyleşi - Hüseyin Atabaş, Mart
"Saatini Güneşe Kuran Şair" [C. A. Kansu], Hüseyin Atabaş, Nisan/Mayıs
"Şiir Sanatların En Soylusu" [Osmanlıda], İskender Pala, Temmuz/Ağustos
"Divan Edebiyatında Kadın Şairleri", Bahriye Çeri, Temmuz/Ağustos
"Divan Şiirinde Aşk", Mehmet Kalpaklı, Temmuz/Ağustos

KAŞGAR
"Cumhuriyet'in Şeyh Galib'i" Beşir Ayvazoğlu, Ocak,
"Şairiyle Anlam Bulan Şiir" A. Can Yakın, Ocak
"Lâle Müldür'le Söyleşi", Ömer Erdem
"Ahmet Haşim Fecr-i Âti Şairi miydi?" Beşir Ayvazoğlu, Şubat
"Cahit Sıtkı'nın Aynasını Astığı Duvar 'Yalnızlık'" Şeref Bilsel, Şubat
"Fecr-i Âti Üzerine", M. Orhan Okay, Mayıs
"Dargın Giden İki Şair Ahmet Haşim ve Yahya Kemal" Beşir Ayvazoğlu, Mayıs
"Ölümünden Altmış Yıl Sonra Abdülhak Hâmid", Abdullah Uçman, Mayıs
"Fecr-i Âti Şairi Ahmet Haşim", M. Orhan Okay, Temmuz
"Bir Gourmet Olarak Haşim", Beşir Ayvazoğlu, Temmuz
"Yahya Kemal'e Dair Bir Mektup" Abdullah Uçman, Temmuz
"Mehmet Akif Üzerine Konuşma" Orhan Okay, Kasım

KAVRAM/KARMAŞA
"Söz Estetiği Üzerine" Muhsin Şener, Sayı 11
Şükran Kurdakul'la Söyleşi, Münevver Oşan, Sayı 11
Metin Cengiz'le Söyleşi, Hayati Baki, Sayı 11
"Salt Betimle Kalamayız" Muhsin Şener, Sayı 12
Özgen Seçkin'le Söyleşi, Hayati Baki, Sayı 12
Veysel Çolak'la Söyleşi, Halim Şafak

KİTAP-LIK
"Bir Şair Öldü Diyeler... Mehmet H. Doğan, Bahar
"Şiirimizde 'Sapma'lar Saptırmalar Üzerine" Mehmet H. Doğan, Yaz
"Kozmopolit Bir Adada Bizans Şiiri" Mehmet Yaşın, Bahar

"Divan Edebiyatı Hortlak Değil, Muhteşem Bir Hayalettir", Divan Şiiri üzerine söyleşi Talât Halman-Hilmi Yavuz-Güven Turan-Mehmet Kalpaklı-Ebubekir Eroğlu, Güz
"Bir Osmanlı Fügü", Talât Halman, Güz
"Dört Şair, Dört Fatih", Enis Batur, Güz
"Osmanlı Divan Şiirinde İçerik ve Yapının Modern Edebiyata Yansımaları Üzerine" Mustafa Koç, Güz
"Türk-Osmanlı 'Mülemma'sı ve Hilmi Yavuz, Erdağ M. Göknar,Güz
"Şiir 2000'li Yıllarda Daha Neler Görecek!", Mehmet H. Doğan, Güz
"Bilinmeyen Bir Kitap *Fransızca Divan Şiiri Antolojisi*" Metin And,Güz

LUDİNGİRRA
"Ve Çelik'e Sevgili Yoldaş Kurbağa Verildi..." Sezai Sarıoğlu, Kış
"80'li Yıllarda Yazılan Şiirin Yaptıkları ve Yapamadıkları" Osman Çakmakçı, Kış
"Yahya Kemal Neyi Arıyordu?" Kemal Bek,
"Attilâ İlhan Şiirinde Anlatıcı-Ben'in Kimlik/Kişilik Serüveni" Murat Batmankaya, Kış
"Enis Batur'un Doğu-Batı Divanı Üzerine Notlar" Coşkun Yerli, Kış
"Modernist Şiirde Öteki Kavramı ve Ötesi" Ali Galip Yener, Kış
"Bu Şairin Humor'u Başka" [Barış Pirhasan], Orhan Kâhyaoğlu, Kış
"*Bahar Sayısı, Sezai Karakoç dosyası*" *içeriği* Necmiye Alpay, Baki Asiltürk, Ayhan Kurt, Tahir Abacı, Kemal Bek, Orhan Kâhyaoğlu, Selim İleri, Levent Dalar, Cem Taylan'ın yazıları, Bahar
"Cemaat Kaygısı" Yücel Kayıran, Bahar
"Şiirsel Yapı, İşlev ve Estetik İmge'nin Sınırları" Ali Galip Yener, Bahar
"Seksenlerde Yazılan Şiirin Açtığı İmkânlar" Mehmet Can Doğan, Bahar
"Ahmet Haşim'in *Göl Saatleri, Göl Kuşları* ve *Piyâle* Adlı Şiir Topluluklarındaki Bazı Şiirlerin Biçembilim Açısından Karşılaştırılması" Bahriye Çeri-Celia Kerslake, Bahar.
"*Yaz-Güz Sayısı, Şiir ile Müzik*" *dosyası içeriği*: Kemal Bek, Tahir Abacı, Yücel Kayıran, Necmiye Alpay, Levent Dalar, Cem Taylan'ın yazıları
"Aşk Şiirlerinin Unutulan Şairine [Ü.Yaşar Oğuzcan] Uygun ya da Aykırı Düşünceler" Murat Batmankaya, Yaz-Güz

"Şeyh Galib ve Ötekiler (1757-1799)", Prof Dr. Günay Kut, Yaz-Güz
"Şiir Antolojileri" dosyasının içeriği: M. Kayhan Özgül, Mehmet Can Doğan, Vâhide Bilgi, Mehmet H. Doğan'ın yazı ve konuşmaları.

MAVİ PORTAKAL
"Beyaza İltica Eden Bir Şiirin Ana Aksları" V B. Bayrıl, Kış
İlhan Berk ile söyleşi, Ahmet Tüzün, Bahar
"Kalmak İmkânsız, İlhan Berk'in Şiiri ve Poetikası Üzerine Bir Deneme", Orhan Koçak, Bahar
"Şiir Sözcüklerle Yazılmaz, Sözcüklerle de Okunmaz" [İlhan Berk Şiiri] Mustafa Durak, Bahar
"Şiirin Çevre Gizemi ya da Sokakların Şiiri" [İ. Berk Şiiri], Zekeriya Ekinci, Bahar
"İlhan Berk'in 'kül'ündeki düzyazı ve şiir alevleri, Tuncer Uçarol, Bahar

PAPİRÜS
"Nevzat Çelik'in 'Sevgili Yoldaş Kurbağalar'ı (2), Gökhan Cengizhan, Nisan
"Saklı Güldeste" Mustafa Şerif Onaran, Mayıs
"Şiir Nasıl Yazılma(ma)lı?" dosyası içeriği Mustafa Şerif Onaran, Hulki Aktunç, Mehmet H. Doğan, Özdemir İnce, Enver Ercan, Mustafa Emre, Tuğrul Tanyol, Salih Bolat, Sedat Memili, Turgay Fişekçi, Gökhan Cengizhan, İhsan Topçu'nun yazıları/yanıtları
"Toplumcu Şiirin Direnişi", Mustafa Şerif Onaran, Temmuz
"Bejan Matur, Bilgelik ve Acemilik I-II", Gökhan Cengizhan, Ekim/Aralık
"Can Yücel İçin Değişik Bir Yazı" Mustafa Şerif Onaran, Kasım

VARLIK
"Şiirin Kaynağına Doğru", Sait Maden, Ocak
"Söz, Yazı, (Eleştirel) Okuma.... Hasan Bülent Kahraman, Ocak
"Tütün Düşkünü Bir Ozan Ahmet Muhip Dıranas" M. Şerif Onaran, Şubat
"DNA", Sabit Kemal Bayıldıran, Şubat
"Eski Şiirin Rüzgârıyla" Mustafa Şerif Onaran, Temmuz
"Trabzonlu Delikanlı", Mustafa Şerif Onaran, Kasım
"Acı Hayat Pastasının Üzerindeki Garnitür" [Halit Asım], Murat Batmankaya, Kasım

YENİ BİÇEM
"Zamanın Derinliğinde Ahmet Muhip Dıranas'ın Şiiri" Hilmi Haşal, Ocak
"Hilmi Yavuz Şiirinde Seslerin Dağılımı ve Değer Dizgesine Yerleştirilmesi", Mustafa Durak, Şubat
"Aşk Şairi Metin Güven Şiiri" Mustafa Durak, Mart
"Sina Akyol'un 'Su Şiirleri' Adlı Şiirinin Çözümlenişi, Mustafa Durak, Nisan

ÖDÜLLER

Cevdet Kudret Edebiyat Ödülü (1998)
Ahmet Özer *Aşkın Taçyaprağı*

Akdeniz Altın Portakal Şiir Ödülü
Gülten Akın *Sessiz Arka Bahçeler*

Damar Edebiyat Emek Ödülü
Kemal Özer
Tacim Çiçek

Orhon Murat Arıburnu Şiir Ödülleri
Ustalara Saygı İlhan Berk
Sabahattin Kudret Aksal Jüri Özel Ödülü Yusuf Alper *Şimdi Hangi Irmakta*
Ödül Kurumu 10.Yıl Özel Ödülü Yılmaz Odabaşı
Şiir Kitabı
Zeynep Köylü *Son Arzum Gül ve Kedi*
Cahit Ökmen *Melankolik Masal*
Dosya
Emel İrtem *Divaneliğe Dönen Pergel*

Cemal Süreya Şiir Ödülü
Mesut Adnan *Yaseminli Mektup* (Kitap)
Devrim Dirlikyapan *Karla Gelen* (Kitap)
Oya Uysal *Mevsimini Kaybetmiş Rüzgâr* (Dosya)

İbrahim Yıldız Şiir Ödülü
1. Bülent Güldal *Gökülke*

Mansiyon:
Orhan Tüleylioğlu *Her Karşılaşma Bir Veda* (Dosya)
Aydın Şimşek *Aşk Ayrılığı* (Dosya)

Ceyhun Atuf Kansu Şiir Ödülü
A. Hicri İzgören *Suç Duyurusu* (Dosya)

Necatigil Şiir Ödülü
Turgay Fişekçi *Sevgi Bağları*

Nüzhet Erman Şiir Ödülleri
Birincilik Ödülü Ali Çapan *Hüzün Faslı*
İkincilik Ödülü Semih Sergen *Erenler Sofrası*
Üçüncülük Ödülü Mehmet Ekici *Yüreğimdeki Cemre*
Selami Yıldırım *Nerdesin*

Arkadaş Z. Özger Şiir Ödülü
Kuvvet Yurdakul: *Ben Eskiden Çocuktum*- Dosya

Jüri Özel Ödülü Mehmet Atilla: *Şimdiye Dek Sağ Kaldım*-Dosya
Jüri Özel Ödülü Emel Güz: *Zühre'nin Boyama Kitabı*

Halil Kocagöz Şiir Ödülü
Ahmet Erhan *Çağdaş Yenilgiler Ansiklopedisi*

Yaşar Nabi Nayır Gençlik Şiir Ödülü
Zafer Erkin Karabay
Can Bahadır Yüce

Dikkate Değer
Nilay Özer
Murat Batmankaya

Kocaeli Üniversitesi Şiir Okulu Ödülleri
Akademik Ödül (Kitap)
1. Hüsamettin Olgun, *Gide Gide*
2. Nejat Gacar, *Kuzgun/Gözyaşı ve Ateş*
Mehmet Sarsmaz, $P=WE^2$
3. Abdülkadir Paksoy, *İki Bulut Yardan Aşağı*

Gençlik Ödülü (Beş Şiir)
1. Jale Özata
2. Özcan Öztürk
3. Özlem Adanır

Yunus Nadi Şiir Ödülü
Ahmet Uysal - *Acının Gümüşü* (Dosya)

Behçet Aysan Şiir Ödülü
Yılmaz Gruda, *Çerçi Zeus*

İnkılâp Kitabevi Şiir Ödülü
Ali Hikmet Eren *Turayazı* (Dosya)
Serkan Işın *Gece ve Şeyler* (Dosya)

Dünya Kitap Şiir Ödülü
Ödül Özgür Balaban (Dosya)
Övgüye Değer Gizem Bilgin.

Dil Derneği Ömer Asım Aksoy Şiir Ödülü
Ali Asker Barut "Karanfil Kırıkları"

E Dergisi Şiir İnceleme Yarışması
Sabit Kemal Bayıldıran *Ece Ayhan / "Meçhul Öğrenci Anıtı"*
Ahmet Ada *Cemal Süreya / "Onlar İçin Minibüs Şarkısı"*
Veysel Çolak *Edip Cansever / "Gelmiş Bulundum"*

1999 YILINDA YAYIMLANMIŞ ŞİİR KİTAPLARI

1998 Yılında Yayımlanmış, Yıllığa Girmemiş Şiir Kitapları :
Ağıl Nazmi, *Gökçe Yazı*, YKY
Alapınar Hazar, *Ellerim Elma*, Kendi Yay.
Batur Enis, *Sütte Ne Çok Kan*, Altıkırkbeş Yay.
Ediz Tuğrul, *Çocuk Rüzgâr*, Öteki Yay.
Karaaslan Zeki, *Özlem Vurgunu*, Kendi Yay.
Karakoç Sezai, *Şiirler IX, Monna Rosa*, Diriliş Yay.
Köylü Zeynep, *Son Arzum Gül ve Kedi*, Mayıs Yay.
Madanoğlu Arif, *Aslı Bende Kalsın*, Damar Yay.
Madanoğlu Arif, *Üçüncü Gölge*, Damar Yay.
Satıcı Adnan, *Hep Unutur Uzaklardaki*, Öteki Yay.
Şimşek Aydın, *Aşk Ayrılığı da Bilir*, Damar Yay.
Uzungüneş Cem, *Soluğan*, Öteki Yay.
Yerli Coşkun, *Yağmurun Direnişi*, YKY

1999 Yılında Yayımlanan Şiir Kitapları :
Ada Ahmet, *Denize Atılan Çiçek*, Yön Yay.
Ağıl Nazmi, *Beni Böyle Değiştiren*, Adam Yay.
Aktunç Hulki, *Bir Şeyin Varoluşu*, Varlık Yay.
Akyol Sina, *İkindi Kitabı*, NoYirmiyediYayınları.
Akyol Sina, *Belki Çiçek Dağına* (Toplu Şiirler), YKY
Alemdar Hüseyin, *Ten Kitabı*, Hera Yay.
Alemdar Hüseyin, *Hüzün Kitabı*, Hera Yay.
Aliye Zeynep, *Bir Neon Kayması*, Bilgi Yay.
Alkaya Orhan, *Erken Sözler*, NoYirmiyediYay.
Altınel Şavkar, *Kış Güneşi*, Oğlak Yay.
Aruoba Oruç, *Ne ki Hiç*, Varlık Yay.
Atasoy Ahmet Emin, *Aşkın Yaşı Yok*, Tuna Yay.
Atasoy Ahmet Emin, *Damla Damla*, Tuna Yay.
Ateş Nihat, *Od Kuyusunda Bir Ayna*, Tohum Yay.
Aydın Mehmet, *Derin Bir Aynadan*, Damar Yay.

Aydoğan Mustafa, *Bir Dolu Bakır Yaz*, Kaknüs Yay.
Aytimur Suphi, *İncedir Derincedir* (Seçme Şiirler), Haz. Mehmet H. Doğan, YKY

Behramoğlu Ataol, *Aşk İki Kişiliktir*, Adam Yay.
Berfe Süreyya, *Kalfa* (Toplu Şiirler), YKY
Berk İlhan, *Eşik*, Toplu Şiirleri I, YKY
Berk İlhan, *Aşk Tahtı*, Toplu Şiirleri II, YKY
Berk İlhan, *Akşama Doğru*, Toplu Şiirleri III, YKY
Birkiye Atilla, *Aşkın Bir Yağmur Damlası Gül Yaprağında*, Asos Yay.
Bolat Salih, *Gece Tanıklığı*, Bilgi Yay.
Bozkurt Ayhan, *Şehir Soyuldu*, Cem Yay.
Budak Abdülkadir, *Endişeli Fesleğen*, Öteki Yay.
Bulut Ali, *Aşkın İçindeki Şiir ve Nağmeler I*, Pencereönü Kitapları

Canbaba Ahmet, *Yeşilin Göz Yaşları*, Kendi Yay.
Celâl Metin, *Küçük Hayat Bağları*, Gendaş Yay.

Çelebi Asaf Hâlet, *Bütün Şiirleri*, YKY

Dağlarca Fazıl Hüsnü, *Seviştilerken*, Milliyet Yay.
Dağlarca Fazıl Hüsnü, *İlk Yapıtla 50 Yıl Sonrakiler*, Doğan Kitap Yay.
Demirağ Fikret, *Alfa ve Omega*, Yön Yay.
Demiray M. Güner, *Gülü Kucaklar Bu Ayna*, Güldikeni Yay.
Demirtaş Rasim, *Duygu Sayacı*, Yedigün Matbaacılık

Emre Gültekin, *Kanun Hükmünde Şiir*, Yön Yay.
enderemiroğlu, *kararan*, Şiir Atı Yay.
Erbaş Şükrü, *Bir Gün Ölümden Önce*, Ümit Yay.
Erbaş Şükrü, *Derin Kesik*, Ümit Yay.
Erciyeslioğlu Şükrü, *Sırlı Geceler*, Kendi Yay.
Erdem Halil, *Gece Mavisinde Aşk*, Kendi Yay.
Erdoğan Ali Rıza, *Göç Kuşağı*, Kendi Yay.
Erdoğan Serap, *Anıtanrıça*, Mayıs Yay.
Ergülen Haydar, *Karton Valiz*, NoYirmiyediYay.
Ergülen Haydar, *Ölüm Bir Skandal*, Adam Yay.
Ergüven Abdullah Rıza, *Acı Sıcak*, Berfin Yay.
Erhan Selahattin, *İnsan Demek Ne Demek?*, Pencereönü Kitapları
Erözçelik Seyhan, *Şehirde Sansar Var*, No Yirmiyedi Yay.

Feyiz Koray, *Seni Bağışladım Çünkü Beni Çok Üzdün*, Hera Yay.

Gacar Nejat, *Kuzgun Gözyaşı ve Ateş*, Gerçek Sanat Yay
Gezici M. Zeki, *Sana Aşk Dedim Ey Ölümsüz*, Şafak Paz. Yay.
Günay O., *Tüvenan Karıncası*, Emek Yay.
Günel Burhan, *Sonsuz ve Gizli*, Karşı Yay.
Günersel Tarık, *Zaman Denen Oyuncak*, Om Yay.
Güneştekin Ahmet, *Hoyrat Sazın Türküsü*, Belge Yay.
Güntan Ahmet, *İkili Tekrar*, YKY
Gürcan Nedret, *Five O'clock Tea/Beş Çayı*, Broy Yay.
Gürgöz Nusret, *Ağıdım Kuşlara Kalır*, Kora Yay.
Gürpınar Melisa, *Her Harf Bir Melek*, Varlık Yay.

Hafız, *Hafıza*, Yön Yay.
Hakkı Ruşen, *Elini Hünerle Kuşlara Yelek Giydir* Gerçek Sanat Yay.
Hızıroğlu Aziz Kemal, *Usulca*, Kendi Yay.
Hüseyin Cahit, *Mine'l Şiir*, Akdeniz Kitabevi Yay.

İnal Gülseli, *Chöd Rakşları*, Bilim Sanat Yay.
İrtem Emel, *Divaneliğe Dönen Pergel*, Hera Yay.
İzci Adil, *Su ve Yaprak*, Hera Yay.
İzgören A. Hicri, *Suç Duyurusu*, Avesta Yay.
İzlemek Halil, *Meçhul Gözler*, Kendi Yay.

Kalender Arife, *Kırmızı Firari*, Cem Yay.
Kantürk Turgay, *Seçme Şiirler*, İnsan Şiir Defteri Yay.
Kapkıner Murat, *Kimsenin Aklına Gelmeyen* (Seçme Şiirler), Timaş Yay.
Kaplan İlhan Kemal, *Şair Böyle Dedi*, Aykırı Sanat Yay.
Karaaslan Zeki, *Beklenmeyen Konuk*, Kendi Yay.
Karadayı İsmet Kemal, *Kurtkapanı Şiirleri Mağma*, Pencere Yay.
Karahancı Remzi, *Gündüzü Yasakladılar Bize*, Kendi yay.
Karal Cevdet, *Horozlu Ayna ve Ölüm*, Kaknüs Yay.
Kaya Bülent, *Kuytular Saklamaz Beni*, Kora Yay.
Kaya Şerafettin, *Kendimleyin*, Pencereönü Kitapları
Kayabay Bilal, *Bahar Kal*, Damar Yay.
Keskin Birhan, *20 Eak Tablet + (Yolcunun Siyah Bavulu)*, YKY
Keskin Tuğrul, *İpekler Çoğaltmaya*, Piya Yay.
Kılıç Fatma, *Sönen Tatların Çoğalan Sıkıntıları*, Suteni Yay.

Kılıç Fatma, *An Şiirleri*, Suteni Yay.
Kırımlı Mehmet Sadık, *Gün Kesiği*, Sardes Yay.
Kısa Sedat, *Sular Uyumaz Yağmurcuk*, Kendi Yay.
Kök Kağan, *Kum Resmi*, Hera Yay.
Köylü İdris, *Korsan Gülümsemeler*, İlke Yay.
Kutluözen Alev, *Güz Fotoğrafları*, Kendi Yay.
küçük İskender, *Gözyaşlarını Nal Sesleri*, Adam Yay.

Matur Bejan, *Tanrı Görmesin Harflerimi*, Metis Yay.
Meriçelli Anıl, *İstanbul Gözlerimin Ucunda ve Yeni Şiirler*, Kendi Yay.
Metin Ali K., *Sürgün ve Atlas*, Beyan Yay.
Miraç Yaşar, *Lazcaz*, Adam Yay.
Mısırlı A. Ertan, *Eski Islık*, Hera Yay.
Mungan Murathan, *Doğduğum Yüzyıla Veda*, Metis Yay.
Mutlu Ayten, *Çocuk ve Akşam*, Yön Yay.

Ocak Mustafa, *Geçmiş Zaman Silüetleri*, Hera Yay.
Odabaşı Yılmaz, *Çalınmış Bir Mahşer İçin Ahvâl*, Cem Yay.
Odabaşı Yılmaz, *Aşk Tek Kişiliktir*, Scala Yay.

Önem Yüksel, *Galanaslı Gül Hatun*, Ötüken Yay.
Özdem Yavuz, *İstanbul Yolcusu Kalmasın*, Yön Yay.
Özer Adnan, *Veda Şiirleri*, Gendaş Yay.
Özer Kemal, *Onların Sesleriyle Bir Kez Daha*, Yordam Yay.
Özer Nilay, *Zamana Dağılan Nar*, Hera Yay.
Öztürk Asım, *Eylül Tüneği*, Bumerang Kitaplar Yay.
Öztürk Aydın, *Yangın Yüreklim*, Berfin Yay.
Öztoprak Hasan, *Ey Aşkı Anlayanlar*, Gendaş Yay.

Rifat Oktay, *Bütün Şiirleri I*, Adam Yay.
Rifat Oktay, *Bütün Şiirleri II*, Adam Yay.

Sabahattin Ali, *Bütün Şiirleri*, YKY
Satıcı Adnan, *Hep Unutur Uzaktaki*, Öteki Yay.
Seçkin Özgen, *Hayatla Ufalanmış Şiirler*, Damar Yay.
Sezer Sennur, *Kirlenmiş Kâğıtlar*, Varlık Yay.

Taner Mehmet, *Küflü Şimşek*, YKY
Tansel Oğuz, *Dağı Öpmeler*, YKY

Taş Şahin, *Kün*, Beyan-Şiir Yay.
Tez Orhan, *Oldu İşte!* Kendi Yay.
Topçu Alâattin, *Bir Biçim İçin Gece Dansı Aforizmalar/Şiirsel Metinler*, Suteni Yay.
Toprak Bedirhan, *Anahtar Ayini*, Adam Yay.
Turan Güven, *Görülen Kentler*, YKY

Uysal Ahmet, *Acının Gümüşü*, Bilgi Yay.

Yalçın İdris, *Gökyüzü Yolda*, Eğitim Sen Yay.
Yenseni Uğur Alpözen, *Ay Tanığımdır*, Kendi Yay.
Yıldız Ali Haydar, *Makam*, Kora Yay
Yılmaz Erhan, *Bulvarlar ve Sonsuzluk Dönencesi*, Kendi Yay.
Yurdakul Kuvvet, *Ben Eskiden Çocuktum*, Ümit Yay.
Yücel Can, *Alavara*, Bulut Yay.
Yücel Can, *Mekânım Datça Olsun*, Bulut Yay.

Çeviri Şiir Kitapları

Wade Sidney, *From İstanbul/İstanbul'dan*, (çev. G. Turan - C. Yerli - S. Özpalabıyıklar - N. Ağıl), YKY
Jacques Prévert, *Sözler*, (çev. Orhan Suda), YKY
Karl Krolow, *Dünyanın İşaretleri*, (Çev. Hilmi Tezgör), YKY
Theodore Roethke, *Rüzgâr İçin Sözler*, (Çev. Ayşenur Güvenir), YKY
Furuğ Ferruhzad. *Ve Yaralarım Aşktandır*, Öteki Yay.
Ritsos. *Bütün Şiirlerinden Seçmeler*, Cevat Çapan. Kavram Yay.
Charles Baudelaire, *Kötülük Çiçekleri* (Çev. Erdoğan Alkan), Varlık Yay.
Arseny Tarkovski, *Şiirler* (çev. M. Toprak - G. Emre), İyi Şeyler Yay.
V Mayakovski, *Dinleyin* (çev. Azer Yaran), İyi Şeyler Yay.

Antolojiler

Cumhuriyetten Günümüze Türk Şiiri Antolojisi, (Sanal Şiir), Haz. Refik Durbaş-Abdullah Özkan, Boyut Yay.
Günümüz Türk Şiiri 1998-1999 (Yayına Haz. H. Cahit Kerse) İnsan Şiir Deft.Yay.
Şiir '99, Yay. Haz. Hasan Öztoprak-Uğur Aktaş, E Dergisi Yay.
Çağdaş Türk Şiiri Antolojisi 1-2, (Haz. Memet Fuat), Adam Yay.
Eski Kıbrıs Şiiri Antolojisi, (Haz. ve Çev. Mehmet Yaşın). YKY

Çok Eski Bir Günbatımı-Osmanlı Öncesi İstanbul'undan Seçme Şiirler, Haz. Samih Rifat, Adam Yay.
Unutulmaz Aşk Şiirleri (Antoloji). Günel Altıntaş, Seçme Kitaplar Yay.
Neydi Bu İşlerin Aslı (Savaş Şiirleri Ant.) Haz. Şükrü Günbulut, Kora Yay.
Şiirlerin Diliyle Dersim (Dersim Şiirleri Ant.) Haz. Özgen E. Bulut, Kora Yay.
Aşklar Şiirle Kanar (Haz. Ahmet Necdet), Broy Yay.
Modern İngiliz-Amerikan Şiiri Antolojisi (Haz. Anıl Meriçelli) İnsancıl Yay.
Çağdaş Latin Amerika Şiiri Antolojisi (Haz. Ülkü Tamer), YKY
Aşkımız Şiirimiz, Der. Yekta Güngör Özden, Bilgi Yay.

Şiir Üzerine Kitaplar

'40 Şiir ve Bir Odağında Haydar Ergiden Şiiri, Altın Portakal Kültür ve Sanat Vakti Yay.
Halk Şiirimizin Gücü, Doğan Aksan, Bilgi Yay.
Mürekkebin İçtiği Ses, Veysel Çolak, Öteki Yay.
Yeni Türk Şiiri, Metin Celâl, Çizgi Yay.
Kırık Amfora, Ramis Dara, YKY
Şiirde Dün Yok mu, Turgut Uyar, Can Yay.
Yaşlı Bir Şaire Mektuplar, Memet Fuat, Adam Yay.
Şiir ve Hakikat, Beşir Fuad, YKY
Halk Şiirimizin Gücü, Doğan Aksan, Bilgi Yay.
Arzu ve Varlık, Dağlarca'ya Bakışlar, Ahmet Soysal, YKY
Yabancılaşma ve Öteki Şiir, Veysel Çolak, Gendaş Yay.

Fazıl Hüsnü Dağlarca

(1914) *Seviştilerken* adlı yeni kitabı ile eski kitaplarının yeni baskıları yayımlandı bu yıl.

BİR ÖLÜNÜN SON SOLUĞUNU BİR MİLYAR BÜYÜTMEK

Yaşadım ya, beni burda yok say ölüm,
Beni geri ver.

Yalnızlığım duy beni,
Beni geri ver.

Aydınlık mısın, karanlık mısın ha,
Beni geri ver.

İçinden çıktığım, artık içinde olmadığım boşluk, sen,
Beni geri ver.

Su, akıp giden su
Beni geri ver.

Kimin bu sessizlik, benim mi, hayır istemiyorum,
Beni geri ver.

Gülümsüyorum ya inanmasınlar, içim kan ağlamakta,
Beni geri ver.

Al Tanrı'yı evren,
Beni geri ver.

(*Seviştilerken* adlı kitabından, 1999)

İZ

Sabana koşulmuş iki serçe
Ta uzaklardan bakıldı mı
İki manda göründüler

Oysa ne daldır
Kımıldanmış ses
Ne gece

İmgelemdi
Onları birleştiren
Yazı idi bıraktıkları iz

(*Milliyet Sanat 461, 1 Ağustos 1999*)

Behçet Necatigil

(1916-1979) Behçet Necatigil'i ölümünün 20. yılında, Kitap-lık dergisinde yayımlanan bir 'tebrikiye'siyle anıyoruz.

TEBRİKİYE*

Tebrikiye berâ-yı ıslatma be-münâsebet-i ödül-i edebî
ez cânib-i Vakf-ı Sedat Simavi 1978
tevcîh şüde be-taraf-ı Melih Cevdet Anday
(11 Aralık 1978 pazartesi gecesi hatırası)

Görünür suret-i devrân bize câdû yerine
Yedirir zehir dolu kâseyi tatlû yerine

Ne kadar az arada hoşça vakit imrârı
Gâh ü bîgâh oluruz zindece sayrû yerine

Bağlıyız şiire de ol rütbe bize şiir geçer
Hem kemân ebrû vü hem dilber-i mehrû yerine

İmdi topladı bizi Vakf-ı Sedat Simavi
Akadup gussa vü gam kalmadı tortu yerine

Aluben çağrısını Anday'ın işte fırsat
Dedim anda giderim hanede uyku yerine

Varuben atlar ile ta Troya önlerine
Anılarda cevelân yan yana çarsû yerine

Lîk Anday asabîse gene öyle acabâ
Dedilerdi hazer et gavgâ içer sû yerine

Ammâ mâdem göçebe bir denizin üstünde
Nazm olup akmaya geldim dahi ben cû yerine

Cümle ihvân-ı safâ bâdeye el atmakda
Ki akar bunda rakı şâire âb-ı rû yerine

Dileriz Nobel'e nâmzed ola bundan böyle
Cümleten bu dileğe âmin ola hû yerine

Ne haseddir ne de gıbta darısı başımıza
Bu hakîr, hislerimiz doğruca koydu yerine

Gayemiz hoşca latîfe katabilmek geceye
Alma zinhâr ne taarruz ne tekâpû yerine

Dahî tek tek edelim vasfi jüri azasın
Düzeni alfabenin bir dizi kutu yerine

Ardanuç fıkraları dolduruyor heybesini
Gündüz Akıncı'da fıkra kal'a topu yerine

Kimde var gösteriniz Çetin Altan'daki şans
Geçer âsârı frenkte bile tapû yerine

Nereden buldu o elmas dili Tarık Buğra
Kullanır hâmesini taşlara burgu yerine

Kaç kilo çekmede kantarda aceb Dağlarca
İncelir vakit gelir rûhu vücûdu yerine

Bilemem Aydın Emeç e'de mıdır, Hür'de midir
Galibâ Vakf-ı Sedâd ile oturdu yerine

Mutluay hisli teraziye atar her yapıtı
Hakşinâsdır koyamaz kargayı kumrû yerine

Fethi Naci direnir Ben ne dersem bil o odur
Minicik pencere onca koca kapû yerine

Geçemez huylu huyundan ve Necâti-i Behçet
Bir kısık ezgi arar fanfar u boru yerine

Yücel'e tahsîn oku Türkî-i sâf bâbında
Neredeyse gide hırsız gele uğru yerine

Bu bizim sözlerimiz hem jüriyi tebrîktir
Bu ödül Anday için hem ola kutlu yerine

Sözün ersin sonuna şâir-i sencîde-edâ
Cümleye saygılar olsun otur uslu yerine

(Kitap-lık 38, Güz 1999)

Çevriyazı Yücel Demirel

(*) Divan şiirini çok iyi bilen Behçet Necatigil, yakın dostlarına eski şiirimizin kalıpları ve diliyle şiirler yazıp, armağan ederdi. Bu şiirlerle onları şaşırtmak çok hoşuna giderdi. Bu kasideyi de, Melih Cevdet Anday'ın Sedat Simavi Ödülü'nü aldığı akşam, onuruna verilen yemekte, "günün mana ve ehemmiyetini" belirtmek amacıyla okumuştu.

İlhan Berk

(1918) Toplu Şiirleri, *Eşik, Aşk Tahtı* ve *Akşama Doğru* adıyla üç ciltte yayımlandı. Orhan Murat Arıburnu Şiir Ödülleri içinde "Ustalara Saygı" ödülünü aldı.

EVİN KÜÇÜK TANRILARI

Tavan

Tavan,
evi bilmez.

(*Kendini ev sanır.*)

Gökyüzü,
tavanı, evin!

Tavan gözün
düş durağı.
(Taşan göğün.)

Biryapraktır
tavan,
anı yüklü.

Ev,
tavanla çatıyı
görmezliğe gelir.

Merdiven

Ev,
merdivenin dilini
anlamadığını söylemiştir.

Bilinçaltına açılır
merdivenler.
(*Dolunayın büyük aydınlığına.*)

Merdiven,
evin
karanlık varlığı.

Merdiven,
iç yolculuğu
evin.

Merdiven
cenini,
evin.

Balkon

Balkon,
kendini kosmos bilir.
(*Küçük Fenikeli.*)

Balkon,
çocukların asılı tini!
(*Geceleri dolaşmalı balkonlar.*)

Balkonlar.
gözü evlerin.

Balkonları hiç anlamamıştır,
evler.

Balkon,
alkolik çocuğu,
evin.

Eşik

Eşik
evin küçük tanrısı.

Bilinmeze,
açılır eşikler.

Evden uzaklaşmadır
eşik.
(*Uzantısında göğün.*)

Eşik, bir başka yerdir.

Eşik.
söyle şarkını!

(No 2, Mart 1999)

Salâh Birsel

(1919-1999) 10 Mart 1999 günü yitirdiğimiz Salâh Birsel'i son kitabı *Nardenk*'ten bir şiirle anıyoruz.

ALICI KUŞLAR

Uzay yırtan sesimle geçti günler
Alıcı kuşlar gibi
Yağmurlar şapur şupur
Tetiğini bozmazdı kimse

Durun hele
Antikası yoktu yolumun
Harlı kor parçasıydım
Dilim bir karış dışarda

Yalan nedir bilmem ben
Billahlı fillahlı seviler yitecek
Graka graka içilen dostluk
Ömür dersini bütünleyecek

Sana derin sana ey lapacı
Sonunda hepimiz tükeneceğiz
Ben sırtında bulutların
Kornamı öttüreceğim

Elma suyudur benim şiirim
Merhaba ışınları arasında
Onun da kalbi bir gün
Tek çapraza girecek

(*Nardenk* adlı kitabından, 1998)

Başaran

(1926)

GÖKYÜZÜNDE KIRIK AYLAR

Erciyes mi çocukluğun mu
Daha beyazdı bahar başlarında
Kar kokusu çiğdemler mavi serinlik
Tozlu yollarda hâlâ
Bir yerlere giden ayak izlerin
Birden Uzun Yayla dokuduğun ilk kilim
Parmak uçlarında nakışlar
Ürperten sesi Dadaloğlu'nun
Gök bitiminde al atlar

"Kalktı göç eyledi Afşar elleri"
Bu kaçıncı göç? yorgun al atlar

Islak bezler basıyordu alnına
Ananın elleriyle Zamantı
Sonsuza açılan kapıda daldın
Bakar gibi bir çiçek dürbününe
Hoyrat rüzgârlarla yaşamının
Savruluşunu mu izliyordun
Gökyüzünde kırık aylar

Soldu yüzünde Pazarören
Soldu sıcak soluğun sesin
Biliyorum artık uyanamazsın
Düşü yok daldığın karanlığın
Aysız yıldızsız derin bir kuyu
Ardında anıların samanyolu
Bir varmış bir yokmuşa
Dili varmıyor taşların da
Denize kavuşuyor çimdiğin sular

(Adam Sanat 165, Ağustos 1999)

Can Yücel

(1926-1999) Can Yücel, bir yıldan fazla bir zamandır savaştığı kanseri yenemeyerek 12 Ağustos 1999 günü aramızdan ayrıldı. Vasiyeti üzerine, 'siyasi bir Şair'e yaraşır bir törenle, Datça'ya götürülerek orada toprağa verildi. Son şiirleri *Alavara* ve *Mekânım Datça Olsun* adlı kitaplarında toplandı.

VASİYET I

Beni kuzum Datça'ya gömün
Geçin Ankara'yı İstanbul'u!
Oralar ağzına kadar dolu
Alabildiğine de pahalı,
Örneğin Zincirlikuyu'da
Bir mezar 750 milyona,
Burası nispeten ucuzluk
Ortada kalma tehlikesi de yok,
Hayırdua da istemez,

Dediğim gibi beni Datça'ya gömün
Şu deniz gören mezarlığın orda,
Gömü sanıp deşerlerse karışmam ona!

(*Alavara* adlı kitabından, 1999)

MİNTİHAR

Sanma ki cam göbeği
Buz gibi bir deniz o!

İlk bakışta biraz fazla sosyal
Aynı zamanda çekingen ama
Aşinalık ettin mi, sokuluverir yanma
Gence özenen kibari bir yalı sahibesi
Onun için de rüküş...
Ayağında buluğ-cin
Eski Göksu safalarından dem vuruyor...
Tarihle çizmiş kaşlarının yayını
Aşı boyasıyla boyamış dudaklarını
Beni beş çayına davet ediyor
Mahçup mahçup
Salı günü için...

Gitmez miyim gidiyorum...
Kuzguncuk'taki Cemil Molla'nın orda
Yanan ahşap camiinin altında soyunuyorum...
Yeni aldığım montu
Yeni ütülettiğim pantolonu
Beylik gömleğimi
Yeni boyattığım iskarpinlerimi çıkarıyorum,
Üzerlerine de nüfus kâğıdımı
Olan paramı bırakıyorum...

Kararım kardı ama
Bir türlü atlayamıyorum
Sanma ki cam göbeği
Buz gibi bir deniz o!

(Hürriyet Gazetesi, 2 Ekim 1999)

Halil İbrahim Bahar

(1929)

ÖRTÜŞÜK

kimileyin zor bir zorbadır
her sabah tıraş olduğum ayna
eytişimselliği sisli yaşamın
kimileyin sevecen bir yüz

yirmi iki yıl önce çektirdiğim
bir resmim asılı duruyor
hâlâ yaşadığım küçük evin
kaç duvarında göze çarpmadan

bugün nasılsa ayırdına vardım
benden daha hızlı yaşlanmış
hem de gerçek altın çerçevede
sanki bir yabancı tanınmaz

birisi yüzünde uzun sıkıntının
ucu yerde sakalı kırçıl gümüş
her telinde binbir kara intihar
ışıltısı vuruyor konumu aşkın

silinmez aşama bir yenilik işte
ne ürkü bakakaldım ona şaşkın
ben dikili kazık yapraksız ağaç
bir yosun yontu saçaklanmış

gözlüklü bakıyor resmim hınzır
bir kalaycı alaycı gülümsemesiyle
koş diyor tam bana benzedin
gör aynada nasıl paslandığını

13 Ağustos 1999 Cuma

(E Şiir '99, Kasım 1999)

Gülten Akın

(1933) *Sessiz Arka Bahçeler* adlı kitabıyla Akdeniz Altın Portakal Şiir Ödülü'nü aldı. Ödül dolayısıyla, şiirleri üzerine 2000'in ocak ayında Antalya'da bir sempozyum yapıldı.

AKAN SUYU YAKALAYIP DURDURMAKTIR MEÂL

kimse tanımasın için onları
şairler kimi sözcüklerini yok ettiler

bütün öyküleri yazıp tüketti
bir kendi öyküsü kaldı dışarda

kuşluğun son kuşu çekilirken
sular uzaklaşır kıyı genişler

işaret tırnağım boyandı, çıkmaz
bir kölenin gövdesine döndü gövdem

en ağır sınavdan en saf olan geçer
öder, geçer

(Öküz 63, Ağustos 1999)

KIRMIZI PATİKLER

betona işleyen zaman
açtım, kırmızı patikler
orda kapının önünde

betona işleyen zaman
açtım, demir parmaklıklar, hücre
orda kapının ardında
kırmızı patiğin sahibi

betona işleyen zaman
açtım uzaktı sisliydi
sağaldı mı örselenmiş yerleri

betona işleyen zaman
kimi anıları kül örttü

unutmadım kırmızı patikler
içerlerde gizli

betona işledi zaman
belki o beni unuttu

(Kitap-lık 36, Bahar 1999)

Cevat Çapan

(1933)

"ESKİ GÜNLER ARTIK UZAK BİZE"

Çardağın altında şu yaşlı karı-koca
eski bir şarkının kıvılcımıyla,
nerdeyse kırk yıl önceki bir yolculuğu yaşıyorlar
yeniden
birbirlerinden habersiz.
Garda Gölüne uzanan Sirmione,
el işaretiyle anlaştıkları pansiyoncu kadın,
rüzgârda uçuşan tül perdeler
ve uzakta gölün doğu yakasında,
Bordolino Tepeleri, yanlış hatırlamıyorsa,

Kadın da oraları düşlüyor olmalı
Catullus'un yazlığına tırmanan küçük treni,
gölün çevresindeki bağları.
Ağustos sıcağındaki servilerin serinliğini,
Nasıl geçmişti yıllar?
Oysa sanki daha dün gibiydi Venedik'e varışları,
Pensione Doni'de iki gece, sonra
Abidin ve Güzin'le buluşup Lido'daki bir otele
geçişleri.
Visconti'nin Leopar'ı oynuyordu bir açık hava
sinemasında.
O günlerde çekilmiş bir fotoğrafta dördü de
otelin bahçesinde, Mühürdar'dan Sarayburnu'na
bakar gibi
bakıyorlar Lido'dan San Marco'ya.

(Milliyet Sanat 461, 1 Ağustos 1999)

Cengiz Bektaş

(1934)

FIRTINA

ESTİ KÖPÜRDÜ İDA
DAMI BAŞIMA YIKAYAZDI
NE İŞİM VARMIŞ İSTANBULLARDA
GÜRÜLTÜNÜN PİSLİĞİN İÇİNDE

HİTİT ŞİMŞEKLERİNİ
ÇAKTI ÇAKTI BAKTI
İÇİM YIKANIR BİR YANDAN
BİR YANDAN KORKUM AK SAKALLIDAN

SARIKIZ OLMASA
CANIMA OKUYACAK βELLİ
BIKMIŞ USANMIŞ
AKILSIZLARDAN
NE DESE HAKLI
SUSTUM
BOŞANAN YAĞMURU DİNLEYEREK

(Bahçe 9, Ocak 1999)

Kemal Özer

(1935) *Onların Sesleriyle Bir Kez Daha* adlı kitabı yayımlandı. Damar dergisi Emek Ödülü'ne layık görüldü.

YÜRÜDÜKÇE ÖĞRENMENİN ŞARKISI

Yürüdükçe öğreniyorum ayaklarımızın da konuştuğunu
yürüdükçe sorular sorduğunu, yankılar bıraktığını ardında
öğreniyorum gök ne uçsuz bucaksız, ne göründüğü kadar mavi
bulut değil rüzgârın taşıdığı bir tek, saat değil vakti gösteren
yürüdükçe öğreniyorum, kendiliğinden ışımıyor sabah bile

Söylendiği yerde kalmıyor söz, durmadan ilerliyor alevi
– içinde bir yürek varsa sözün, içinde bir alev varsa yüreğin –
nerden geçsek orda kalmıyor sokak, açılıyor bir başka alana
bir alan bir başka alanın, bir kent bir başka kentin
yürüdükçe katıyor sınırlarına kendi sabırsız genişliğini

Yürüdükçe öğreniyorum, elimize neyi alırsak alalım
– bir somun parçası, aşınmış bir çift ayakkabı, bir bayrak –
yeni bir dili konuşuyor tutup kaldırdıkça havaya
öğreniyorum bir kıvılcıma yol verdiğini parmaklarımızın
neyi tutarsak tutalım ellerimizin her biri bir şalter

(Damar 95, Şubat 1999)

Ruşen Hakkı

(1936) *Elini Hünerle Kuşlara Yelek Giydir* adlı yeni kitabı yayımlandı.

YIRTILAN GECEDE

Gece yırtıldı
göğü gördüm
şaşılası yakındı!
Yıldız toplardım
çocuk olsaydım!

Gece yırtıldı
denizi gördüm,
bir alev topuyla geldi
Gölcük'te Kavakh'yı
Değirmendere'de
sahili yutan dalgalar!

Gece yırtıldı
çaresizliği gördüm,
batacak bir gemiydi sanki ev
öylesine korkunç sallandı
ve bütün sesleri boğdu
dipten gelen uğultu!

Gece yırtıldı
korkuyu gördüm,
savruldum oradan oraya
ve inanılmaz bir aşkla sarıldım
kırk yıllık karıma!

(Adam Sanat 168, Kasım 1999)

Hilmi Yavuz

(1936)

BİR YAZ GÜNÜ İÇİN ŞİİR

nerde o sarısabır, safran ve sarı sesi
akşamın? duymak sanki bir gülün
yolculuğu gibidir bahçeden sana doğru;
gelsin, bilsin ve sensin, yağdığın o yağmuru
alıp gidensin işte, daha ergin bir yaza...

bahçemde yer kalmadı, her taraf tıka basa
yaşlı yazlarla dolu... orda elbet o çölün
ortasında yabansı, ürkek ve sanki garip
bir şeyler duyuyorum... sesler, şeyler? ölünün
son gördüğü o gülü çağrıştıran, – nedense...

ben yine bahçemleyim, bu belki kendimleyim –
mi demek? Zaman ten'dir, eğer yazlar bedense...

(E Şiir '99, Kasım 1999)

Ülkü Tamer

(1937)

KAVAKLIK'TA BİR AKŞAM

Ölüm, haritaları dolaşan bir diyar imiş.

"Kendisi bir diyardır" diyordu Nahsen,
"ama yerinde durmaz.

şu söğütün yaprağını yel üfürür ya,
onun gibi kıpraşır durur boyuna,
sonunda vurur kendini göğün karasına,
Azrail kuşunun kanadında cerre çıkar.
Alır satar, alır satar.
Alıp sattığı ne ola diyeceksin?
Başka haritalar."

Düşünüyordu Bilbil Hoca
"Ölüm, haritaları dolaşan bir diyar mıdır,
yoksa haritalarda solan bir diyar mıdır?"

Gün, dünü katlıyordu sessizce...
Sekerek cerenler gidiyordu gözlerinin ardından.

Şecaat Nahsen bir türküye başladı,
kendisinin bile bilmediği bir türküye

"Ardımda yokuşlu yolum
İçimde dikenli gülüm
Avluna sığındım işte
Bana bir döşek ser ölüm.

"Bırak yorgunluğun ağıtını" dedi Bilbil Hoca.
"Adam olana yaraşmaz bu.
Ben de dolaştım haritaları.
Buradan Kırkayak'a varmaz ölümün hükmü.
Seheryıldızının sırtına bindim de dolaştım.
Azrail kuşunu hiçbir yerde görmedim."

"Çok aslanlar düştü topraktan gökyüzüne.

Dağınık akşam.
Dağınık ölüm.
Dere kıyısı bile yükselmiş,
mangalın üstündeki dumana karışmıştı.

Ölüm, haritaları dolaşan bir diyar imiş.

"Açtı kapıyı geldi yâr imiş.

(Kitap-lık 35, Kış 1999)

Ergin Günçe

(1938-1983). Ergin Günçe'nin kitaplarına girmemiş altı şiiri bulundu evinde kitapları, defterleri arasında. Onlardan biriyle anıyoruz gerçekten de 'gencölen" Günçe'yi.

HIZLA ESKİYOR YÜZÜM

Belki de Tanrı dünyaya her zaman inmek ister
Dünya da kendisini her zaman aramıştır
Durup dururken yoksa ne diye erkenden kalkıyorum ben
Boşuna mı bütün bu tülipenler
Bir yazın son günlerini resimleyen bahçede
Bunlar ve sevdası varlığa dolaşmış yalnızlıklar
İster, elbette bir Tanrı ister
Baş üstüne asılmış bir takvim gibi hesaplı
Gösterişli kılan gümüş bir gerdanlık gibi yoğun
Esmer bir boyunla bir göğüs kavşağında

Tanrıyla buluşmak derin musiki ve güzel sözcükler ister
Sahaf dükkânlarında kalın ciltli kitaplar görüyorum
Örneğin içi kedilerle ve kuşlarla dolu ansiklopediler
Ceylan derisine kalın harflerle yazılmışızdır
Durup dururken yoksa böyle bir şey
Benim durgun gönlümü ne diye çalkalasın
Ne diye aklımdan geçsin denizler ve denizciler
Kuşlara yem serpsin bir çocuğun gözleri
İşte bütün bu haberler, havadisler de gösteriyor
Tanrı aramıza her zaman gelmek ister

Sanki sakallı bir adamın ilkokul önlerinde hiç ses etmeden
Macun satmasında büyük hikmetler aramalıyım
Hayatı ancak şaşırırım ben bu toylukla
İşte büyüklerim de öldüler, hızla eskiyor yüzüm
Zaman bana durmadan şarkılar öğretiyor
Bense bir düğün gibi uzamaktayım
Çengiler, çalparalar, defter ve kokular
Evet şekerim bir gün daha sona eriyor
Güneşin batışını sayı sayarak kutluyoruz
ve hafifçe kaydırarak şapkamızı başımızda

(Adam Sanat 161, Nisan 1999)

Ahmet Uysal

(1938). *Acının Gümüşü* adlı dosyasıyla Yunus Nadi Şiir Ödülü'nü kazandı. Dosya yıl ortasında aynı adla kitaplaştı.

RÜZGÂRI ÖPME VAKTİDİR

rüzgârı öpme vaktidir
sokaklar soyunuktur
ıssız arka bahçelere
düşürmüştür evler tülünü

örümcek ipeğini dürmüş
gül, güzaltına almıştır hüznü

ay ışığına takılmıştır
şehirler arası otobüsler
bozkır yorgunu trenler
yolcusunu uyandırmıştır

hiç bu kadar yakın durmamıştır
bir dudak bir dudağa

o saatlerde söz yalındır
yıldızlar ipliğini bükmektedir
bekliyorum seni
rüzgârı öpme vaktidir

(Edebiyat ve Eleştiri 43-44, Temmuz/Ağustos 1999)

İhsan Üren

(1939)

KALDIRIM

Taş taşındı,
taş ocağından,
Sırtında pılısı pırtısı,

mesken tuttu kaldırımları...
Geri geldi taş ustaları;
tıraşladılar taşları.
Köşetaşı,
kilittaşı gibi bazılarını
oturttular baş köşeye...

Taş taşındı,
dağdan dinamitle
koparılmış gurbetçiydi.
Yarıp baksan içini;
kanardı taş, dağ eteğini.
Ciğerlerini kusuyordu;
arnavut kaldırımında,
parke taşlarında...

Taş taşındı,
dağdan koparılmış, gurbet çocuğu.
Yüksünürdü değer bilmezlerden...
Yazgısına direnirdi umutsuz,
değiştiremezdi hiçbir şeyi.
Çiğnenirdi dağ olsa da
ayaklar altında!

Kumyaka, 4 Haziran '98

(Düşlem 21, Ocak 1999)

Eray Canberk

(1940)

YAKINDAN UZAĞA

çeşit çeşit insan görüyorum sokakta
rastgele karşıma çıkan
tanış değiliz tanıdık değiliz
geçişip gidiyoruz öylesine her zaman

bana anımsattıkları şeyler var oysa
yüzleri örtüşüyor başka yüzlerle
gazetelerdeki resimler televizyon görüntüleri
bir bir canlanıyor kafamda

yakın çekim yaşıyor gibiyim
uzakta yaşanan acılarla

işte kanı deli çağında bir delikanlı
işte bir genç kız çiçeksi
düşten bir köprüde buluşmaya gidiyorlar
iki yüreği de sarmış sevda ateşi

el ele geldiklerinde
yığılıp kalıyorlar birbirlerine sarılamadan

işte bir yaşlı adam
yürüyor anılarına dayana dayana
biraz soluklanmak için durduğu an
görünmeyen bir celladın erişiyor lâneti
ve anılar bir yana kendi bir yana

işte bir genç kadın alımlı
düşünde düşüncesinde ve teninde
bir tek sevgili erkeğinin taşıyor izlerini
birden ak göğsünün üstünde kararan
yabancı ve yabansı bir erkeğin pençesi

işte bir ana olmalı
gözlerinden koparıp alamamışlar sevecenliği
oğlundan kalan boşlukla yürüyor yan yana
oğlu – haksız bir savaşta kurban ve kahraman –

işte sarı kâkülleri gözlerine giren
çengel bacaklı afacan bir oğlan
seviyordur kuşkusuz kırmızı şekerleri
daha varmadan şekerci dükkânının önüne
kırmızı bir leke alnında iri

keskin bir nişancıdır hayatı vuran

biliyorum bunlar uzakta yaşanan acılardan başka ne
bir haberden bir resimden bir görüntüden bellekte kalan
ama neden kıpırtısız duruyor ölmüşçesine
delikanlı genç kız ana genç kadın
yaşlı adam ve sarışın oğlan

(Varlık 1096, Ocak 1999)

Fikret Demirağ

(1940) Yeni kitabı *Alfa ve Omega* yayımlandı.

BEYHUD

Soğuk günün güneşli bir aralığında
dalıp gidiyorum. Bir zaman kaymasıyla;
ılık taşlar arasından akan güneş yılanı,
yüreğimde dönüp duran mart saatçıkları,
havada buğulu, ağırçekim bir zaman

Hırpalanmış Alagadi sahiliyim, çoktan;
kaplumbağaların – sonsuza kadar – gitmiş,
yüreğimin kumsalında plastik atıklar –

Birden iki 'dedikodu kuşu'nun car-car'ıyla
benildeyip uyanıyorum. 'Dört tambura beş okka
bir kalabalıkta 'kayıp bir şiir'in arayıcısıyım;
kalkıp buzluktan hormonlu bir elma alıyorum
evin Havva'sıyla bölüşmek için,

Aptal Kutusu'nun karşısında çöküyorum;
yüreğimde bir şiir, beyhud
ahşapta kurt yeniği... –

Duvardan düşen sıva, aslında hayatımdan!
Toplamaya kalksam uzak-kendimi
Sağda solda atılı Nestlee süt kutuları,
soluk İngiliz mühürleri, maki-yamaçlar,
Rumca şarap etiketleri, 'Acı Limonlar'!

Kirpik-pancurlarım ne zaman aralansa
ya ürkek ve yanlış yansırım Dünya'ya
ya da 'ecel bulutları'yla yansır içime Dünya!

Lefkoşa, 13.1.1999
(E Şiir '99, Kasım 1999)

Yüksel Pazarkaya

(1940)

ÖLÜRÜM YOLUNA

İzlemesem de olur haberleri
Daha büyük, daha yeni haber
Her doğuşu, her batışı güneşin
Hele ay
Yuvarlanırca değirmi
Yaslanır yamaca
Koşup dağın eteğinde
Kucaklayasım gelir.

Yaz gecesi başını bir de göğe çevir
Samanyolunda yüzesin gelir.

Ama hepsi sevdiğim, senin yüzünden
En kısa yol sevdiğime gidendir.

Değirmi ayın yuvarlandığı dağ yamacı
Gökyüzünü baştan başa aşan samanyolu
Sana giden yollar
Ölürüm sevdiğim
Ölürüm yoluna yollarına.

İzlemesem de olur haberleri.

(Milliyet Sanat 461, 1 Ağustos 1999)

Hüseyin Atabaş

(1942)

GÖLGESİ İÇİNE DÜŞEN GÖL

Son birkaç yıldır içimdeki fırtına dindi,
kıpırdamıyor gözlerindeki yeşil seninse;
Ankara yağmurlarla geçiştiriyor kışlarını!..
Çoktan ayrılığı duyumsadı anlayacağın
saksıdaki karanfilin titreşimleri bile,
özlem beni de vurdu, evin kedisini de.

Ne zamandır seni bekliyor kapının önünde,
bense didiniyorum makinenin başında,
aşk şiirleri yazıyorum, fukara avuntusu.
Aslında bir nedeni yokken biliyorum
hızla ateşim yükseldi neyin nesiyse;
belki de en alıngan yerimden geçiyorsun!

Kötü uyaklara düşüyor söz ne yapsam,
bir zamanlar öptüğüm parmaklarının ucu
hâlâ hüküm süren o uzun sonbahar oluyor.
Gölgesi kendi içine düşen göl gibisin
ovada öylece yayılmış karnın,
yankısını dağın yuttuğu suskunluğumsun.

İncecikten bir kar yağmaya başlasa şimdi
ilkyaz umudu olurdun kaldığımız yerden.
Ankara o eski Ankara olurdu park küçüğü
çimenlerinde yatıp yuvarlandığımız,
izi çıkar unuttuğumuz çocukluğun;
anılara sürünüyor evin kedisi, büyüdü!..

(Bahçe 13, İlk Yaz 1999)

Ataol Behramoğlu

(1942) *Aşk İki Kişiliktir* adlı kitabı yayımlandı.

ALANYA GÜNLÜKLERİ

1
Bir bereket tanrıçası gibi geldin kadınım
Sepetinde peynir, ekmek ve suyla
Akdeniz gibi çırpınıyordu eteklerin
Gözlerinde tuz ve mavilikler

Bir bereket tanrıçası gibi geldin kadınım
Vaadiyle yakın mutlulukların
Uzak denizlerin çağırışıyla

Sonra sessizlik ve çiçekler kapladı her yanı
Kuşların ötüşlerinde ışıktan damlalar
Yaprakların birbirine dokunuşunda
Bizi aşka çağıran sözcükler var

Bir bereket tanrıçası gibi geldin kadınım
Çatlayan narlar, taşan ırmaklar
Ve kanımı köpürten bir salınışla

2
Derinde, azıcık derinde
Hüzün var,
Dokunulduğunda
Sızlıyor içimdeki derin fay kırığı..

Ama rüzgâr, diliyle,
Yaraları iyileştirmede ustadır..
Ve Akdeniz
Tuzuyla..

3
Çiçeklerin derin rüyasını
Bozamaz bir arının konuşu bile
Tıpkı öyle, bir yaz gününün
Büyüsündeyiz seninle

Bir çocuk ağlıyor, bir sandal
Usulca ayrılıyor kıyıdan
Fesleğen kokusu dağılıyor
Öptüğüm parmak uçlarından..

Denizin bitimsiz uğultusu
Yoğunlaştırıyor sessizliği
Uzanmak otlara yüzükoyun
Ve susmak.. bir ağaç gibi...

4
Tanıdığım bir deniz tutması bu
Çok eski zamanlardan
En uzak çocukluğumdan belki
Belki dünyaya geldiğim an

Tanıdığım bir başdönmesi bu
Bana gözlerinden yansıyan
Mücevher gözlerinin
Gizemli ırmaklarından

Tanıdığım bir yürek çarpıntısı bu
İçimde yükselip duran,
Bedenlerimiz birleştiğinde
Güneşi bir daha tutuşturan...

5
Denizi kadına benzeten
Dizeler anımsıyorum..
Oysa
Olanca gücüyle
Karaya yüklenen
Dalgalarda
Erkeği görüyorum ben..
Köpükler saçarak
Tenine toprağın
Çekilen geriye..
Bir an esrik, şaşkın,
Sonra yine
Saldıran
Yeni bir güçle..

Ya da bitkin
Gelgitlerinden
Uyuklayan;
Toprağın
Ayaklarının dibinde..

Topraktır
Dişi olan;
Bir rahim gibi
Güçlü, kıpırtısız
Doyumsuz
Beklemede...

Gece denizi,
Yükselip alçalan dalgalar;
Erkeğin
Çırpınışlarını
Ve gülünç kibrini anımsatan
Bir bitimsiz birleşmede...

Temmuz 1999

(E Şiir '99, Kasım 1999)

Hasan Şişli

(1942)

ARAYER

yaban otlar bürümüş, kuru saplar çoğu
avluda yellerle kalkıp konan birkaç tüy
hayır değil, böyle de güzel
yıkık dökük duvarlarıyla
ağaçlarını dallandırmış – sessizce
güvercin suluyor bahçe

havada sabun kokusu
yan bahçeden mi yine
komşu komşu..

tilki uykusunda yapraklar
çılgın bir serçe sürüsü
yel estikçe

dalını bırakan meyve
düştü
yaşıyor sonra

nasıl anımsamaz – bilmiyor – kovası nerde
ne zaman kuruduydu kuyu
çıkrığı küflenince eskiciye gitti
ay kaldı içinde

gözlüğünü kaç kez değiştirdi
– bilmiyor – ameliyat mı olmuştu da
camları şişe dibi
uzun gölgeli taşlarda anılar
parlıyor kırmızı kırmızı

otları eşeliyor durmadan elindeki baston
daha dünkü bilyesini arayan çocukla
ah bulsa
bulsa ölüm sonra

adını ilk dedesi okuduydu kulağına
kendi torunlarına kendi
kulağı çıkrık sesinde
iniş çıkış
bebek çığlıkları bugün gibi
doğum hep arayerde

susmuş güvercin suluyor bahçe...

(Bahçe 15, Son Bahar 1999)

Süreyya Berfe

(1943) 1965-1998 arasında yazdığı şiirleri *Kalfa* adıyla bir ciltte topladı.

VERONİKA'YA, KİYESLOVSKİ'YE

"Yalnız değilmişim sanki."
Hep bu duygu var.
Belki de hayatıma öyle geliyor.
Çünkü, seni

Yaralı güvercinlere bakmak mı?
Çamurlarda yürüyen yaşlı kadın mı?
Pencereden yardım etmek isteyen mi?
Çünkü, seni

Aklım dışardayken kalabalığa şarkı söylemeye...
Beni, benden habersiz bekleyene...
Ama mutlaka bekleyecek olana...
Çünkü, seni

Üstlenirim. Onbir kez yattım derim.
O kadının bildiklerini bilmeliyim.
Onbir kez yatmayı öğrenmeliyim.
Çünkü, seni

Uykumda, uçan beyaz bir çarşaf gördüm.
Bulutlar binalar insanlar arasında.
Neden beni seçtin, neden, nerden bildin?
Çünkü, seni

Şimdi elim ağaç kabuğunda mangalda.
Hem ağaçta hem mangalda
Onunla mangalda ve ağaçta. Aynı anda.
Baba!
Baba?

(Defter 36, Bahar 1999)

Sennur Sezer

(1943) Yeni Kitabı *Kirlenmiş Kâğıtlar*

SAYIKLAMALAR

I
Bıçağı
sıcağı durduran sancılarımdan
bilirim.
Tanırım parlaklığını
bir damarın yanıbaşında
şuramda
durup durup kıpırdar
gecenin ucunda.
Yönetir saati 'Sabaha çok var daha'
yorar uykuyu
sesi sınar
bilirim..
Hemen yanımda o dipsiz kuyu
o sarp duvar.

II
Bir bitse de
sonra konuşsak olup biteni
Ben o dayanılmaz müziği
ve ışığı geçitin hemen ucundaki
Sen üzüntüsünü dostların
ve küçük dedikoduları
dağınıklığım için söylenenleri
odamdaki örümcekleri.
Bir bitse de..
gözüm arkada kalacak yine
kucaklayamadım yoldaşları..
Bitse.. bitse de
ayrı ayrı yolculukların günleri gibi
konuşsak olup biteni.

(E Şiir '99, Kasım 1999)

Güven Turan

(1943) Yıllardır kentler üzerine yazdığı şiirleri *Görülen Kentler* adlı bir kitapta topladı.

İZNİK'TEN

Yenikapı'da başladın,
surların dibinden,
(aramaya yollandığın çağın imgesi)
sabah sisinin
dağılmasını istemeden,
bakarken
aranıp duracağın
bir geçmişe –
Güzden daha iyi
zaman mı olur
geçmişi aramak için,
günlerdir yaptığın gibi
kitap karıştırmak da olsa,
bulduğun her bilgi
açacağına puslandırsa da
geçmişi –

Sonra yol almaya başladınız
mermer denizin üstünde
Yeats'in yolcusunun aksi yönde,
sevilen bir kadının adını
yüzlerce yıl kullandıktan sonra
geçmişiyle birlikte adını da
değiştiren / atan
kente gidiyordun,
Nikea'yı aramaya
İznik'te.
Sen de bir kent kurmak,
sevdiğin kadının adını
vermek istemez miydin
bir kente
sadece bunun için bile
çıkardın bu yolculuğa.

Uludağ'ın etekleri,
arayacağın kültürle savaşan
yer adları...
Gittiğin kente adını veren
gölün güneyinden dolaşıp
doğu yakasını izlediniz,
zeytinlikler,
üstü meyve yüklü
ayva ağaçları,
sarısı yeşiline baskın
çıkmaya başlamış
çınarlar ve kavaklar,
kırık beyaz bulutların
açıp kapadığı gök ve
maviyle kurşuni arasında değişip
duran göl...

Yol bir kale kapısıyla kesişti...
Elindeki kitabın yetersiz kent planından
adını ararken daha,
sürdürdünüz yolculuğunuzu.
Yol kapının yanından
küçük bir kıvrımla
birleşti
kale kapısının içinden geçen yolla...
O zaman fark ettin,
rüzgârgülünün
dört noktasında dört kapıyı
birleştiren iki yol olduğunu...
kentin bir Bizans haçı
üstüne kurulu olduğunu...

(Kitap-lık 35, Kış 1999)

Refik Durbaş

(1944)

ANILAR, NE ANLATIR

Bir yaprak daha düştü takvimden
Bir gün daha genç ömrümden

Bana, sen düştün hatıramdan

Kaç günler, bir ses bekliyordum
senin sesini
oysa anılarının sesi
kaç günler hatırımda

Unuttuysan
Maçka parkının serinliğine sor
nasıl sabahlamıştık
gönlü kırık bir bankın gölgesinde

Üşümüştün
üşümüşlüğünü pardesüme sarmıştım
gözlerini gözlerime
yüreğini yüreğime...

Bir baykuş, gün doğana kadar
sevdamızı beklemişti
dudak dudağa duruşumuzun
nöbetini tutmuştu

Karanlığın yorganı
Sığınağımız olmuştu
Kalbin, kalbimin...

Bütün gece uyumamış
yüzünü seyretmiştim

Takvimden bir daha daha düştü
ömrümden bir ömür daha

Peki, hiç düşündün mü
Niye öyleyse ömür kuşu
avcısını aramakta
ben, seni aramaktayım?

Takvimden bir yaprak daha düştü
Ömrüme ömrün düştü

(Adam Sanat 160, Mart 1999)

Özkan Mert

(1944)

BİR AŞK ŞİİRİ 'SANA' (II)

Bir ilkbahar sabahı kadar güzel
kelebekler kadar hafif sevgilim öpücüklerin.
Ben'se bir *dağ kulübesiyim*
O öpücüklerin üzerine konduğu.

Ne zaman seninle sevişsek
gözlerinin rengini alıyor gece.
Ne zaman öpsem seni dudaklarından
yıldızlara asılı sallanıyor kalbim.

O kadar güzel oluyorsun ki bana bakışınla
çılgın güzellikteki omuzbaşlarınla
Senin adını alıyor tüm kuşların kanat vuruşları.

Hele bana duruşun yok mu?
Bak işte! O'nu ben bile anlatamam
çünkü tek bir kişi oluyoruz yeryüzünde.

Avuçlarının içini öpsem
avuçlarının içinde menekşeler açıyor.
Sırtını hiç sorma: Ne zaman sırtını öpsem
beybeyaz bir bulutun içinde kayboluyorum.

Zaten seninle sevişmek
kuş seslerinden inip
bulutlara binmek gibi bir şey.

(Varlık 1104, Eylül 1999)

Hidayet Karakuş

(1946)

ALIRIM

büyüdüğün yerlerden
güneşin açtığı yeri alırım
gölgenin geçtiği yeri çizerim
adın çınlayan bir anı gibi durur
düşlerimin ortasında
bir ada gibi durur
bütün açmazlarımı
öptüğün yerden alırım

tarlada elini güneşe siper eden
yaşlı bir rençberin alnından alırım
toprağın ılık doygunluğunu
tipiye bakan bir ardıç gibi
çıplak dallarıma vuran rüzgârı
senin ellerinden alırım

okursun
gözlüğün
kitabın üstünde heceler
senden kalan satırların
harflerle ayaklanarak
merceklerden geçtiğini görürüm
sözün kamaşmasını alırım
aşkların ortasından
dilinden
anlamın ürpertisini alırım

uzak uzak kalan yerlerini
düşlerin coğrafyasında bulurum
sabah olur kumrular uyanır
dilim dilim bir yürekle
şiirin sokaklarına düşerim
seni
dizelerin sonsuz değişmesinden alırım

(E Şiir '99, Kasım 1999)

Ahmet Özer

(1946) *Aşkın Taçyaprağı* adlı kitabıyla Cevdet Kudret Edebiyat Ödülü'nü kazandı.

KENDİNE YOLCULUK

güneşin alnına bir deniz uzanırdı
dağbaşlarına ilk karlar dökülürken
perdeleri hiç kapanmayan odalarda
yaşamın sayfaları çevrilirdi ardı ardına
puşkin sokulurdu günceme dizelere dönüşerek.

bir gecenin sessizliğine akar sesin
zaman durur / ellerin konuşur durmaksızın
kendi içine bir yolculuk başlar ansızın
gri bir iklime giren trendesin o an
insan manzaraları akar camın ardından.

düşün ki aşkların ardındasın bulutlar sağılmada
çiçeklerle yıkanan uçuruma akmada gençliğimiz
şiirin teri karışır tenine birdenbire
orman uğultusu bırakır geçtiğin zaman.

hangi gün hangi saatte ziller çalar
ömrümüz düş kentlerin suretine karışır
özlem olur göğsümüze bastırılan her kitap
hüzünle ayrılık kesişir günlerin ortasında.

yorgun omuzlarımızda gece nöbetleri
rüzgârlar damlaya dönüştürür düşlerimizi
gül tadıdır bir şafağın yorgun yüzünde
bir kalenin tarihi dokunur şairin sesiyle.

(Yeni Biçem 70, Şubat 1999)

Hüseyin Peker

(1946)

SİZ UĞRAYIN BİR KERE YA DA ŞAİRİN RESMİ TARİHİ

Işıkla ışıldak arası bir yerdeyim
Hepsi bir hasır lokantası gördüklerim
Tek çanakta iki çeşit yoğurt
Senle beni bir yastıkta çürütmüş

Bu benim gözaltım bilinç ürünü
Asker resimlerim, öğrencilik bilgilerim ayrı köşede
Söyleyin söyleyin neresi, bana kan veren penceremiz?
Ben gene bir perdeyim üstüne gazoz dökülmüş bilimlerin

İyisi mi uğrayın bir kere, çok aldatılmış,
intikamcı şarkılar ezberleyen kimliğimden
İyisi mi uğrayın yaşıtlarımın yöntemiyle
Postallarım bir köşede, kalemim, nikâh servetim
Onlarsız coşku olmuyor işte!

İyisi mi uğrayın; romansım, gözlemlerim kendi dalını kesmeden
Dizelerim şişiyor, şiirlerim koyu karanlık, dayatıyorum,
her şeyiyle ölü taklidi; yaşamaktaki hünerim
Bu cenkte size açtığım yerim; süngerle emin işte hepsini

Yastıkta yumuşatmış her kimse kendini
Bütün öznel ürünlerim Niye askerde buldum benliğimi?
Sabah tatbikatlarda güneşin kaçla kaç ettiği
Bir soğuk ayazda, avuç aramda beyaz kâğıda yazılmış
serin kanlı bir teskere
Savaş suçlusu saymıştım o saat, can sıkıcı bedenimi

Öğrencilik günleriyse saçıma düşürülmüş bir toka
Göbek bağını anamın parasıyla kesmiş
Bağırıp çağırmayla edinilmiş bir diploma
Kanımı dalgalandıran bu gençlik! Çoğu gitti işte!
Bir dehlizdeyim konuşmamın yarısı uçurulmuş
Bir şiirdeyim Sedef benzeri kelimeler,
İçsel, öznel tepeleme dizeler Başdöndüren bir yanım kaldı benim
Unutmuştum, yorganımın baş köşesini kemiren insanlardan
üretilmiş bir fitilim
Yakalım beni! İnsan çoğalamıyor gençliğinden
İşte beyaz kâğıt, noktayı tutuşturun motifimin alt köşesine!

(Damar 94, Ocak 1999)

Mehmet Taner

(1946) Mehmet Taner'in 1966-1996 yılları arasında yazdığı şiirler *Küflü Şimşek* adıyla bir ciltte toplandı.

BAHARATÇILAR

Dolaşıp çarşı pazar
Usul bir intihar
Ayarlasam kendime

Hani bakır eşya satarlar
Kına, havlıcan
Dilsiz çanlar, cinkaldıran

Şöyle eskimoda bir şey :
Yamalı bir bulut olabilir, çividî,
Ya da mumyalanmış bir incir, kuş yeniği

Alnımdan çıksın istiyorum, şakaktan dalıp
Beynimi parçalamadan
Çektiğim zaman tetiği –
Keçi sakallı bir ihtiyar
Sorunca gösterse yolu,
Avucunda bozukluklar...

Dokuz yıl dokuz gece, ay kımıldamadan
Ak vadiye salsam, gümüş çıkrığı
Boynumda yakalık, sırtımda kara çantam

Kasırgayla takırdarken cebimde
Kuru ceviz kabuğu,
Dokunabilsem, bir akik vakte

Kalsam, çınlayan bir yel gibi,
Işıldayan rüzgârla savrulan
O cezbenin sayfalarında...

Der mi oynatıp kaşlarını, bir uzman
Kimin ipinde *Virginia*'da bu dram;
Sınıfsız aksiyon, kör zamanlama!

(Varlık 1106, Kasım 1999)

SUZİNAK

Yanlamasına bir koltuğa
Şehrin yolcuları arasında oturmuş gidiyordum
Ve Kızgın Ekim Güneşi
Hızla geçtiğimiz ağaçların arkalarından
Aralarından iğne yapraklı dalların
Gözlerimin içine ulaşıp, dağlıyordu bebeklerini;
Kirpiklerimi biraz daha açarak
Işığı göz toprağıma değdiriyor
Diyordum ki bu ân'ın buğusu
İyi annesi, ruhum.

Tarçın ağaçlarının hâfızı
Onları görmediysem de;
Aralarında bulunmadıysam da
Sarnıcı, Aztekler'in.
Yazılı olan ve olmayan şeylerin atası, ansiklopedilerde.

Nasıl değişiyorsa
Öyle değişir
Gözlerimin ezberi,
Her solumada

Nasıl değişiyorsa, bahçe:
Aslanağzı, şakayık
Karanfil
Ve çinkaranfilleri, menekşeler, şebboy
Vişne ağaçları, ıhlamurlar ve kayısı

çimler, suyun sesi...

'96

(Kitap-lık 35, Kış 1999)

Ahmet Telli

(1946) Epeydir görülmediği şiir semtine iki şiirle uğradı bu yıl. Kalıcı olması dileğiyle.

KEKO*M*EÇE

Kekeme bir tarih perperişan
Aşkların nesisin sen şimdi ey
Ardına baktığında Munzur
Şimdisi gri bir okyanus olan

Ormanın yakıldı senin köylerin de

Babası Kırmanç olanın payı
Etno hüzünler ve Keko*m*eçe
Zaten kovalandıydın bunca ey
İşte o kadar ve bir ne ise

Su işte Asmin ve nelerin
Kekemesi olan huzursuz oğul
Kovulmadığın ütopi kalsındı
Kovulmadığın bir ne ise

Ama sen terket bu dünyayı da

Ocak'99

(Yeni Biçem 71, Mart 1999)

Ahmet Ada

(1947) *E* dergisinin açtığı şiir inceleme yarışmasında Cemal Süreya'nın 'Onlar İçin Minibüs Şarkısı' şiiri üzerine incelemesi değerlendirildi.

SÖZCÜKLER

Ben biraz açık hava gibiydim sana
yaz sınavlarına hazırlanan
hülyalı zamanlarımdı galiba
kırıldım kanadım çölü incittim
leylâyı çağırmadımsa da aradım gökte
ikiz kardeşim olan çocukluğumu

ben solgun çiçekler gibiydim sana
bir akik yüzüktüm vakarlı parmaklarında
mutfağında beyaz roka, maydanoz demeti,
sofrana çağırdın çölden çıktım
yıkık ve yıpratıcıydım ben sana
kazıyıp yoklamaya geldim aşkını

ben sana çocuktum göl duruşlu eski
fazla geldim aşka çıkardılar sınavdan
sussam bir fazla konuşmuş olurdum
konuşsam iri bir yağmur damlası

ben sana yazdım sarı iskarpinli
eve ekmek getiren can çocuk
kirazlara inandım soluk kentlerde
azala azala gittim bir kentten bir kente
dibe vurdu çığırtkan ayrılık

ben sana terziydim sözcükler biçtim

(Kitap-lık 38, güz 1999)

Metin Güven

(1947)

UNUTMAK İYİDİR

Seni anlamak istemiyorum
Seni anlamak için herhangi bir çabam yok
Ağlayan yalnızca sen misin
Kayalar da ağlardı bir zamanlar
Irmaklara boşalırdı gözyaşları
Derdini kendine anlat
İnsanı en çok kendisi anlar çünkü
Neleri ararken neleri buluruz
Dolaşırken iki yağmur arasında
Adımızı bile unuturuz
Unutmak iyidir
İnsan unutarak hatırlar yaşananları
Ve yaşanacak olanları
Zeytin dallarına uzanan küçük bir el gibi
Ölüm seslenir sonra
Aşk her şey demek değildir
Ve kimseler bilmez şarabın gerçek rengini.

(Yeni Biçem 69, Ocak 1999)

İnci Asena

(1948)

PANTER

Derler ki Dilek Yarımadası'nda yaşayan bir panter her yıl, dağları ormanları aşıp gündüzleri, geceleri karanlığın korumasında köylerden kentlerden geçer Kafganistan'a varırmış sevdiğine kavuşmak için.

Derler ki Selçuk'un oralarda yüksek mi yüksek inilmez çıkılmaz bir tepedeki Keçi Kalesi'nde şeytan bakışlı bir keçi yaşarmış. Panterin gideceği yolları gözleyip onu tehlikelere karşı uyarmakmış işi.

Yıllarca bu böyle sürmüş. Kimse görmeden, kimse bilmeden... Gören olduysa da, bilen olduysa da susmuş.

Panter yıllarca yılda bir kez Dilek Yarımadası'ndan çıkıp varmış Kafganistan'a hasret gidermeye sevdiğiyle, dönmüş gene yarımadasına. Keçi Kalesi'ndeki keçi de yükseklerden bakıp yolunu açmış onun şeytansı gözleriyle.

Bir gün panterin ölüsünü bulmuşlar Beypazarı denen yerde.

Derler ki ikisi de kocadığından... Keçi uyuyakalmış, panter çevik davranamamış yeterince.

Giderken mi öldürüldü dönerken mi kimse bilmiyor.

Gene derler ki bu panter tek değilmiş aslında. Dilek Yarımadası'nda başka panterler de varmış sevdiğini görmek için yollara düşen. Ama bunu bilen iyi insanlar susmuşlar. Sevgililer kavuşsun diye...

Ekim 1999

(Adam Sanat 169, Aralık 1999)

Celâl Soycan

(1948) Mersin'de iki aylık *Islık* şiir dergisini çıkartıyor.

HÂLÂ BENZİYORUM KENDİME

hangi el çizebilir aynada kendini
damıttım bildiğimi buna vardım

söğüte acı veren suyla ovup şakaklarımı
şakaya vurdum ölümünü serçenin

daha kışa çok var diye resmedip bacayı
soğuk mavilere boyadım

her kadınıma bir gece ayırdım
sürünerek ayrıldım koşarak gittiğim evden

dağıttım adımı her birisi ayrı kefaret
olan kara pıhtılara çözüldüm

boşluğa açılan surdu önümdeki sır
bir harf kaldı elimde infaz halkası

oyalandım işte kördüğüm bir aşkın gravürü
çakılı gövdeme orda kaldım

burdayım ve hâlâ benziyorum kendime

(Islık 5, Ocak/Şubat 1999)

Hulki Aktunç

(1949) *Bir Şeyin Varoluşu* adlı yeni şiir kitabı yayımlandı.

ŞİİR NASIL KARŞILAR

Uzun uzak bir buğu kokusu, büyü, büyü kokusu salınıyordu. Düşlerimi sevmiyorsan artık, diyor; gör başkasının düşlerini. Kurtuluş yok. Olmasın da. Ben böyleyim çocukluğumdan beri. Çocukluğundan beri. Baban ip aradıydı 1960'ta asmaya asılmaya.

Yürüyorum yaza doğru, ama güz, güz fakat, güzel ve yorgun kanatlısın. Aylar öncesinden karşılardın beni. Nedensizsin artık sen. İnsan, gün olur, nedenlerini yok etmeye de gelir. Buğusunu da. Nedenlerim, unutkan şarkıları çocukluğun, beyaz pantolonlu, donsuz tramvayı Kısıklı'nın, parçalanmış dokularla akıp gidiyor ömrümden aşağılara. Güz, sessiz, bakıyor. Sen böylesindir. Az. çocukluğundan beri. Çocuk da yağmalanmadı mı 1970'ten sonra?

"Benim bakışımda ses yok, hiç. Sesimde bakışın yok çünkü senin. Kapanan sayfa, zavallı şiraze, diye koy devamını. Sus. Azıcık sus. Sen sus da çığlıklar sessizce edinsin kıvamını. Çığlık özüyümdür Çocukluğumdan beri. Göster kaydığım yeri, saklanıp duran şiraze.

Sen gırtlak kanseriydin. 1980'den sonra. Ölümlere çığlık, 1990'larda.

(Milliyet Sanat 461, 1 Ağustos 1999)

Azer Yaran

(1949)

GÖMÜ

O şiir yazılmadı,
o şiir – dip-su, devinir.
O şiir uzamıdır
olasız eğrilerin.

O – acı. Ruhu salınır.
Ses değil, değil doku.
İmsiz o – gerçek ve yapısız.
Duyuöncenin ulusu.

O evren içre – hakikat
ak varaklara dizilmedi;
ıssızlık; özünden ağar,
o – özde üğrünen *dikkat*.

Üflese suretine Tanrı,
yine o şiiri ben yazamam;
varlık ışığıyla önce aydınlanmalı,
toprak yazacaktır, yazacak.

Toprak o şiiri yazınca
iklim ürer, yankır su,
ışın bilgisi umarsız
biteyi o şiirin açınca.

O gün bilgiciler konuşur
doğa bu acıya değil aşına!
Onu kendi yıldızına gömün!
Onu gömün kendi yıldızına!

(Edebiyat ve Eleştiri 46, Kasım/Aralık 1999)

Sina Akyol

(1950) Yeni kitabı *İkindi Kitabı.* Toplu Şiirleri *Belki Çiçek Dağına* adıyla kitaplaştı.

YILKIDA

(1)

Sevgilim, seviş!

Acıbademler –
gibi soymuştum seni

içkin zamanda! Çarşaf-
da üryandı, ipektik.

Gençtik, yeşildik.
Atlarımız vadide
zümrüt yorgunu.

(2)

Meğerki olmak için –
koştuk, güzel piştik
lâl zamanda.

Sevgilim, seviş
kül zamanda.

İliğimden öp
ilmiğimi çöz,

ben ki bunlardan –
ibaretim
diye beni,

uzak dağa
rahvan götür,

kurda götür
kuşa bırak.

(3)

Zaman!..

Akrebin
kısmetiyle geldiği
an...

diye hodbin
göğsüme doğru
zehrile
aktım.

(4)

Sevgilim. seviş!
Zehrim sana
armağan.

(Edebiyat ve Eleştiri 46, Kasım/Aralık 1999)

Nuri Demirci

(1950)

TUVAL

Usta, diyorlar
ustaca durduruyorum sarkacı
Bu an beyazdır diyorum, iyidir böyle kalmak
mineler açmayı bekler fırçada
ve palette incelir çitlerin ötesinde yeşil

Usta, diyorlar
ustaca kullanıyorum yanımda taşıdığım geri dönüşü
Gurur siyahtır çocuklar, diyorum ve sarı irisli

üstünden bakar ırmağa ve ufka
attığı köprülerin

Usta, diyorlar
başka renkleri de olmalıydı diyorum, kardanadamın
kayıyor ellerinden sarkaç. Her gece
gürültüyle giriyor gara, gitti sandığım tren
Terk edilen cepheler kırmızıdır, diyorum
yaralılar sarkıyor pencerelerden
ahh çocuklar, onların hepsi ben

Usta, diyorlar
ıslak bir köpek gibi silkeleniyor
üstünde biriktiğim dağ

(Dize 46, Ağustos 1999)

A. Hicri İzgören

(1950) *Suç Duyurusu* adlı dosyasıyla Ceyhun Atuf Kansu Şiir Ödülü'nü kazandı. Dosyası yıl içinde aynı adla kitaplaştı.

KILIÇ ARTIĞI POE-TİK-LER

I
Masallarımız aynı düşlerimiz bir
Aynı ateşin yaktığı ağıtlardan geliyoruz
Kentin en uzak köşeleri
Hüznün ele verecek seni
Öyle mahzun bakma çocuk
"Devletin ve milletin bekası" zedelenir

Orda aşka yardım ve yataklıktan
Sabıkalıdır şiir

II
Acı ata yadigârıdır
Bin yıllık bir tarihi var
Beni bana kırdırır

Kehribar bir tesbih gibi
Çek çek bitmez
Kimi zaman yaşayıp yaşamamak
Birbirine eşittir

Orda zembereksiz bir saat
Kırık bir keman gibidir şiir

III
Hüznü bir bohça gibi vurup sırtına
Söyle hangi acısıydın viran evlerin
Kanlı bir mendil kaldı geride
Serin bir su yavru bir kuş gibiydi
Meçhulümüzdür nasıl bir ölüme gelin gittiği

O mendilin kokusunda
Kanın dördüncü halidir şiir

IV
Maskeler atılmış roller ve replikler
Derin bir uykuya dalmıştır
Bir şarkıda ağlarken
Bir çiçeği sularken
Onlarla konuşur görürsem seni

Demektir
Şiir yeni çığlıklara hazırlıyor kendini

V
Hepsi de yaralı bir cerenin resmidir
Açılırsa bir sayfası unutulmuş defterin
Orda herkes kendi payına düşen
Bir yangınla karşılaşacak
Ve görülecek
Kaç kadın ezilmiş ayak altında
O canavar evlerin

De ki
O defterin dipnotlarıdır düşünde düş görür şiir

VI
Piyasa şartları nedir
İstatistik yasaları ne söyler bilmem ama
Bir avuntu bulunur her zaman
Peşin fiyatına taksitle
Biraz etik estetik
Biraz kolesterol biraz turnusol
Vazife ulufe biraz felsefe
Bunca havar hiç rayting yapmıyor demek
Vatanperver bir münevver olarak
Sizin bu konuya bakışınız kaç amper

Belki de
Turnusolün sudaki rengidir şiir

VII
Daha yirmi dört saat
Hayati tehlikesi var diyor doktor
Durmadan morfin yapıyorlar
Kurtulsa da izi kalırmış
Yüreğini ezmiş aklının paletleri

Bir saatin tik-taklarıdır orda
Beşinci mevsimin adıdır şiir

VIII
Biz mi taşırız aşkları
Aşklar mı bizi
Şimdi hangi kentte
Yağdığını unuttuğum bir yağmur
Ertelenmiş bir aşkın saçlarını yıkıyor

O günden beri
Öznesi yaralıdır şiirin

IX
Orda yıldızlar daha parlaktır
Aynalar daha ayna
Yaşamaya başladığın an
Biraz daha koyulaşır ağaçların yeşili

Orası
Şiirin kendini göndere çektiği yerdir

X
Sensiz paslı bir çivi gibi duruyorum
Bir duvarın yüzünde
Ateşe ve rüzgâra dair bir dize kuşan
Bu geceyi teslim al
Bir selam uçur bana
Hâlâ bir sabah serinliği ise adresim

İnsana dair her çığlık
De ki şiirdir biraz

(Düşlem 21, Ocak 1999)

Mehmet Mümtaz Tuzcu

(1950)

DEV YAPININ DİBİNDE

Duruk, tıkanık, tembel, her yanı tunuk mevsim
Ağulu bir bıçakla bölüyor ekmeğini
Pişmemiş kelleler sırıtıyor sırada

Gecenin ut çaldığı karanlık aralıkta
Alkolün içtiği adamlarla iç içe
Kan sayarak yılgınlık bozdurduğu gişede
Zift gibi bir yorgunluk terliyor akşamları

Kentin denize doğru hızlanan yokuşları
Çözülen dokuları indiriyor sularla
Çakalı çelenklerin çıkardığı yangında
Çalınmış çimentonun çimen biçtiği otlak
Yansıtıcı her nende bedenini kolluyor

Ezgisi dıştanalma seslerle parçalanmış
Eski bir patlamanın göçüğünde kilitli

Dev yapının dibinde depremler yoklayarak
Körpe bir uykusuzluk benimsiyor gecesi

(Yeni Biçem 70, Şubat 1999)

Tahir Abacı

(1951)

İÇTİMA

Kırmızı kışa ak kar yakışmıyor
Avucunda göl tutan ormana sarı sıkıntı

– Miguel, bayrağı Abuzer alsın

Mahcup bıçak, şiire bunlar yakışmıyor
Çömel ve cebelleş tıkanmış lavabolarla

– İvan, çiçek atarlar çelik yelek giy

Davacıyız, şehre alınmıyor yılan yastığı
Hindiba evveliyat katibi arsanın, tanığımız

– Michel, asmada acıdır çelik

Ayrılmışın işi mi zor, hiç kavuşmamışın mı?
Tıkanalı selamlar gelişti endüstri

– Dimitri, biz o konuyu yoktan var ettik beraberliklerden

Ben erbain söylerim arastalar cemre anlar
Kekeme olsam erişecekler, bilakis dilim mermi

– Abuzer, sağrılar susamış ovalara...

(Adam Sanat 161, Nisan 1999)

Gültekin Emre

(1951) Son şiir kitabı *Kanun Hükmünde Şiir* adını taşıyor.

ZAMANI DURDURUN

Topal gün, acı şafak, kırgın güneş, eski deniz, korsan talih
Zamanı kim durduracak? Zamanı kim durduracak? Kim?
Kör hayat, kor umut, kar beyazı gece, gelinlik rüzgâr
Zamanı sen ben durduracağız, zamanı sen ben durduracak
Narla ovdum gölgeni, dünle ovdum düşlerini, sardunyayla

Bu aşk öldürecek beni, bu resim hep gülmeli, bu aşk hep sürmeli
Resmin cebimde yanardağ, lavlar sarıyor kalbimi, kalbimi
Herkes kendi dilinde şiir yazmalı, yazmalı kendi dilinde şiir
Çocuklar dağda yaşamamalı, çocuklar dağda yaşlanmamalı
Üzgün kapı, küs pencere, yamalı duvar, uzak balkon, boş bardak

Kuşlar her yere yuva yapmalı, kuşlar her yerde şakımalı, kuşlar
Aşktan konuşmalı, hayattan konuşmalı, ölümden konuşmalı
Yol veriyorum yaşamıma sen olmayınca yanımda, sen olmayınca
Kim durduracak zamanı? Zamanı kim durduracak? Zamanı kim?
Özlemle ovdum kokunu, kalem kutunu, inci taktığın boynunu

Tersi yok zamanın, zamanın tersi yok, tersi ayıp resimler
Bir sen kaldın elimde, bir sen, bir de gölgen, bir de incin
Berduş bulut dolaşıp durma başımda, avare yenilgi gir koluma
Masum katliam sokul yanıma, silik haydut hayat düş yakamdan
Kan nakli, korkak koku, puslu kahkaha, incinen ince dil

Eller yukarı ateşkes
Eller yukarı hayatım
Ben burdayım

(Bahçe 14, Son Yaz 1999)

İzzet Yasar

(1951)

ŞEHİR

kabak tarih öyle yazmaz

içinden mum donması geçen bir şehir
artık dayanamamış ve ıslanmıştır

"eteklerimi sularla gelen padişahıma açıyorum"

ceninler cariyeleriyle denize gömülürken
derin boğazdan gelen arzusu duyulur

"beni cüluslarının zulmüne alıştır"

kar kuyularında kesik bekletilen süreçler billur
ayazmalarından sızan şu sözlerle konuşur

"siyaset göster göç erttir azınlıklarımı"

ötümlü bir cumhuriyet eylemine de sokulmuş mudur
çanlarını yitirdikçe beyinlerde çın çın

"lağımlarıma ellerini sok raylarımı sök"

mumyalanmış zamanda yaşıyor şimdi limon denizinde
marsilya kumrularına üsküdar şarkıları söylüyor

"püsküllü paşalarım depreme hazırlanın"

(Defter 36, Bahar 1999)

Enis Batur

(1952)

FANUS

I
Bu güller benim için mi açıldılar,
bu güller sizden bana açıldılar –
delindi ufkumun karanlığı, günüm
gecemi eritti baştan uca, üstünde
bir fırtınaydı bana kanat geren,
tenimdeki bulutlar esmer, içimdeki
kem taş paramparça Bu gülün
yanıbaşında gülün, benim için gülün
durmadan, elim yüzünüze görülmemiş
bir cennet çizsin Beni kendinize
Âdem seçin.

II
Pencereniz sıkısıkıya kapalı, kapınızda
dilini kimsenin sökemeyeceği bir sürgü,
kokunuz damarıma dayanmış kama, süngü
bakışınız bana erişecek olsa, dilinizden
kan toplasam, göğsünüzden bahar ve yaz,
kasıklarıma sağanak, inin, kasıklarınız
loş inim, bir dokunsam Açılsanız ağır
ağır Hayat ağır, Ölüm uğrayıp doğru
zamanı kolluyor hep, ikisinin ortasından
çıkın gelin çıkagelin Beni kendinize
bakır tenli at seçin.

III
Benim bahçem nicedir yekpâre çöldür,
tohum olup düştünüz Tek tek her kum
tanesi rüzgârı denedi, döndüler havada,
rüzgâr onları savurdu, gittim kentlere
ektim ruhumu Kederim tuttu topraklar.
Döndüm geldim buraya, sizden bir serap
doğmuş – ben gayrı ayrılmam kendimden,

güneşim akrepler için gurur, gecelerim
yıldız takımadaları, kapanırım üstünüze
derin fanus, soğuk sıcak kesilir : Kendinize
beni büyük Prens seçin.

(Kitap-lık 38, Güz 1999)

Abdülkadir Budak

(1952) *Endişeli Fesleğen* adlı şiir kitabı yayımlandı.

EV ZAMANI

Büyük istasyonlardaki büyük vedalar için
Trenler uzun bekler güzel bir gelenektir
Büyük bir istasyona benziyor artık bu ev
Tren bir yolcu daha edinecek demektir

Bulunduğum ruh halinden şöyle bir bakıyorum
Şu odanın biçimini alan ben değilim sanki
Şu mutfağın çeşmesinden akmamışım su yerine
Bir sofrayı donatmamış oturmamışım balkonda
Özellikle çocuklara sarılıp baktığım zaman
Olduğumdan daha güzel göstermemiş beni ayna

Bir kartal karıştırmış kayalıklarla bu evi
Parsın homurtuları pençeleri bu evde
Çevirmen baykuş olunca sözler saptırılıyor
Yırtıcı hayvanlara benziyoruz bu yüzden
Kırılanın sayısı her geçen gün artıyor
Gülümseyen fotoğraflar eksiliyor albümden

Eşyalar beni tanırdı yer verirdi bir koltuk
Sandalye benim için yanaşırdı masaya
Ördüğü dantellere benzerdi karım
Çocuklar avcı görmüş ceylanın gözlerine
Bir kez daha ben bu eve benzerdim
Ölmüş bir anne resminin çerçevesine

Köprüsüz bir ırmak aramızdan geçiyor
Ev odayı ısıtmıyor oda yalnızlığımı
Bir kuyuya düşer gibi düşüyorum şiirlere
Evim büyük istasyona benziyor sanki
Ama yolcu binemiyor bir kez daha trene

(Bahçe 14, Son Yaz 1999)

Gazanfer Eryüksel

(1952)

MANDARİN PORSELENLER

Octavio Paz'ın anısına

yağmur yeniden
bir daha, bir daha...
cıgarası dudağından düş-
meyen / bir tiryakiydi gök...
avuç avuç küllerini savuran
ırmağa... o gümüş ovucu
sinikeş
gökkuşağı avcısı...
lir sesini ilk kez duyan
dilkeş
düşyüzü yazıcısı.

terli çamaşır kokusuydu kent
toz ve egzos... oynak deniz,
çürüyen ahşap, acısın eğiren
bozkır
dibe çöken kaçıncı batıkdı
bu düş... hangi dil
teslim olur ki hayata
şeylerle hesaplaşmak adına!

çağrışan sulara açıldı sözcük
deniz fenerlerine tutuna tutuna
gözbebeklerinde yakamozları gecenin.

iki gömleği var aşkın
biri düş, biri ayrılık...
yağmur yeniden, yeniden
bir daha

(Varlık 1099, Nisan 1999)

Oya Uysal

(1952) *Mevsimini Kaybetmiş Rüzgâr* adlı dosya ile Cemal Süreya Şiir Ödülü'nü kazandı.

BIRAK SURETİN KALSIN

Boşalan odalarda sabrımı sınıyor zaman
gölgemden ürküyorum, aynalardan...

Artık kaybolmuş ve unutulmuş ne varsa
(Şehri, kendimi, şefkati, sevgiyi ve Ey Rüzgâr seni,
elbette seni)
gecenin sırları örten karanlığında arıyorum şimdi.

Kahramanı sokak olan bir romanın
yapraklarını karıştıran rüzgâr! Bırak kalsın
narin ve mağrur haliyle bende eski yüzün.
Bir türlü yerli yerine oturtamadığım hayatım
ve huzursuz ruhum için.
– hayalleri katledilmiş ruhum için – bırak kalsın
ölürken gülümseyen gözlerinde suretin.

Boşalan odalarda sabrımı sınıyor zaman
gölgemden ürküyorum, aynalardan...

(Milliyet Sanat 462, 15 Ağustos 1999)

Ergin Yıldızoğlu

(1952)

BU ARALIK AKŞAMINDA KİTAPLARDAN BAŞIMI KALDIRIP DIŞARI BAKTIM DA...

Yer, yer yosun tutmuş, yorgun duvarlar,
çürük tahta doğrama ve sinsi koridor...
(konutlarına artık Belediye de sahip çıkmıyor)
İnce inlemelerle yaşarken sert rüzgârları
Camları titreterek yankılandı
Kimsesiz bostanın üzerinde patlayan çığlık.
Tek bir karga hızla geçti
Beton gökyüzünün
Kiremit ufuk çizgisine doğru.
Budanmış ağaçların ağrılı parmakları
Beceriksizce tutmaya çalıştılar.

Durdu, kentin sayrılı sesini dinledi yaşlı adam,
(Yakasında, sivri sakallı, kasketli, kırmızı bir rozet)
Elini sürdü kimseye göstermeden
Yapraklarını dökmüş gülün dalma
"Altmış yıl!" "Ah! Rosita, mi tierra!"

Anneler okul kapılarında birikmeye başladılar.
Kollar sıkı sıkıya kavuşturulmuş ama,
(bozuk beslenmenin aşırı kilosu, ucuz parfüm, perma)
Aralık ayazı acımasız, kıvrımlarında giysilerin.
Hülyalarında piyango bileti...
Birazdan yanacak ocakta unutulan bir yemek.

"Televizyon resessyon diyordu. Acaba ne demek?"
Barclays'ın Genel Müdürü istifa etmiş
5.000 tensikat.
Exxon, Mobil'i alıyor 80 milyar dolar
ve 5.500 tensikat daha.
Boeing 48.000 işçi sokağa.
"Bizim işyerinde de hava
Giderek bozuyor" dedi dün gece birinin kocası.

"*Bu kış zorlanacağız.*" (Allahtan şimdi *Viagra* var!)
"*Bahara düzelir mi dersin?*" Bahar mı? Hangi Bahar?

Sarı, soluk, sodyum lambası,
Çöp bidonları, poşette kanlı bir şey
Ve bir araba eskisi (paslı kaporta)
Karanlık ve çıkmaz bir sokakta.
Düşmandır koridorları konutların
(yanlış bir adım "*they do you in*")
ve yanık yemek yağıyla karışık sidik kokar akşamüstleri.

(Adam Sanat 158, Ocak 1999)

Metin Cengiz

(1953)

GÜNÜMÜZE AĞIT

şimdi bir uğultuyu yazıyorum gergin
bir dengeyle, ağır teşhisle gezgin
im, salgın, uzun bir ölüm orucunda gibi
karanlık... göktaşları düşüyor göğsüme
oysa yıldızlar çalmıştım dünya haritasından
kemik boruları üflüyordum, sır dağılıyordu ve
tam şimdi bir ağaca sarılıp ağlama zamanıdır

sahi neden ağaçtan ses çıkmıyor
ben göğü ağlıyorum ondan ses çıkmıyor
aklını yitiriyor erken açan bademler
gezgin şair imgeler yırtıyor
şafağa salvo koşuyor çocuğun biri
dünyaya soykırım girdabına koşuyor
bilinçaltını ağıt gibi camlara vuruyor akşam
ama ağaçtan çıt çıkmıyor

saf güzellik isteğine ceza bu, belli
demek kuş ölüsü yaz yağmuru
ney ve ud taksimi arasında
yağıyor üstümüze

ah aklımın gümrah noktası
kırık kemikleri, eksik takvimleri
terleyen aklım
senin şarkını yazıyorum

içtiğim su gibi berrak şarkını

(Papirüs 23, Ocak 1999)

Şükrü Erbaş

(1953) *Bir Gün Ölümden Önce* ve *Derin Kesik* adlı iki kitap yayımladı.

DERİN KESİK

34.

Yaz gelir, dedim
Geçer üşümesi kalbimizin.
Bu, dünyalık acele
Batar bir gün bedenine insanın.
Bir külü üflemekten bembeyaz
– Ağzımızda bir kesik su –
Uzanırız simsiyah yataklara..

Anlatabilmek için bunu sana
Kaç güz yaşattım, kaç gözyaşı kurusu

Bir tek pişmanlığın gülü solmaz.

38.

Bu uzaklıktan sonra
Yedi rüzgâr yılı bu uzaklıktan
İki kaşının arasında durdum.
Ayrılırken su verdiğim keder
Bir gülüşlük olsun solsaydı eğer
Gecikmiş bir ölümü

Oracıkta ölürdüm.

Şükür çektiğim bu güzel acıya
Şükür kaşlarının gönül bilir eğrisine...

41.

Kadınım benim
Tenha gezen evliyam.
Ben gittim harf harf dağıldım
Sen tamamladın cümlemi.

İyi adam olur muydum
Yazmasaydım...

Ölüm bile zor yanıtlar bunu...

42.

Hece hece bölerek
İnandığım her şeye güzelliğini
Kime seslendim neyi sustuysam
Seni yücelttim.

Bu yüzden azaltmadı gidişin beni.

(Yeni Biçem 72, Nisan 1999)

Tarık Günersel

(1953) Nicedir hazır bekleyen şiir kitabı *Zaman Denen Oyuncak* yayımlandı. İlk şiirlerinden son somut şiir çalışmalarına kadar örneklerin yer aldığı kitap gerçek bir mozaik görünümünde. Dergilerde tartışmalar yaratan somut şiirlerinden bir örnek veriyoruz: *bir aşkın tarihi*

$$13^{13}$$

$$1 \quad 3$$

$$1 \qquad 3$$

$$2!$$

$$(1)\ (1)$$

$$2, 2, 2, 2, 2,$$

$$1$$

1: "2!"

$$1, 1, 1$$

1: "3?"

$$0!$$

$$0, 0, 0,$$

"2?"

$$1, 1, 0, 1$$

$$?$$

$$1, 1, 0$$

$$1$$

$$0^{13}$$

(*Zaman Denen Oyuncak* adlı kitabından, 1999)

Yaşar Miraç

(1953) Yerel sesleri, ezgileri, renkleri şiirine yansıtmada usta bir şair olan Yaşar Miraç, bu yıl yayımlanan *Lazcaz*'da bunun çok başarılı örneklerini veriyor.

ne

ne ne ne ne ne ne cuk
ne ne ne ne de ce cuk
bü yü dü ha bu ço cuk
baş la di çap kun lu ğa

ne ge lin ne de du li
ne ka luk ne de ta yi
bı rak ti sür gü lü yü
dal di da ka ful lu ğa

ne di ken ni ne ça li
ne kal ça ne de be li
ne me me ne de di li
sar sar di sar ma şu ğa

ne ne ne ne me ne cuk
ne ne ne de ce de cuk
az di da ne ku dur di
çıl dır di ha bu ço cuk

kal di da mun zur lu ğa
ne ne ne me ne ço cuk
ne ne ne ne de ce ğuk
ne ne ne ne ne ne cuk

gümüş tabanca

gümüş tabancam nerde
onu nasıl yitirdim
ondört yaşımdan beri
onunla yoldaş idim

gümüş tabancam nerde
arayın onu kızlar
bakın düştüğü yerde
nasıl yanar ışıklar

gümüş tabancam ağlar
çakılların üstünde
yalınayak çocuklar
zeytinlerin dalında

akşam şarkılarıdır
yokuşlarda yankıyan
gümüş tabancam uyur
dalgaların gönlünde

gümüş tabancam yitmiş
kara sevdaya batmış
sevdiğimi çakallar
başkasına yar yapmış

(*Lazcaz* adlı kitabından, 1999)

Tuğrul Tanyol

(1953)

GİZLİ KALP

mermere dokunduğumda soğuktu
gölgede kalmış kuşlar gibi, öttüklerinde
ormanı saran ürpertiyi duyarsın

oradan, göğüsuçlarında kabaran
o parlak inciyi görüyorum
şimdi bana yasak olan bir ülkeye gizlenmiş
onu saran dantel ve saten
sen yürüdükçe bakışlarımın krallığını delen

ah, güneşin altında kızaran taş
bedenin soğuk ürpertisi, isteğin mahçup gülüşü
avuçlarımda rengini bulan mermer
içinde bir kalbi gizliyorsun

YAZ GEÇTİ

perde indi, toz uçuştu, gözyaşı yağmur oldu
ağaç çiçek dökerken geldi yaz
geçti, ben onu görmedim, yalnızca bir ses
orada duruyordu, deniz yüzeye vuruyordu
ve sen uyuyordun.

ah! öyle güzel uyuyordun ve yaz
uykunu bozmamak için senin
ayakuçlarıyla bir kapıdan
ötekine kadar koşmuş olmalı.
toz henüz yere inmemişti
çiçek dökülmemişti
ve ben, büyülenmiş gibi yalnızca sana bakan,

bütün bir yaz!

(E 1, Nisan 1999)

Ali Cengizkan

(1954)

KİMSESİZ BELLEK

İsrail Başbakanı Yitzak Rabin kendisine ateş eden
gence doğru dönüyor, yere düşmeden önce
Uluslararası TV görüntüleri

Bazı şeyleri anlamak zordur
Ömrünün son saniyesinde kasabı görme isteğiyle
Kurbanın başını ona doğru çevirmesi gibi,
Çünkü kurban henüz kurbanlığını bilmiyordur.

Bazı şeyler yazılamaz kalemle
Göğüsle aynanın buluştuğu noktada
İkinci bir canlı kokusu vuruyor ya burnuma
Ve bir düş güzelliği...

Bugün satıcısı olduğunun yarın
Alıcısı oluyor ya bellek, kimseler
Şapka çıkarmıyor kimseye, merhaba efendim
Herkes kimseleşince...

Gül ve kireç, diyorum, dışkı ve harç
İradenin, insanın temel direği
Donup kalmış kürsüde konuşması beklenen
Dilini unutan kurban ben miyim?

Göğüs kafesimde sıkışan hava
Bütün yaşanmışlıkların ödenmemiş diyeti
Vicdan, emme-basma bir tulumba
Suyun belleğinde bağlılık yüzüğü...

Sarnıç, saklar ölümü

1996

(Kitap-lık 37, Yaz 1999)

Veysel Çolak

(1954) Şiir üzerine yazılarını *Yabancılaşma ve Öteki Şiir* adı altında kitaplaştırdı. *E* dergisinin açtığı şiir inceleme yarışmasında Edip Cansever'in 'Gelmiş Bulundum' adlı şiiri üzerine incelemesi değerlendirildi.

ATLASI YIRTIK

Yaşamak sadece birkaç kulaç. Kaypak ve kaygan
alacalı bir oyun. Gizemi kundaklayan cinayet
durduruyor karın beyazlığını
ama direniyor çocukların kalbinde unutulan.

Sinsi boşluk, ödünç pusula: Kayboldum işte
arkamdan konuşup durun. Tek sözcüklü
korkunç bir dil içinizdeki ceset.

Unuttuklarınızı bir güle koyun
Gülerken dudaklarımızdan kopan kasırga
unutulmuş bir sokağın yeraltı tarihi
hayatımızın yangın yeri, güzel suç, berduş akşam.
Özlemekten sırılsıklam bir ressam, kırık Picasso
İspanya'da siyaha soruyor renklerini.
Bir şair, Nâzım Hikmet, atlası yırtık
aşksa çaresizlik birazdan.

Büyük umut, kötü davranış, dişi eğretileme
askılarda kanın ölü kokusu, terli coğrafya
gerçeği aşağılayan direnen ete saygı
fiyakalı cesaret. Ama hep yalnızlıktadır girdap
ve uyuşturan gürültü, yaşatan anlamsızlık.

Hışım gibi geçiyor beni bir kadının yüzü.

Sende kırıldığım için üzgünüm
Geciktim. Biliyorum, bir ömür çok çabuk değil.

(Kavram Karmaşa 12, Tem./Ağ. 1999)

Hüseyin Ferhad

(1954)

HAZER İÇİN BİRKAÇ SARI GÜL, VIII

Onu ipten aldımdı, kurtlar, haramîler sofrasından kaptımdı. Ufka, kadim yurduma kaçırdımdı. Göçüklerini onardım, muslinlere, kadifelere sardımdı. Tirşe uykulara, gökçek rüyalara yatırdımdı. Nazardan, kem gözlerden sakındımdı. Çağanozların, yakamozların akıntısına sakladımdı. O benim gizli yaramdı, kanadı

Ellerine kına yaktımdı. Beline ibrişim kuşak bağladımdı. Gamzelerini altınla gümüşle halkârladımdı. Burnuna hızma,

ayaklarına halhallar taktımdı. Saçlarını meltemle borayla
taradımdı. İçsin diye şarap süzdüm, yesin diye incir soydum,
et kaynattım, yufka açtımdı. Önünde diz çöktüm, ağladımdı.
Gök Tanrı tanığımdır

O benim şirk lambamdı, karaldı. Yüreğimdeki ışık lekeleri
bu yüzden tenhadır

O benim sırsız aynamdı. Yüzüme şevkle baktımdı. Terini vecdle
kokladımdı. Eğnini gönençle tarazladımdı. Kulağına yırlar,
alkışlar fısıldadımdı. Çimlerini yoldum, tarhlarını suladım,
göl cinlerini taşladımdı. Bahtına, alın yazısına ulusal benliğimi
hohladımdı. Yine de elimden düştü, kırıldı

HAZER İÇİN BİRKAÇ SARI GÜL, IX

İcazet dediğiniz ne ki, gönül
mim koysun Asya'nın Ön'üne

Ancak ebleh bir ebabil
kursağındaki taşları döker Babil'e

Hazer için birkaç sarı gül
çalmak kastıyla girdimdi bahçenize

Ben de sizin bilmukabil
eğer ardım sıra küfrettinizse

(Adam Sanat 162, Mayıs 1999)

Hilmi Haşal

(1954)

ŞAİRLER İÇİN DERK DESENLERİ'NDEN
İLHAN BERK İÇİN

Şiirin iyilik yolunda, cehennemi yaşamaya hazır ol
dedi İlhan Berk usta, uyandım mavi kaygıya

sözcüklerin şeytani yanını, gelişi amansız yanını
anımsadım irkilmeyle; uyandım

dışarıda mayıs böcekleri sevişiyordu
dışarıda panayır havası yaşamanın, yanılsamanın
dışarıda gelincikler kıpırdıyordu, tıpkı bir sevdalı yürek...
dışarıda çitlembikler bürümcük döküyordu...

cehennemi yaşamaya hazırdım çoktan
ve cehennemi yazıyordum gerçekte od'unu
anlamanın; şiir depremi sezmektir ilkin, sonrasıysa...
diyecekti belki, bitkiler, nesneler, sayılar ustası

o demeden ben anladım hazırdım solumaya
şiirin yanmak yanını, mahşer yanını yani
yaşadım en uçta salt öğrenmek içinmiş acı im
sanrı ve söz kardeşmiş, şiirin iyilik yolunda.

Bursa, Mayıs 1998

(Mavi Portakal 19, Bahar 1999)

Ahmet Güntan

(1955). Dergilerde pek görülmeyen Ahmet Güntan bu yıl sessiz sedasız yeni kitabı *İkili Tekrar*'ı çıkardı.

GÜZEL AYRILIK

Hani bir dal vardır, gövdeden çıkan,
sonra bir dal daha o daldan çıkan,
sonra bir dal daha, bir dal daha,
en son dalda güzel palamut duruyor.

Palamutun şekli şapkası güzel,
bıraksın meşeyi, dala tutunmasın,
düşsün yere şapkasıyla beraber,
tabii, şapkası onu meşeye bağlıyor.

Bırak kendini öyle gövdesiz, dalsız,
orada asılı huzur bulman imkânsız,
düşeceğin yer de meşenin gölgesi,
güzel ayrılık orada bizi bekliyor.

(*İkili Tekrar* adlı kitabından, 1999)

Roni Margulies

(1955)

MAHKEME

Benim adım Harun'dan gelir
Musa'nın kardeşi.
Harun'un Aaron'dur İbranicesi,
Roni olsun demiş annem.

Bir toplantıda öğrendim dün gece,
adım bir de Kırmanci dilinde
aydınlık demekmiş,
ne ben biliyordum, ne de annem.

Ve ne Musa, ne hudut tanıyan,
ne yurda, ne ulusa inanan ben,
31 Mayıs 1999 günü,
yanlış ulustan sanıldığı için ismim
çocuklar gibi sevindim.

Bildiğim tek kelime
Roni olmasaydı Kırmanci dilinde
bar bar bağırmak isterdim,
"Buyrun yargılayın, buradayım işte,
aydınlık benim adım,

navê min Roni ye"

(*Adam Sanat 164, Temmuz 1999*)

Murathan Mungan

(1955) *Doğduğum Yüzyıla Veda* adlı şiir kitabı yayımlandı.

ÇÖL TERZİSİ

kendim diktim düştüğüm
yolların hırkasını
eğnimi onlarla eksiltim
sabrını beklediğim kuyulardı yeminli ay vakti
talibi olmadım heykelimin
bildim kumdan yapılmaz çölün heykeli
vahamı kendim diktim
kendim diktim hikâyelerimi
yırtığını söküğünü onulmazın, hayatın
adımı ben sananlara
ne yazsam
duyulmaz sesim
herkesin zamanından başka türlü geçerim
bana adımdan yapılan zaman
aldı beni
madem seslendim dünyaya
madem imzamı verdim
benden geri çekildi çoğaltılan suretim
yazdıkça bildim
zamanın malıyız hepimiz
düğümlüyüz bağlıyız
azımız çoğumuz
ne kadar sevsek o kadarız
çok kısa görünen hayat
çok uzundur aslında, çünkü
kaderi çok az çıkar insanın karşısına
çöle vursa da kendini, adanmış bir iç kale sanatına
karşılaşmalarla kısalır insan hayatı
çıplaktım, açıktım, bana inen yıldırımdın
yakın geçersin sandım, vurdun geçtin beni, baktım: dokunmadın bile bana
kavurup bıraktın ve yeniden uzakta bir yıldızdın ansızın.
yeni terzim, mutlak serabım, aklımda senin adın
başka bir hırkaya başladım, yolun aynı
aşkım uçsuz bir çöl, ben kum kadarım.

6 Aralık 1997 – 1 Ocak 1999

(Kitap-lık 37, Yaz 1999)

Yusuf Alper

(1956) *Şimdi Hangi Irmakta* adlı kitabıyla Orhon Murat Arıburnu/Sabahattin Kudret Aksal Jüri Özel Ödülü'nü kazandı.

SANA SENİ ÇARPARAK

Yaranın kanadığını benden soruyorlar
Tutkunun serseri bir mayın olduğunu
Ölümün acımasızlığını, sevginin yokluğunu
Acının zulmünü, umutsuzluğu
Uçurum kenarında şaşkınca dolaşmayı

"Dikkat ölüm!" diyorlar eski babalar
Keyif çatmış pamuktan göğüslerde
Caddeden geçerken saatler ayarlanmış
Korna sesi duymamış, silah taramaları
Bilinmez bir aşkın sızısı yüreklerde

Buyursun keşmekeşe kulplar taksınlar
Bu curcuna, panayır, palyaço güruhuna
Aşkın metafiziği', insan ve insancıklar
Desinler desinler, ağız torba değil ki
Ağaçlar gölgelerinde anlam muhabbetleri

Aşkmış zamanmış iyilik güzellikmiş
Greta Garbo'nun yüzü baştan sona yürüyor
Her şey ama her şey sokakların kalbinde
Ölüyor hiç uğruna güzelim Marilyn Monroe
Görünmez bir şimşeğin apansız sancısı

Kâtili maktülünden daha makbül dünyada
Kim kâtil olmak ister "bir düşünün abiler"
Kim aynaya bakar; yeni bir bukalemun
Her gece sevgili değiştiren âşık
Aşkın aşkınlığına ne katar abiler

Kulplar takamadım; bilinmezin koynunda
Sincap yıllar yılı kemiriyor içimi
Aşkla tutuşmadım, çöllerde yanmadım

Akdeniz kıyısında acıyla ağlamadım
Sormadım nerden gelip nereye gittiğimi

Sana seni çarparak sen yapılabilir mi?
Bilemedi babalar, kimseler bilemedi
Güngörmüş bir konağın çürüyen döşemesi
Lağım akan suları seller oluşturmuş
Sana seni çarparak sen yapılabilir mi?

(Varlık 1101, Haziran 1999)

Adnan Azar

(1956)

geçen bölümün özeti

YAĞMURUN YAĞMASI
YAĞMURUN YAĞMAMASINDAN İYİDİR

1.
bu yaz bahçe kaldı öylece
ben uzak kaldım şemsiye dalgınlığına
ayrık otları çimçimen uzak bana

2.
telefon tuşlarında kalsın parmakların
ben senin adını bilirim

aklın titreyişlerde ve bana kalsın bir kere daha
ama bilmem adını sorarsan

3.
derdim sana doğru sensin

merdivenler var kapılarkoridor
baksam yoksun

kapılar bana değil ama
meseller üçüncü çoğul kişilere

ve unutmak için koridorlar var yine
özlemek için telgrafın telleri

bahçeyi gören masa. 20.4.99

(E 5, Ağustos 1999)

Salih Bolat

(1956) *Gece Tanıklığı* adlı kitabı yayımlandı.

GECE TANIKLIĞI

XXII.
çayırın sonundaki kente bakıyoruz
gecenin kuşattığı bu kenti unutacağız
gün gelecek suyu konuşacağız, bunu biliyoruz
ipliğin iğneden geçişini, göğün başlangıcını
kanı ve gölgeyi konuşacağız, üzümün yasını
masamızda bir gül ölüsü, dalıp gideceğiz

XXV
gecikmiş karla döküldüğünde ağaçların sırı
çekildiğinde fırtınanın elimizden aldığı deniz
gecenin saldırısına uğramış bir kıyı kaldığında
kendini hangi ışıkla sınayacak ölüler kelebeği,
nasıl bakılacak anıların aşındırdığı aynaya
anılar ki şimdi penceresinde uyuyan kedilerdir
ağaçlı bir yolda tek başına yürüyen bir kadının.

XXVI
yaralı bir sığırcığı kovaladık. papatya topladık. taşlara baktık.
yüzeyleri aldatıcıydı. kabuk bağlamışlardı rüzgâr, su, güneş,
yosun ve geceyle.
kırdık, içlerine baktık, mineral ve kristalleri gördük.
bir tanrının yüzünü gördük. öğle vakti tanrısının.
bir çocuğun gelip yaslandığı, şantiye işçilerinin yemek
artıklarını döktükleri, üstünde aşk sözcükleri olan
solmuş bir şekerleme kâğıdının çalılara takıldığı.
bir yılanın suya doğru sessizce akıp gittiği.

XXVII
arka bahçeden çıtırtılar geliyor. bakıyorum, kıpırdayan
karanlık gibi bir kedi.
onu gördüğümden habersiz. otların içine bir parça gece saklıyor.
gündüz gelip bakacak, hâlâ orada mı dolunay, çekirgenin sesi,
kırık birkaç yıldız, hasta götüren ambulansın ürpertici sireni,
kaldırımda müşteri bekleyen travesti, köşedeki büyük çınar,
dallarda bir törenden kalma küçük bayrak.

(Edebiyat ve Eleştiri 43-44, Temmuz/Ağustos 1999)

Haydar Ergülen

(1956) Haydar Ergülen için bol kitaplı, boş şiirli bir yıldı. *Karton Valiz* ve *Ölüm Bir Skandal* adlı kitaplarıyla Hafız'ın *Hafıza*'sını yayımladı. Bu kadar çok ve bu kadar hızlı yazmak onu bir tekrar tuzağına düşürecek mi? 2000 yılının sorusu bu Ergülen için.

ANNE

Annemi çağırın. Bana yüzümü anlatsın. Birini anlatsın.
Hayat bütün yüzlerimi yırttı. Annemse hâlâ bakıyor,
sanki yüzüm varmış gibi. Anne niçin terk etmedin beni,
niçin kimsesiz bırakmadın? Anne, ben, noktasına kadar
aynı olan virgülsüz insanlar tanıdım, aralarında bir virgül
payı bile yoktu, birinin bittiği yerde diğeri başlıyordu,
biri bitmeden diğeri yanaşıyordu. Deniz gemilerinden yorulur mu
anne, ben su oldum da kaldıramadım ağırlıklarını. Durdum,
akmadım, ama çok bulandım. Anne bağla gemileri.
üstüme salma.

Anne ben su olmaktan bıktım, yüzüme bakma.

BUGÜN

Bugün ölüm bir tül gibi indi kaybolmuş bir yüzün üstüne.
Bugün dünyanın dumanı bende tüttü. Küller başıma!
Bugün bütün kapılar yüzüme kapandı. Gecenin kapısında

kaldım, rüyalar erken kapandı, gözlerim kapılarda kaldı.
Bugün, bir manzara fabrikasının serisonu ürünlerinden
biri gibiydi Ucuz, kötü, kusurlu.
Bugün, açık bir kapı gibi durmadan vurdu.

Bugün, benim evim mi?
Bugün, ne zamandır?

(No 2, Mart 1999)

Turgay Fişekçi

(1956) Turgay Fişekçi, geçen yıl yayımlanan *Sevgi Bağları* adlı kitabıyla Necatigil Şiir Ödülü'nü kazandı.

EVRİM

Pembe bir çiçek nasıl bir şeftaliye dönüşür biliyorum
Gözlerimin önünde çağlaları, dibine döktüğüm sular
Güneşin fırınında günler boyu kızarışı teninin.

Avlumda bir deli güldün, dikenlerin ellerimde
Saçlarının uzamasını izledim, tırnaklarının sertleşmesini
Duydum hayatın ağırlığını, dokundukça sırtındaki eğime.

Hiç görmediğim gündoğumlarının ışığıdır yüzündeki
Karabiber yapraklarından yansır yastığıma
Dalında unutulmuş bir mangonun kokusuyla.

Boynundadır bütün akşamlar, yorgun kirpiklerin teleklerinde
Kuytularındaki nem sarsar yapımı, sarsıldıkça ben böyle
Düşlerce uzak durur önümde, düşlerce uzak olan.

(Adam Sanat 169, Aralık 1999)

Sefa Kaplan

(1956)

ROBERTA

akasyaların ağıt diyârından,
titrek bir merhaba gibiydi
bir kırlangıcın kanadına binip de düşmüştü
sanki londra sokaklarına – kendi içine
hiç eğilmemiş bir italyan – öfkesinden değil,
yenilgisinden şikâyetçiydi. –

verona adında bir bulut ülkesi
– pavese'yi aradım bir süre
beyhûde bir çabayla gözbebeklerinde –
oysa, ne kadar çok benziyordu cihângir
cinâyetler cumhuriyeti çocuklarına,
kirpikleri hem anayurdu, hem hücresiydi. –

iki ıslak merhabayla kuşandığı
sarnıçlardan, iki ıslık gibi sıyrıldığı
geçmedi gerçi umberto'nun kayıtlarına
ama, dante'nin cehenneminde kısık sesli
bir bohemya olmaya da gönül indirmemişti,
hakikate teğet tarlalarında aşkın
yankısını kuşanan bir karanfil sesiydi. –

futboldan anlamazdı gerçi
ama iyi bir tarihçi olabileceği
kirpiklerinden belliydi!

(Kitap-lık 36, Bahar 1999)

Lâle Müldür

(1956)

Züdü'ye

teni yıkılan ilk sen oldun
bir mevlevi hüznün ardından

bak en güzel en güzel kadınlar
çekiliyor aşktan

hiçkimseye dokunmayan
bir hüznün ortasında durdun

ey ilahilerle beslenen
uzaklık
bize dokundun mu?

bir sim ve bakır müziği
onmazların penceresinde
gidenlerin hemen kaçtığı
o yerde
ilk kalan sen mi oldun?

güneş ve ayın düğününü
görmezden gelen sen
toprak ta bir başka denizdi çünkü

ardında bırakıp her yaşadığını
bir ney sesiyle yokoldun

yorgunuz, durgunuz şimdi
bizi duyuyor musun?

(E 4, Temmuz 1999)

Yavuz Özdem

(1956) Yavuz Özdem'in bu yıl yayımlanan *İstanbul Yolcusu Kalmasın*'ın dışında üç şiir kitabı daha var *Göl* (1991), *Bir Yüzle Yürümenin Kitabı* (1994), *Adınız Kime* (1997)

SANKİ UNUTTUKÇA ÖVDÜK BÜTÜN YÜZLERİ

Hepimiz taşıyoruz bir soğuk uğultuyu yüzümüzdeki
Yürürken verdiğimiz öpüşme aralarına
Ne tuhaf sanki hepimiz
Uzun uzun yazlardan almışız da rengimizi
Sarmaşıklı merdivenlerden çıkmışız babalarımızın çaktığı
O nar beyazı sabahlara
Unutkanlığımıza övgüler dizen ressamız sanki
Halkevleri geleneğinden
Sanki tanıyoruz hepimiz
Gülüşü tırpan ağzı
Sayı gibi o kürt yüzünü
İsyanı iyi dinlemiş hane halkından
Hani babası bir kere konuk olmuş kendisi doğmadan
Sobacı ohannes ve terzi Faikle diyarbakırdan
Bu uzun caddeden o sivil geceye
Şimdi aradabir uğrar
Cihangirdeki marksist tefeciye

Sonrası mı sonrası yine ortak
Bütün bildiklerimiz kadar

(Islık 6, Mart/Nisan 1999)

Mahmut Temizyürek

(1956)

KISA TANRI TARİHİ

...ve tanrı kadındı baştan
kasıklarında bulduğu ateşi

bir patlamayla doğurdu
sonra duruldu döne döne
ve süt sağdı, ekin ekti, emzirdi
doksandokuz memesiyle
ağzı sonsuz boşluk olan evreni
Avcılar eve gelmeden önceydi.

Zeus muydu yıldırımı ok gibi kullanan
Baskında başı dik yay gibi kaldı kadın
Dimdik, donuk ve yenik baktı
Ateşini gizledi geceye, yıldızlara
Oyunla savuşturdu avcı vahşetini
ve tanrı şımarık bir oğlana döndü...

Aşk ateşi küllendi Ağıtçı Hürmüz'ün
Destancı Ehrimen çiftçiliğe
Buyrukçu Musa çobanlığa başladı
Hikâyeci İsa ağaç yontardı
Baba mesleği geleneğince.
Şair Muhammed borsanın en uzun
vadeli yabancısıydı
Issız çölde deve çanlarını
kâinat uğultusu gibi dinlerken
çölün dinmez ateşini evren diye içerdi
ve tanrı henüz gençti ve erkekti...
Yalnız olmasın da ne yapsındı.

Ehrimen'i duasına çıktığı yağmur boğdu
İsa yonttuğu ağaca çivilendi
Güttüğü koyunlar yedi Musa'yı
Muhammed'in tebaası
petrol borsasına yatırdı develerini ve kaybetti
sonra, ya sonra...
tanrı kalpten öldü!"
ve zaten yaşlıydı ve erkekti...

Avcılar kaldırdı cenazesini...

(Defter 36, Bahar 1999)

İlyas Tunç
(1956)

KUYU SÖZLER

insan bir kuyudur, bakım ister
güvenme kimsenin ipine

öyle derindi ki sözleri
eğreti bir merdivenden usulca bıraktım gövdemi
ah arkamdan kazılanlar
iğneler, ince tuzaklar

topal bir kırkayaktı
karanlıkta bir gülü kurtarırken boğuldu
kurtlar yesin leşini

inancım, yalanın kardeşi olduğunu bilemeyecek kadar sal'mış
rüyalara salın beni

balkon, bir kadın, kaktüsler, bir de kurumaya bırakılmış kanlı gömleğin...

gömleği biliyorsun, dedi
balkon kırık çıkrık
kaktüs delinmiş kova
kadınsa arsız ölüm

rüyalarım çıktı
ben kuyuda kaldım

(Bahçe 16, Yeni Kış 1999)

Şerif Erginbay

(1957)

BİR GÜZ SAATİDİR KAYA

Sızdırır zamanı
göğsünün kesik damarlarından,

ve ruha eşlik eden filizini madenin,
sızdırır, upuzun olur zaman.

Dağılır mermer, incinir yel;
upuzun bir çığlık:
sudaki sabrın sakin şiiri,
incinir aceleci yağmur.

Bir güz saatidir kaya
düş yollara çıkar,
parçalanır krallığı aklın
aydınlanır aşkla,
öteki yüzü hayatın.

Bir güz saatidir kaya
dağılır mermer, incinir yel;
incinir yel, dağılır mermer!

(Bahçe 14, Son Yaz 1999)

Muzaffer Kale

(1957)

İKİNDİLİK

Ne bulurlar bilmiyorum ikindilerde insanlar,
tam bu sırada asmalarda bir salkım
aşağı doğru uzar ve
suya değdirmeye çalışır
tanelerini.

Ben sizi başka zamanlarda sevmiştim, olmadı
yine ikindilere kadar uzattınız yolumu,
pamuk tarlalarında hayal değiştiriyordu işçiler,
savaştan arta kalan gazilerin birer birer
işini bitiriyordu günlük hayat,
okuldan kaçan çocuk dünyaya ge-
çiyordu yassı bir gürültünün içinden.

Nirvana'nın çocukları uyanıyordu
ölü bir tanrının soğumuş kalbinde.

Islığı ikindinin ıslığı kadar geçici olan yoktur.

Bütün sokak köpeklerinin
bir ayağı mutlaka aksar bu saatlerde,
ikindinin sıcak taşının önünde.

Ne bulurlar bilmiyorum ikindilerde insanlar,
gelirler, bir an dalgın dururlar orda, sessizce
yüzlerinin heykelini seyrederler.

(Varlık 1103, Ağustos 1999)

Yunus Koray

(1957)

ŞİİRİN ANISI

bir yeni oğlak daha sıçrayabilir
senin üzüntüyle dokunmuş sesinden
gözlerinin parlayan nehirlerinden
uzak yazlardan, incir sütlerinden

bir yeni ülke daha çizilebilir
karşı kayalardaki tanıdık göğe
kuşların kanadındaki yalçın vadiye
akdeniz kokuşlu lirik mağaraya

bir yeni anlam daha uç verebilir
yalnızın abandığı abanoz acıdan
ilerleyen ormana doğru dalıp gitmiş
çocukluğunu yaşayan anılardan

bir yeni güz daha dağılabilir
kırların göğsündeki şiire
karlara gömülmüş göğ ekine
ağıla ağan akşama ve buzağıya

(Edebiyat ve Eleştiri 41/42, Mart/Nisan 1999)

Halil İbrahim Özcan

(1957)

KURUNTU BOŞUNALIĞI

süründüğün kadifede ömür
erkenci dalgalarda yaşlanır
haberin bile olamaz geçen zamana
yaşın ilerlemiştir nüfus kağıdında
aldırışsız daldığın belalar sultanı
dergâhlarda

yeraltı hayatlarından açılan ateşte
şaşkınlığın düştüğün yerdedir

o atın içinde yaşamaya hiç benzemez
susuver n'olur öbür yüzünde
nereni yoklarsan yokla yaşlılık
pusuda iki gözü güneşlendirir
toprak ve tahta
unutulmasın diye gidenler içindir

aynı hayale kapılmış arkadaşlara
çalınan kapılardan götürülenleri
saymazsak eğer
tek kürekle kalbimi çalıp götüren
korsan da kayıp

(Papirüs 26, Nisan 1999)

Hasan Öztoprak

(1957) Dördüncü şiir kitabı *Ey Aşkı Anlayanlar*'ı yayımladı bu yıl.

KIRKLAR KİTABI'NDAN

XV
Hergün biraz daha anlaşılmaz olur Dünya

bu yaşlar kırmızı yaşlar değil
kırmızı yaşlar anlayış yaşlarıdır
bu yaşlar kendini salma yaşı değil
ellerin yanma yaşı bu yaşlar

kalbin soğuma yaşı
gözlerin acıma yaşı
başını alma yaşı bu yaşlar
alıp da gitme yaşı

"Neden gidersin alıp başını?"
anlayamam sizi, bundan
"Neden hep anlamak istersin?"
anlamadan tanıyamam

ne kaldı geriye benden
bir "ah" kaldı
perişan bir iz
gölgesiz bir yaz

yazılar kaldı uçan
kapılar kaldı, kapalı kapılar
yollar kaldı, biraz kırık
yollar biraz dargın

durgun sular kaldı
dalgalı sular
kardeş sular
yaşlı sular

benden geriye ne kaldıysa kaldı
önemsiz şeyler bunlar
demek, kırık bir masa, kapalı kapılar, isli bir çaydanlık
pervazda bir el, kaçak bir yolcu, saksıda kırmızı bir çiçek
ama ne çiçek...

gidiyorum ve giderken dökülüyor anlamlar...

(Varlık 1100, Mayıs 1999)

Engin Turgut

(1957)

ŞARABIN SÖZLERİ

Herkes ışığını alsın gelsin!
Bende melek selsebil!

Ruhumuz sütlüdür, taşarız şarabımızdan!
Bana güneşinizi üfleyin, üşüyorum yokluğunuzdan!

Her veda utanır kendisinden!
Haz biter, mana ölür, sıkılırız derdimizden!

İşte dimağ, işte tenha, sanki her şey kurudu!
Ateş sustu, iştah sonsuz, bıktım anlaşılmaktan!

Akşam güneşini bırakır duvarda!
Arz patlar, herşey rüya olur!

Terkettim aklımı, her yerde kalbim vardı!
Mahur bir kokuydu yüzümüz, yükümüz fazlaydı!

Akşamın tadını kaçırdılar, cümlemiz vesileyiz varoluşa!
Aşk hepimizi uçurur, hayat hepimizde başka!

Hadi gelin, gül kapılarını kıralım, bülbül bile olamayalım!
Var mısınız yanmaya, işte ben gidiyorum, kubbedeki sonsuza!

Merak buyurdunuz söylüyorum
Hayalden başka neyiz ki biz!

Bakın bırakıyorum sizi de boşluğa!

(Üç 2, Nisan/Mayıs 1999)

Orhan Alkaya

(1958) Orhan Alkaya, *Erken Sözler* adlı kitabında 1981-1983 yılları arasında yazdığı şiirleri topladı. Şaire göre tarih sırasıyla dördüncü, zaman sırasıyla sıfırıncı bir kitap *Erken Sözler* Alkaya'nın şiir tarihine ışık tutuyor.

TUZ GÜNLERİ

bize yapılanları gördüm, hepsini
bin ejder kuvvetinde kötüydüler
bir kuşak yok edilirse belki, çok yılın
öcünü alacaklardı; kimbilir haklıydılar
hepsini gördüm; dağılan beyinler
ucuz bir klişe kadar hakikiydi
dağılan hayatlar tevazu ile romansız
aşklar hep yarma ertelenmiş ve gizli
sırtlanlar ısrarlı sır taciriydi
annem de korkuyordu onlardan
kimdi onlar çün hazır ve nâzır
onlar içimizde ve zahiriydi

bize yapılanları gördüm, hepsini
kimliksiz bir ülkenin sadık bekçileri
yarınsız memurları dünden arî günün
ve Aryan rü'yaların yanlış Batılıları
harita üzerinde oda ararken
hepsini gördüm; bir el bombası
ellerinde patlayarak yok ediyordu
boydangay boygay bir coğrafyayı
sadakat hep bugüne gönderilmiş ve açık
ebemler ısrarlı yol muhaciriydi
gönlüm de korkuyordu onlardan
onlar ki toprakta mayın suda kolera
havada ihanet kadar çoktu
onlar hem Yeşil hem Hareket bir ordu

bize yapılanları gördüm, hepsini
an benimle geçerken zamansız
ve hep bir ukte kadar karanlık

günler hayli sevimsiz hatıra haliyle
isimler ölüm hükmündeydi
kusmuğundan tanıyorduk artık insanı
hırçın ve hükmedici bir hal sinmişti her yere
hata! erken büyüyor burada
Feryat da korkuyordu onlardan
eksik arzu, kayıp çocuk, masum örümcek
onlar boşlukta karşılıksız bir soruydu

bize yapılanları gördüm, hepsini
yanlış tariflerle uzatılmış bir yol gibiydik
bizden mütevelli heyeti ve icracı avukat
kötü gün yabancısı ve yatakta hoyrat
sözsüzlüğe tutsak bir aile, sınav çocukları
bizden bir aşağılamanın hazır özneleri
münasip suçortakları... ve suskunluk hücresi için
bir adım ileri! istendi, yıldırımlar yaratmak
memleketi yarısına kadar demir ağlarla donatmak
memleketin yarısını unutmak beklendi bizden
bir bok vardı gibi sundukları hayatta
vazgeçemezdik sanki güzel ve yetenekli olmaktan
kudretle aptaldılar, hiç bırakmadılar korkuyu
memleket bile korktu onlardan
güzel ölüm, iyi abla, sine qua non hayat
arsenik ve çaydılar, rü'yasız uyku

bize yapılanları gördüm, hepsini
açlık gözümüze sokulmak için bekletiliyor
vicdan derin çarpışmaların gazisi
ibne! arkadaşımın müstear ismiydi
havlamamızı istediler, uluyabileceğimizi kestirmeden
onlar define avcıları; zihnimize kartal salanlar
haklıydılar, postumuza göz dikerken
bedevi yol açacak, nizamcı oturacaktı daima
argonotun yolu vardı ve uzakta
meşkederdi yoksul tanrılar
Adam bile korktu onlardan
yaratılışı yaraladılar sır fabrikalarında
bereketsiz süt ve inançsız başaktılar

bize yapılanları gördüm, hepsini
benliği gölgeleyen iktidar ardımızdan ağladı
ve hep ikizini terketti hevesle kutsanan
hayat! merakın sağrısında çok yol alındı
kan tarif etti kendi göbeğinden ayrılanı
kırılan göğün altında kamaşan gözlerimizle
az gittik uz gittik dere tepe biz gittik
iklimden iklime değiştik, evet
zamanın suyu vardı, bir de bunu bildik
ve onlardan azade korkuyu

bize yapılanları gördüm, hepsini
kır hayvanını okşayıp isteğe uzandık
kırk yıl ayrı koydular kadın ile erkeği
bize bir harf öğreteni kırk yıl
hayattan kovdular
öğüt, tütsü ve fal tutuşturdular elimize
cinayetimizi çaldı onlar nesebi gayrı sahih
sevgiyle, oysa ne güzel yenilmiştik
öğrenmekteydik tam acının kudretiyle
sabit kalemlerle silinir kan
insan yok etmeye yazgılıdır ve varlık
bu şiddetle sınanır, işte şöyle
ormanımızı yakarlar, hayvanımız yaralanır
kalbimiz kırılır soludukça çok yıllık ölümü
gülümüzü ateşe salar *semender tıynetan-ı aşk*
gül yanlış kokarsa, tuz yakaya takılır

bize yapılanları gördüm, hepsini
gül yanlış kokarsa tuz yakaya takılır

(E 2, Mayıs 1999)

Ergül Çetin

(1958)

CAN YÜCEL'E CAN HAVLİYLE

kalp krizi geçirmiş can yücel
allah bir kahkaha, ölüm bir tebessümdü ya

bu da gelir, bu da geçerdi elbet
televizyonda görünce ağarmış kirpi yüzünü
anladım o saat cam yanıyordu canın
iki soluk arası yılan dilli bir hançer
girip çıkıyordu kaburgalarının arasına
tüyleri dökülmüş yaşlı bir su samuru gibi
uzanmıştı yatağına, üstünde pijaması
çopur sakallarının arasından
mucize gibi dökülüyordu sözcükler
bir taşın konuşması gibi birden
alev alması gibi yeşil bir dalın öyle bir cayırtı
orman yangını gibi bir çatırtı çuturtu
deniz aslanının konuşması gibi bir şeydi
hiç duymadığımız bir sesle,
çok yaşlı bir kaplumbağanınki gibi
kırışık, sarkmış boynunu çevirip bakarken
çaresiz, koca bir bebek gibi,
her insan çaresizdir doğanın kucağında
suskunluğu da öyle...
dudaklarında esrik bir şarabın kanı,
güzelim Türkçe.

(Kavram Karmaşa 13, 1999)

Bedirhan Toprak

(1958) Bedirhan Toprak ilk şiir kitabı *Anahtar Âyini*'ni yayımladı bu yıl. Uzun bir bekleyişin kitabı *Anahtar Âyini*.

ANAHTAR ÂYİNİ İÇİN ÖN HAZIRLIK

su halkalansa, ben göğsümü gersem uzaklardan uzaklara, tütse ateş, üllese eskilerin eskisi bir rüzgâr eskilerin de eskisi dağlardan sırtıma doğru da, düşünsem, hatırlasam, ama ummasam artık, az karnımı doyursam, sonra kalksam su içsem dağlardan dağlardan doğru da sırtıma doğru dereden, geri gelsem, derken ay doğsa, şıkır şıkır şıkırdatsa suyu, sonra, daha sıcaktır kum, uzansam da ayın saklayamadığı yıldızlardan çiçeklerine baksam bir bir geçip de geldiğim bahçenin, çocuklarımla konuşsam, haylaz çocuklarımla huysuz çocuklarımla

sabırsız çocuklarımla, bir esmer bir çocuk, bir kumral bir çocuk,
bir biraz daha kumral bir çocuk, bir daha daha kumral bir çocuk,
bir kıpkırmızı pabuçları içinde kıpır kıpır bir çocukla bir bir,
bir bir defterlerini açsam hepsinin, herbirinin defterlerine bir bir yazsam
ki sonra ben seni çok sevdim ben seni hâlâ seviyorum ben seni hep seveceğim
bir bir saçlarını okşasam, anlamış da, doymuş olmuş da uyumuş olsalar
şimdi bir bir, ben gerinsem şöyle bir halkalanan suyun çemberlerinden
bir çembere tutunup artık hiçbir şey ummadan artık kendim kendimin
ellerinde bir,
sonra ağırdan, ilk harfini yazsam halkalanan suda açılan pencerelerin
götürdüğü o ufukarkalarının ufkunda az sonra doğacak aylar alfabesinin,

(Adam Sanat 161, Nisan 1999)

Mehmet Yaşın

(1958) *Eski Kıbrıs Şiiri Antolojisi* yayımlandı.

VALİZ

Ev'e girmişler, hırsızlar

perçinli-meşin valizi açmışlar...
Orada anne kokusunu saklıyorduk
onu içimize çekmek için biz çekinerek açıyorduk.
Açmışlar.
Pilili eteği, eflatunlu fularları, tüvinseti,
eldivenleri, elaynası,
kelebek-gözlüğü, sayvanlı aşevi-önlüğü
kendi diktiği menekşeli elbisesi,
ekose etekceketi, pantuflası, ipek mendilciği,
dürülü Lübnan tur-haritası,
"exercise book"ları, dolmakalemi,
mektuplaşmaları... Toz top rak toz toprak...
İster şu ister bu askerin kışlası
tekrarlanıyor Ev'in savaş travması
gene baskın oluyor, kırılıyor gene kilitli kapılar
ve ganimetleniyor yaşanacak bir hayat.

Ve ganimetleniyor ölünmüş bir hayat da.

"Kayıplar Listesi" tutuluyor
gene, boş yere sigortaladığımız Ev'de...
Bir insanın dağılan ceylan derili albümünü
geriye getiremez ki sigorta şirketi.

Ne de kayda geçiriyor "Kıymetli Eşya" diye.

Lefkoşa (Londra), 1997 (1998)

(Defter 35, Kış 1999)

Osman Hakan A.

(1959)

ELVEDA

Ruh paslı bir hayvan...
sokmaz öteki ruhu içeri?..
otsuz ve çıplak oysa... varmak'çin
sermayesi diğeri... aşk ta ölüm de
zavallı bir kapı yüzünde...
yürür birlikte... elveda ve hüzün
yakınlığını lütfetmiş kötülüğün...

insan yalnızca bir yol... yürür...
aşk ölümle... dertle dolu...

iki insanın birbirine tutunması
köklerin toprağa sarılması gibi...
başka şeylere bağlı uzaması
su, hava, güneş, iklim... ama
nasıl olsa birleşir derinde...
toplanır omzun altında hepsi
işte bak!.. senle sensin...
yok yanında başka bir kimse...

yine de ruh paslı bir hayvan...
sokmaz öteki ruhu içeriye?..

elveda ruh!.. elveda paslı hayvan!..
Sokma!.. başka bir ruhu içeriye!..

(Varlık 1104, Eylül 1999)

Salih Mercanoğlu

(1959)

AY TELÂŞI

ay eğiliyor
döküyor gölgesini ladin

uzun bacaklarını
indiriyor sulara
uyanıyor
kasıklarımda biriken göl

taze bir ölünün kanıyla
akıyor
seslere aldırmadan

sızıyor açık camlardan
çıplak
unutulmuş kadınların sırtına

kurdun boynundan alıyorum ay'ı
incitmeden
yastığına bebeğimin

ay eğiliyor
döküyor gölgesini ladin

(Mavi Portakal 20, Yaz 1999)

Tuğrul Asi Balkar

(1960)

KANIT

yalnız çığlığım var elimde yokoluşu kanıtlamak için

dengede tutmak için aşkın ve kurtuluşun cesaretini
unutulmaz ki senin şakaların terazisinde
hep acının kefesinde dara olduğun
aşkı tadışın rakıyı yudumlayışın
susmayı küsüşün sesi ünleyişin
anımsanır her eflatun düşüne
yalancı ama yeni bir aşkı yakıştırdığın

behçetim don değiştirmiş hezarfenim
çıkarmış yüreğinin kanatlarını
madımak'ta uçmaklığa kavuşur

söyledikçe sır tutmaz aynalar
ele veriyor kimliğini
koşuyor kış tozuyor bahar
bitiyor güz kavuruyor yaz yakıyor
kırılıyor boynu kuğuların pervanelerin
hasretlerin metinlerin asalların
gösterdikçe gizi yitiyor görüntülerde
kirletilen insanlığın

behçetim don değiştirmiş hezarfenim
çıkarmış yüreğinin kanatlarını
madımak'ta uçmaklığa

biliyorum gülüşün deprem
biliyorum haykırışın boran
susturur. ama ya acıyı
biliyorum soluğu cana can verir, olsun! dur
nasıl da yakışıklıdır gözleri giritli, göçmen
dudakları çarpışırken dilinin erdemine
dişleri şahmeran kalesinin temel taşları
düşleri, ne de olsa askeri bir tıbbiyeli, eyy!

behçetim don değiştirmiş hezarfenim
çıkarmış yüreğinin kanatlarını
madımak'ta

sen ki görkemli voltanı atarken
tutulur kapıları insanlığın ve umarsızlığın
belki bir unutkanlıktır kalır kardeşlik
pasaportunun ritsos'la paylaşılması
biliyorsun yaşam yaşatmaktır
kanın dolaştığı her yerde ve insanlığı
kimin gücü yeter 'yangında ilk kurtarılacaktır' demeye

behçetim don değiştirmiş hezarfenim
çıkarmış yüreğinin kanatlarını

(çıkarınız yüreğinizi

bu ülkenin sahibi kim bilmiyorum
ben acılarelininkini biliyorum)

behçetim
ağabeyim

kendi çığlığımdır ancak ses veren çığlığıma

(Pencere 16, Mayıs/Haziran 1999)

Metin Fındıkçı

(1960)

VAZO

Ona götür dedi:
Alkım tamamlasın kuşağını
Çoğalmadan sinek ölüleri
Toz fısıltıları
Plastik papatyada, zaman

Vişne çürüğünde durmadan
Ödünç almasın kan
Ödünç almasın götür dedi
Yuvasında kesik damarlarıyla soluklandığı
Şahmaran.

Sin'lerini sende bulacak ayna
Irmaktan çalıntı bir avuç suyun
Eskidikçe çağrılı sesi
Aşk sende mekân bulacak.

Aşk sende mekân bulacak dedi
İçimde dolaşan derviş.
Elinde buzdan bir kargı
Geçiyor iki kuyu arasında.
Kalbim.

(Adam Sanat 168, Kasım 1999)

Tuğrul Keskin

(1960). *İpekler Çoğaltmaya* adlı yeni şiir kitabıyla eski kitaplarının yeni baskılarını çıkardı bu yıl.

ACILARINIZA DÖNÜN ŞİİR ORDADIR

yürürdüm, sakin ve yaprak döken sokaktan
içinde aşk olan şeyleri arıyordum
içimde sevgili yanması
yürürdüm, yanıbaşımda bir sakız sardunyası
konuşurdum usul ve uzun günler boyunca
bi bakardım yüreğim de uçuk kızarması

yüreğim niye bu kadar ağzım ki.

susardım sonra susardım sonra susardım
büyük ağaçların altında oturur susardık
arkadaşlar sevgilim ve yeni bir Nehir

bir ses; acılarınıza dönün şiir ordadır.

acıyı yanında bilmek olgunlaştırıyor insanı
fesleğenin, fesleğen olduğunu öğretiyor birden
şaşırıp kalırdık
akşam vapuruna yetişememenin erdemiyle
dağılmış pazarlara öteberi almaya giderdik

dönerdim, ayakla çiğnenmiş sakız sardunyası
anlamsız karmakarışık olurdu yüzüm
bu yüzü bir kere görmüştüm işsizliğimde
ipekyolu düşü vardı, marlboro yoktu
o hayat, foss modernizm hiç yoktu
herşey işte, düşsel kitaplarda anlatılan

o kitap elinde van'a giderdik
van kalesine çıkardık ellerin üşürdü
ellerinin içi üşürdü hohlardım gün boyu
konuşurduk sonra konuşurduk sonra konuşurduk
kars kalesinde leblebi satardı bir adam
adamın çehresini
sonra nasıl bıçaklandığını çorum yolunda

okuduğumuz kitaptan iki harf silinirdi
iki harf bir ölü askeri anımsatan
korkardık, ayak izlerimiz karla örtülürdü

o zaman tut ki ben çok çirkindim
sen çok güzeldin cesur ve bambaşka
en güzel yerlerin memelerin
emer iki Ağrı yapardım onlardan
çay içerdim karşısına geçip, dalardık ovalara

uyanırdık, onlarca geyik binlerce kuş arasından
üstümüzde bir rengi eksik gökkuşağı

o ilk ses; acılarınıza dönün şiir ordadır.

(Ütopiya 6, Kış 1999 – Dize 41, Mart 1999)

Çiğdem Sezer

(1960)

DOĞRULAYAN AŞK'LAR İÇİN

zaman: acı su
dudaklarından içtiğim
kesilen bileğim, konuşkan dilim
haydi bir kez daha
doğrula aşkı ve beni
kutsa. gece unutuyor karanlığını
yetim kendini kurtarıyor
sen bu vadiye uğradığında

beni bana böyle bırakışın
kalbimin ortasında kıpırdayan bir bıçakla
ve yüz yüze
hayatla. beni bana böyle
bıraksan da
sevgili, aşka uğrar gibi
uğra

haydi bir kez daha
baştan çıkar ruhumu
ışısın başucumuzda
gelirken getirdiğin sır lâmba

(Mavi Portakal 20, Yaz 1999)

Cem Uzungüneş

(1960) Cem Uzungüneş 1998'in son günlerinde ilk şiir kitabı *Soluğan*'ı çıkardı.

AYDINLANMA

evin ruhu evin ruhu
senin hayâletin Vicdan abla

yatalak bir anneye tutsak
senin kanatsız (bedensiz) melek kalbin,
tığ işliyorsun içimizde ihtirasla

bir geceye inanırız biz sarışınız
gece mucize istiyor senden
ihtirasının diri tuttuğu
adeta ilerleyen bir at istiyor

sarışınız; ne kadar da yakışsak
gecenin karşısındaki mahcubiyetimize
ihtiras, ak kirecin suda sönme sesidir nihayet

gece mucize istiyor Vicdan abla
sessizlik kendi ablalığına, iyiliğine katlanamıyor
beyaz bir at eşkin gidiyor gecenin vicdanına

evin ruhu, evin ruhuna
şahlanıp yatışan bir deniz sesi dolduğunda
alaca bir anın resmini çekiyor bellek;

sarışın bir kadın rakı içiyor!
Yatalak bir geleneğe tutsak
Zarif bir cumhuriyet tebessümüyle

Yanan magnezyum kamaştırıyor
Karanlığa gömmek için yeniden
Soluk alıp veren şampanya rengi salonu

O kısa aydınlanma ânında
Eşyanın yokluğundan yankılanan
Salonda bir at kişniyor! salonda bir at kişniyor, beyaz
Keskin bir kireç kokusu bırakarak genzimizde.

Şubat, 98

(Kaşgar 7, Ocak 1999)

Turgay Kantürk

(1961)

AÇILMAMIŞ MEKTUPLAR'DAN

I./İLK MEKTUP; 02.09.1995

(uzakta)

sesini yazıyorum
sesini parmaklarımla

sesini okşuyorum
sesin sıcak bir duvar
bir kertenkele kaçıyor
sesinin yaprağına

uzakta
ağzın, bir dilim karpuz
düşüncesiz; ısırıyor
sesini -- parmaklarımla

sesin o derin kuyu
uzağın -- buz

ve sanki dönüyor geri
senin uçurtma

gölgen sedir
sesime sarılmış
uyuyor sesin

sesini -- parmaklarımla

titriyor
bir serçe
ve uzakta
ve yazıyorum
-- parmaklarımla

benim yıldızım sana düşüyor
tan vakti
sesim -- kâğıtta

ve göğüslerinin kıyısında
ve ağzımda ay

uzakta
-- parmaklarımda

gün uyanıyor
dalgın şarkılarla

beni arıyor sesim -- kâğıtta
seni arıyor sesim -- kâğıtta

yağmur diniyor
arzu
susuyor
sesin -- parmaklarımda

sesini okuyorsun
sesimde
sesin
-- parmaklarımla

(Bahçe 13, Haziran/Temmuz 1999)

Yılmaz Odabaşı

(1961) Odabaşı, *Çalınmış Bir Mahşer İçin Ahvâl* adlı yeni kitabıyla 1985'ten beri kitaplarına dağılmış bulunan düzyazı şiirlerini topladığı *Aşk Tek Kişiliktir*'i yayımladı bu yıl.

ÖMRÜM BENİ YOK SAYSIN

(ey hayat, sen şavkı sularda bir dolunaysın
aslında hiç olmadım ben bu oyunda
ömrüm beni yok saysın...)

yaşam bir ıstaka
gelir vurur ömrünün coşkusuna

hani tutulur dilin
konuşamazsın

tırmandıkça yücelir dağlar
sen mağlupsun, sen ıssız
ve kalbinde kuşların gömütlüğü
tutunamazsın

eloğlu sevdalardan dem tutar
aşk büyütür yıldızlardan
yasak senin düşlerin
dokunamazsın

birini sevmişsindir geçen yıllarda
açık bir yara gibidir hâlâ
hâlâ ne çok özlersin onu
ağlayamazsın

yolunda köprüler çürür
sesin sessizlik sanki bir uğultuda
savurur hayat kül eyler seni
doğrulamazsın

yapayalnız bir ünlemsin
dünyayı ıslatan şu yağmurlarda
her şey çeker ve iter
anlatamazsın

yaşam bir ıstaka
gelir vurur işte ömrünün coşkusuna
sesinde çığlıklar boğulur ama
bağıramazsın

sonra vakt erişir, toprak gülümser sana
upuzun bir ömrün ortasında
ne hayata ne ölüme
yakışamazsın

yazdırmalısın mezar taşına
ey hayat, sen şavkı sularda bir dolunaysın

aslında hiç olmadım ben bu oyunda
ömrüm beni yok saysın...

Saray Kapalı Cezaevi, Eylül 1999

(Öküz 66, Kasım 1999)

Oktay Taftalı

(1961)

KAYIP VE MARİFET

buğday sarıyordu, eve dönme zamanı gelmişti
güneş dağda küçülmüş, haram bir akik'e dönmüştü
yalanlar söyleniyordu hakkında
çok zengin ve gözü kara diyorlardı
bilmiyorlardı sabır'a verdiğin emeği
eskidendi gurbet zamanıydı, toprağa şekiller çiziyordun elinle
ya rahmet siliyordu ya ay ışığı bozuyordu şekilleri
eve dönmüyordun

izzetin soyundan geldiğini sanıyordun, inat ediyordun tabancaya
bir ağaç kovuğunda yaşadın yıllarca
bir kayanın ardında kar erittin, diken soydun
terinle tuzladın dikenin özünü
ayakların donuyordu kına yaktın, kâr etmedi
yine koptu parmakların
karanlığa alıştırmıştın gözlerini, mert olmaya çalışıyordun
bir kez kıbleden esmişti rüzgar, eve dönme zamanı gelmişti
dönmüyordun
evdekiler çoktan ölmüştü

kimse var mıydı yanında, ihanete uğruyor muydun
farkında değildin, kendince hep çocuktun
kendi ardına gizleniyordun, kendinden habersiz yaşlanıyordun
herkes görüyordu
çocuktun yaşlandığını bilmedin
bilmiyordun
evdekiler hayattayken sen kayıptın

alimlerden ve gezginlerden önce marifeti bulacaktın
buğdayı savunacaktın, bir 'kesik hoyrat' söyleyecektin
aldandığını varsaydın bir gün
gözlerinin feri söndü, kendi hayalini vurdun

yılan zehiri yakardı, kasatura kan, yırtardı sivrisi kayanın
hepsinin acısını birden duyardın
korkuyordun
kimse senin kadar korkmamıştı dağlarda
ölmüşlerdi, marifet buydu

sen günahsızlara eziyet edildiğini sanırdın
"ilahi toprak, ilahi ölüler, ilahi vatan
hayat irademiz, ihanet
ve ilahi korkak insan"
diye diye yakacaktın kendini
olmadı
izzetin soyundan geldin ya
bilgelik seni bitirdi

gece vakti yine kıbleden esiyordu rüzgâr
meşeler yanıyordu bir yanda
ama sırtını dağlara döndün sadakati düşündün
ama sırtını dağlara döndün, ölümü gördün yanında
eve dönme zamanı gelmişti
sen kayıptın
evdekiler çoktan ölmüştü

(Ökiiz 59, Nisan 1999)

Zeynep Uzunbay

(1961)

GÖZYAZISI

iki ışık arasına yazıldım
geçmişe oyulan zamanda
geçmiş, arsız çocuğu ömrümün
taşlarıyla seven içimdeki deliyi

aşkı kayıran dili geceye unuttum
kesiğim, eksiğim, lekeliyim yalandan
yakışmadı biliyorum bu mini hayat
yeniden başlamanın eğri göçüne

eşini arayan mektuptum, silindim
gözyazısı olup aktım cümleden
işlemediğim yarınlar atıldı üstüme
ne kadar saklansam ortada kalbim

benden söz isteyen gafil
şimdi sen tıpkıhayallerin peşinde
ama kaç darbe sancısı çekti dilim
ben kaç kadın yırtıldım kendimden.

(Dize 43, Mayıs 1999)

Sunay Akın

(1962)

KANAT GÖLGESİ

Sırtında kanatların ağırlığı
daracık basamaklarını
adımlarken Galata Kulesi'nin
bir tek şeyden emindi Hezarfen
yürüyerek inmeyecekti
çıktığı merdivenden

Dalgın bir güvercini
yemek isteyen
arkadaşlarının üstüne
dev bir kuş gölgesinin
düştüğü o günden beri
vejeteryan oldu
Galata'nın kedileri

Sürgüne gönderildiği kentte
seyrederken İstanbul'a
yelken açan gemileri

konuverdi masasına
üst üste
iki kelebek

yeni bir düşü vardı;
uçarken sevişmek!..

(Öküz 59, Nisan 1999)

Hüseyin Alemdar

(1962) İki kitabı yayımlandı bu yıl *Ten Kitabı* ve *Hüzün Kitabı.*

ÜÇ YEİS

I
Bi kere kalın bir sis yağmış
hayatımın mor kağıdına
her aşkta beni sevmişmiş
boş laf bunlar
gitsem olmuyor kendime
kalsam olmuyor kendimde

buruşuk bir yeis tek tabancam!

II
Hiç gereği yok durup durup hatırlatmana
hayatın fal bir üşüme olduğu işte ortada
aşkın plağı artık dönmediğinde
yalnızca susulur muydu sahi
sahi aşk şimdi nerde!?

kirlilik vaktiydi mermisizdi tabancam!

III
Her yerim uzak bir kırılma şimdi
göz göz zambak yarası ömrüm
ellerim liğme liğme yanlış aşk sözleri
boynum siyah siyah yanlış öpülme

eyvah geri tepti tabancam!!

(Dize 39, Ocak 1999)

Hüseyin Atlansoy

(1962)

GÖL İÇİNDE AKAN IRMAK

saat geçer, göl geçilmez

gölün içinde akıyor ırmak
hayli müşkülpesent
bir çocuk büyürken
kanat kanat bir güvercin
göğün içinde

/gök yarılır yarılmaz
kanatlarında sahici bir cin
uçuyor güvercin
bir kanat ölüm diğeri dirim/

yok yok başkent bizi anlamıyor
anlamıyor İstanbul... ah yosma yosun
ulaşmıyor dağlarımıza lâlelerin kokusu
ama birden fırlıyor gök eflâtunu rehin bırakarak
aşkın insanın içinde mahfuz
be - bop blue bea ormanına

ki, marmara
kalbe benzer bir göldür aslında
gemiler geçer limanlarından... aşklar geçer
hayat geçer... söz geçilmez

geçilmez, söz!

(Kaşgar 7, Ocak 1999)

V. B. Bayrıl

(1962)

HAYY, DAR!

Hayy, dar! Bu ten bana zar!
Kuşlar uçar... Uçmak ki *tayy!*
Gül ise dirimdir. Zamir, der
şaire her daim; *hayy,* dar!

Dil, şer şebeke, aşikâr! Vehm
ettikçe, mayi endişe, varlığa
sızar. *Sayy* ki, boşa çaba, boşa
tebessümlerdeki o ince ayar.

Leyl akar. Hani serin bahçeler,
çılgın, sere serpe, hani köpük
köpük leylaklar? Anladım, şehre
kabul edilmek' çin, herkes önce
öteki'nde uyuyan çocuğa kıyar!

Şeffaf örüntü. Bulutsu bağ, eksik
tay. İnsan riyâ, madde kâr. Ruhsa
zaman içre hep kırık bir fay!

Muhayyile, o işlek hızar! Fısıl-
dar: Nerde şimdi sözlerdeki eski
vakar? An gelir, sükût da insanı
yorar...

Şair! Ya git o çocuğu uyar, ya gel
beni bu tahammül mülkünden kurtar!

(Kaşgar 8, Mart 1999)

Birhan Keskin

(1963) Birhan Keskin son yıllardaki başarılı çalışmalarını *20 Lak Tablet + (Yolcunun Siyah Bavulu)* adlı kitabında topladı.

YERYÜZÜ HALLERİ / 3

Karınca

Ruhumdaki sabır, kalbimdeki aşkla kurdum
kor dantellerden bu yolu, ormanın altına
yeter ki oku onu.

Senin gördüğün ağzımın kenarında duran dua
ben ayaklarımın altındaki toprağa, döktüğüm
gözyaşına inandım Öyle uzun ki dünya;
katlanmaya, kıvrılmaya, açılıp çarşaf olmaya.
Mümkündür yol yapmaya bir ömür, yol almaya.

Yine de yolumdaki kederi kimse bilmesin,
büyüsün genişlesin, dolansın ömrümü;
kapısı kapalı çoktandır, penceresi dargın.

Kim anlayacak bu kor işaretleri
Kimsenin dilinden okunmasın içimde kırılan
Ovada ve dağda saklı bir mavi için
düşmüştüm yola. Benim de yaban bir çığlığım vardı,
çok zaman oldu, teslim ettim onu rüzgâra.

Kışa girdik, kıştan çıktık
ama değişmiyor insan
karınca duası diyorlar ördüğüm yola.

Nisan'99

(Kitap-lık 37, Yaz 1999)

Enver Topaloğlu

(1963)

GÖVDESİNDEN AYRI UÇAN PERVANE

– Ali'ye

(hiçbir zaman telafi edemeyeceğimiz bir şey vardır
on beşimizdeyken evden kaçmamış olmak.
W. Benjamin)

biliyorum
minesi olabilir incisi olabilir
aşk herkesi sevindirebilir
– ne var bunda değil mi –
her şeyin başı dönüyor oysa
devriliyor bir bir bardaklar tabaklar
sürüyor tehdit
yumsan gözlerin açılmayacak bir daha
çoktan hazır mutfak banyo
odalar ve coşku

ah ölüyor
çiçekler balıklar
hassas olan her şey ölüyor ama
ben bu daireden çıkamam
beni anla

sarı kanatlı bir yelkovan
siyah zırhlı bir troyalıdır akrep
biliyorum diyeceksin
şurda tam
kalbimin ortasında

özlem değil
müjde değil
dilimi parça parça eden sebep

yalnızlık olsa hazinedir derdim
yalnızlık herkesin kalesi de olabilir

nedir ali abi
yurt dediğin nedir fakat
bir ince dut dalı
kimine yuva
kimine darağacı

iyiyim diyorum ya
iyiyim
şiir halinde kimi
aşk halinde kâh

yine de bir boşluk dünya

(Defter 36, Bahar 1999)

Nazmi Ağıl

(1964) Nazmi Ağıl şiirde dikkatleri çeken çıkışını geçen yılki iki kitaptan sonra bu yıl da bir kitapla sürdürdü *Beni Böyle Değiştiren.*

ŞEFKATIN YÜREĞİNDE

Eski değirmende her şeyin un
olup aktığı yalan. – Bu sakalı
değirmende ağartmadık! – Köpek gitmiş,
taş oynamış yerinden ama kalan
bir şeyler var yine de kirişleri
örten toz ve boş çuvallar üstünde
uyuyup kalmış beyaz tenli Zaman,
kaçan katırlarının derdine düşen
yaşlı Kronos'un unuttuğu küçük kız,
bir yaz gülümsemesiyle dudaklarında.

Oysa kaç kurbağa atladı kıyıdan,
yoldan kaç mevsim geçti, sıkkın
oğlanlar gibi tekmeleyerek
çakılları, deve dikenlerini kesik
başlar gibi uçurarak rüzgârda.
Bu köhnemiş yapıyı dokunulmaz kılan

bu şaşkınlık olmalı her defasında,
uyuyan bir çocuğun odasına
patavatsız girmenin utancıyla,
solukları tutarak yapılan bağışlama.

Kızın derin uykusuna kilitlenmiş
eşyanın işleyişi. Kurtçuk susmuş
tahtada, pas demirde durmuş,
oksijeni doyma noktasında tutan
kırılma sürdükçe sürüyor rüya.
Boynunun orda çünkü, şeffaf
derisinin altında, içerinin sert
rengini uçuk bir maviye sulandıran
nabız, Büyük Dönüş'ün girdabını
dengeleyen hafif bir dalgalanma.

Nasıl bir mutluluk olurdu burada
kalmak! Prensesi öpmeye eğilmişken
büyülenip donan salak bir prens
gibi dalmak bir alt masala!
Yaşam, ey unutkan ırmak! Uğursuz
bir çıngırak gibi boynumda asılı
şu sözleri al "Uyumadan önce
önümde millerce yol var daha",*
kaçak değirmenciye götür. Şefkatin
yüreğinde beni böylece bırak...

Şefkatin yüreğinde beni böylece bırak..

* Robert Frost, "I have miles to go before I sleep.

(Adam Sanat 165, Ağustos 1999)

Ali Asker Barut

(1964) *Karanfil Kırıkları* adlı dosyasıyla Ömer Asım Aksoy Şiir Ödülü'nü aldı.

CAN GELMİYOR BOĞAZDAN

En erken gündüzlerde
En erken güzler kuşanıyor kalbim

Bir kibrit çaktım ayışığında
Baktım ağustos pırıl pırıl ateş böceklerinden
Dikyokuşta kafa kafaya
Türkçe lafa tutuşmuş bir kurbağaylan
Can gelmiyor boğazdan

Kuzguncuk'ta öttükçe bir serçe
Önüme doluyor iki gözlerim
Ölüm ki son tahlilde – şaire göre –
Teslim olmaktır bir çeşit gökyüzü şerifine
"Vuracak ve duracak elbet o ziftli kıyıya
Usuldan usul çırpıntılar halinde"
En erken gündüzlerde
En erken güzler kuşanan kalbim

Buluşur sularımız gelecekteki bir dünde
Gelişe gelişe ıssız gözlerinde öksüz bir çocuğun
Güpgür açacak o ilk karanfilde

(Adam Sanat 167, Ekim 1999)

küçük İskender

(1964) *Gözyaşlarım Nal Sesleri* adlı son şiir kitabı yayımlandı.

l ö s e m i

Kansızdım. –

Rengim çekilirken cildimden
çekilir gibi güze doğru yaz tabiattan. –

hayatı kamaştıran haydut bit taarruzu
aşkları maruz gören ölümün, o hoş tevazusu!
nereden duyuluyor nabzımı bileklerimden
gecenin tüçüne taşıyan bu garip kaos zırıltısı
boş bir binada piyano çalan zombi
enkaz altındaki siyah, file kadın çorapları
ya da
parmaklardan tırnak döken nikotin entarisi
ne güzel! annen sana yeni papuçlar almış
yeni gözlükler almış
yeni intiharlar almış ufaklık!

O oda sabahında tavanında anason nü'leri
sabahında acının acıdan türemiş en taze sürüngenleri!
evet! evet! koridorlarında kırmızı ampul yanan
şahane Atina evleri, şahane Atina kızları, şahane Atina erkekleri!
Evler, kızlar, erkekler bir bisikletin hiç tekerleğinin
olmamasının içtenliği!
Hiçbir iktidar bisiklet gibi devrilmez!
Hiçbir zaman deneme yazmayacağız Montaigne benzeri!
ve Pascal gibi sığınıp tanrıya
kerrat cetvelini öğrenmek adına
abaküs gibi kullanmayacağız yıldızları
Soldan sağa! Soldan sağa! Soldan sağa!

'Bize bilinmeyen bir baharat lazım!'
demiştin nefesin binerken at kulaklarıma eyersiz.
neler konuşurduk biz birimiz gidip
su toplamalı biraz. Birimiz gidip
beyaz kâğıt almalı, ayçekirdeği çalmalı çocuklardan.
Ah tabii ki, sette Jan Garbarek'den Red Lanta. –
mutfaktaki bulaşık, kenefteki kurumuş kedi bokları
ciğerimde bir alveol daha söndü devasa esrardan!

Deli esrar. Sorumsuz esrar. Komik esrar.
Ben çömezdim. Ben prizdim. Ben, imkânsızdım.
perdeleri örttüm sıkı sıkıya şehre – 'geç oldu'
diye söylendim. Terliklerimi sürüyerek yürürken yatağıma

İnan

Kansızdım!

Suratı olmayan bir cenindim.
Yani, bir anda bulamamak gibi destedeki eksik 'vale'yi
tuzluğa kekik, demliğe yağ, dolaba kedi koymak gibi
– Bir kapan yapalım hadi!
diye bağırdın 'İnsan Kapanı!!!'
'Sevgimizi reddeden insanlara yönelik bir Kapan!'
Rengim çekilirken cildimden
çekilir gibi güze doğru yaz tabiattan... Ah!

Ah tabii ki, şubattı. Her muayyen gününde şubat
aslına uygun bir miktar kar atardı.
'Uyku', dedim, 'Uykudur Kapan,
rüyalar için. Bizi rüyalarımıza,
rüyalarımızı bize kapatan TEK korkunç kaplan!'

Bak jandarmalar geldi ellerinde internet var.
Bak kurşuna dizildik adımızı unutacaklar.
Günlükler! Yoksa günlükler seyir defterlerimiz mi..
Ah tabii ki, sette Jan Garbarek'den Red Lanta
o, boş bir binada sürekli piyano çalan piç zombi!

Tekrarladın arkamdan
'Günlükler! yoksa günlükler seyir defterlerimiz mi..
Mosmor köpürürken bedenimde lösemi
cevap veremedim sana, cevap veremedim ilk defa!

Sen
ertesi gün kan verirken bana bir hastane köşesinde
sevgilimin kanı dolarken damarlarıma
sevgilimin kanıyla dirilmeye çalışırken ölü organlarım,
anladım ki, orada, o plastik boruda, o kan şişesinde,
o enjektörün ucundaki sahte iğnede
baloncuklara yenilen kan, o kırmızı şelale
o dörtnala can'a, ruh'a ulaşmak için çırpınan kızıl süvari
o ömrümün müdavimi, o vebaya başkaldıran tarla faresi
o baştanaşağı kan olan, kana dönüşen merhamet

bizi içten içe kankardeş etti
cehennemin eşiğinde!

22-23 mart 1999

(Adam Sanat 166, Eylül 1999)

Altay Öktem

(1964)

AĞAÇ DİKMENİN VE YETİŞTİRMENİN FAYDALARI

bütün çocuklar kuşku duyar yaşadığından
belalı bir hüzün gibi çalarız kapıları
kim açacak tıklım tıklım içimiz, dışımız zırdeli
aramıza göğsü jiletli bir yaz girdi gireli
anlam nedir bir nev'i aşk. deriz geçeriz

böyle apar topar yaşıyoruz ya kıvrımlı yerleri
doyasıya ölümlere zaman kalmaz belki diye
el değmemiş yalanlar söylüyoruz hep kendimize

çok çirkiniz sevgilim; ağaç dikelim durmadan
bir fidan yetiştirdik diyelim göğüs kafesimizde
bir kuş kondu diyelim incecik dala çıt diyelim
kırıldı bir mevsim en buruk yerinden
bir el değdi diyelim sevişmeyi kana bulayan
göğüsuçlarını bir rüzgâr uçurdu ovadan ovaya
diyelim kırık bir zar gibi algıladık hayatı

ne olacak o fidana, azar azar ölüyoruz ne olacak...

boşuna mı tüm çocuklar kuşku duyar yaşadığından
bir düşün; beni çok severmiş gibi yap kendine karşı
bir düşün; yaşken eğilen ağaçlar nasıl yeşertsin bir aşkı
çok çirkiniz sevgilim çok; en çok da sabaha karşı

(Varlık 1102, Temmuz 1999)

Hakan Savlı

(1965)

ORFEO

Akşam karanlığında sokağa bakıyoruz..
Dışarda yaz var, mavi bir yaz.
Orfeo geçiyor camın önünden,
sokaklarda pandomim yapar...
Anaokulu dağılmış, yanına geldi,
kraliçe, kuş kılığında çocuklar.
Orfeo, diyor içlerinden birisi, *nehir kıyısında gözlüklü bir at var bu gece.*
Ah sonsuz teşekkürler kraliçem, diyor Orfeo, *verdiğiniz bu değerli bilgi için.*

Nehir kıyısında ay var bu gece...
Sirkin aslanı ölmüş, kristal bir tabut için sihirbaza bakıyor herkes.
Ama... diyor sihirbaz, *siz de biliyorsunuz,*
sihir diye bir şey yok ki...

Konsolda eski bir müzik kutusu,
kaldırıyorum kapağını,
bir yaprak dönmeye başlıyor müzikle...
ayın önünden geçen renkli balıklara bakıyorum...
teşekkürler diyor içimden bir ses *teşekkürler verdiğin bu mavilik için...*

Bir müzik kutusu, diyor deniz ayısı, *onu bir müzik kutusuna koyalım.*
Herkes hevesle bana bakıyor.
Hiç değilse saten bir örtü olsa diyor sihirbaz...
Orfeo geliyor...
aslanı mavi bir akşamla sarmalayıp,
kucağına alıyor.

bu fincanlar ...annemin konsolunda,
küçücük... sanki Gülliver için
başka dünyalar var mı Orfeo?
eski taş bir
isli bir ocak... arkası dönük...
ölü bir anne yufka açıyor...
gözyaşları müziğe

dönüşür mü Orfeo?

düş ya da sihir, umrumda değil...
teşekkürler verdiğin bu mavilik için...

Akşam karanlığında dansederek Orfeo
iniyor eski taş sokaklardan
ışıklar içindeki rıhtıma..
karlar altında rıhtım
elleriyle gözlük yapıyor bana
sonra gülüyor, yerlere eğilerek
selamlıyor akşamın acı renklerini

karda bir atın ayak izleri
başka dünyalar var mı Orfeo?
bulutların üstünde bir hangara varıyor
ama onu sakın uyandırma Orfeo
atlar arasında uyuyor Che Guevera*
müziğe dönüşür mü
gözyaşlarımız?

Bulutlar şarkılara girip çıkıyor

mavi şarkılar

bizim şarkılarımız

** Ernesto Che Guevara, Alber Granados ile başladığı latin amerika yolculuğundan 1952 yılı temmuz ayında ayrılır Caracas kentinde bir dostuyla karşılaşır. Onun uçağıyla dönüş yolculuğuna başlar Uçakta yarış atları vardır.*

Sunay Akın'a / Ekim 1998 – Haartmaninkatu

(Adam Sanat 164, Temmuz 1999)

Derya Çolpan

(1967)

PENCERE VE SU

bu ay kira gecikecek madam

sokağa ters duran adınız
penceremdeki buğudan
bozuk bir cam terlemesi.
ama dışarıda ne çok adam
kaç yapabilirseniz ellerinizle
kere bakıyorlar camı okşayan suretinize.
– sulardan ağır bir asfalt akıyor –

belki hâlâ işaret parmağınızda
penceremden çaldığınız o buğu

bunu kiradan düşerim madam

gözüm dalınca her akşam
bir kedi geçiyor aynamdan
siyah ama rüzgâr tavırlı ve beyaz
bacaklarınıza dolanıyor uzun boynuyla
pencereme çizdiğim zaman.

belki hâlâ bacaklarınızda
o kırılgan saydam kuğu

bunu kendimden düşerim madam

sokaktan eve bakıyorum
– bu resmi hep sevmişimdir –
biri kapıya kadar gelmiş
geri dönmüştür; bilirim.

merdiven ışıkları sönüyor
dudaklarınızdaki o ucuz ruj et le noir kedi.
kapınızın arasından sızan ışık

evin sarı gözlerinden ayrılıyor
camın hızlı terlemesi.

bu ay kira gecikecek madam

(Kitap-lık 36, Bahar 1999)

Ömer Erdem

(1967)

ÜSKÜDAR

üsküdar asyadır çine kadar
her kış
bıraksa da köpük saçlı kızlarını
kıyıya
öfkeli bir yağmurla iner rüzgâr

mihrimâh güneş saati
yanından
ince dar bir merdiven uzar
soğuk
ve dönmez bir kilit çocuk kütüphanesi
önünden insanlar yürür ve susar

şemsipaşa
ceviz bir cami, demirinden
yan gözle cihangire bakar
demişti ki tanpınar
üsküdar uçarsa gider istanbul
yürüyemez sokaklarında çocuklar

üsküdar asyadır çine kadar

(Kaşgar 7, Ocak 1999)

Metin Kaygalak

(1968)

HIRKA KÜS

1
burdayım yüzüme kırbaçlanan dünyanın
bana büküldüğü yerde. kinimi büyüten
ısrarın yüzü yok, cevaplar perde. örtmüyor
dilimi karşılık bulduğum sorular. sesimi
düşürüyor hıncım. zahid kırgın, sultan kimin
kalbinde. bir aynaya döküldüyorum, tutmuyor
sır'ım.. ne yapsam herkes yanlış kederde.

2
burdayım cevabın soruyu incittiği yerde.
geceye mürekkep bir aynaya sürçüyor
ismim, kibirsiz taylar dolaşıyor kanımda.
eğir söze susar oldum nasılsa, nasılsa kanserli
dilim. fikrim fiilini çekiyor, ne inkâr ne
küfür, vakti geçmiş sefilim.. inandım ki ben
her kandile gizli yanmış fitilim.

3
burdayım sabrımın o teb'ayla sınandığı,
ricalin kem sözünü bıraktığı yerde.
katediyorum baştan başa yeniden geçtiğim
yerleri. kahredici bir dille tutunuyor bana
sûr'um. susuyorum, kavmimin incinen gözüyle
bakıyorum burçlardan çöle. kaab uzak, hırka
küs.. **hüseyin** ki artık kalbimizde süs!

imrahor '98
(Ludingirra 9, Bahar 1999)

Bejan Matur

(1968) Yeni kitabı *Tanrı Görmesin Harflerimi* yayımlandı.

TÖREN GİYSİLERİ

Çürümüş donuk kalbinde bu toprakların
Gözleri gördüm.
Herkes sesiyle vardı
Ve duruşuyla gövdesinin.
Bir insanı en iyi sevişirken tanırız.
Kalbimizi birlikte çürütürken.
Ağırlaşan gövdemiz
Gece uyandırır.
Mezar gibidir avlulu evler.
Çocukluk bir uykudur. Uzun sürer.
Ve dokunmak için bir arzu
Bir arzu sürükler bizi ölüme.
Ben kendimi sınadım her gövdede
Ben kendimi bıraktım her şehirde
İçime aldım göğünü ülkelerin
Ve boşluğunu görünce kalbimin
Gitmeli dedim.

Çürümüş tören giysileri içinde
Askıda salınan kökler.
Biz denize düşürsek de ateşi
O hep yanar.
Issızlık bahşeder karanlığa. Yanar.
Tarih bir yanılgı olabilir diyor şair
İnsan bir yanılgıdır diyor tanrı.
Çok sonra
Bu toprakların kalbi kadar
Çürümüş bir sonrada
İnsan bir yanılgıdır diyor tanrı.
Ve düzeltmek için varım
Ama geciktim

Ölü kızıl suyun dalgası
Gece yürünen yol

Ve yolcuların dağıldığı zavallı yeryüzü
Salınan beyaz kefenler
Tören giysileri.
Ve bir koşu için gerekli tek şey
Atın yelesidir.
Aslolan,
Şimdi ve burada
Çürüyüp kaldık.

Tanrı görmesin harflerimi
İnsan bir hata diyor durmadan
Ve hatasını düzeltmek için
Acı veriyor
Sadece acı.

Şubat 97, Berlin

(Defter 35, Kış 1999)

Mehmet Can Doğan

(1969)

ÜÇKÂĞITÇI ŞAMAN

Ben içimden bakıp sesleniyorken ona hattâ seslenirken onunla
yazdığım her sözcük efsun ve tütsü bıraktı bana
bir armağan diye inleyişten – her inleyiş bir armağandır ya –
dağılsın diye dağa vurulan kalp gibi bir yurttan
ayrı düştüm ben sözün büyüsüyle efsunlanmışken
yaklaştığım da oldu inkâr edemem mağarasında yatıp kalktığım
ateş yaktığım kemik attığım geleceği açtığım o dağın
evet o dağın uçurumuna kuş saldığım kurduna ağladığım
kartal uçtu kurt öldü kartaldır uçar gerçi ama kurt
neden ölsün hem de neden ölsün yalnızlıktı tek bildiği
yerinde kaldı hepsi yazıklanmalı mıyım hayıflanmalı mıyım

Kim kimde ne bıraktığını nerden bilebilir
ve kişi kendisinden ne kaldığını ve dahi ne kalacağını
yoklar belki hatırlamasa da kimden aldığını

ağrılarını iç sızılarını yıkılışın şerhettiği mânâyı
elbette ah elbette çiçek toplamayı
ömür bahçesinden uçmaya kararlı
bir güvercinin boynunu koparmayı düşünürken
Güvercin Gerdanlığı'nı ah evet belki bunun için sevdim ben

İp attım kemend oldu şeytanım boynuma
dolanmıştı nasılsa çocukluğumda ayağıma
sen sallayacaksın ipi diyen kimdi mutlaka vardı biri
kimdi beni bir ipin dişlerine ve kuyruğuna bırakan
kandır akan izle ve çık yarana yosun sarmayan ormandan

Öyleyse ormanlar kahrolsun kahrolsun öyleyse çocukluğum
tarlalar da biçilmiş ekinler de bir yere götüren yollar da

Ah nasıl bir yerler çekti de beni ah nasıl yollarda yoruldum ben
dağlara da baktım içime eğilirken ama çöllere düştüm erken
hep erken ama ne diyorum hep erken düştüm çöllere ben
akrebi gördüm dişisini de gördüm erkeği oldum öldüm
erkek oldukça hep öldüm hep öldüm
ne kılıç kullanmak korudu beni ne kalkan tutmak
yani dünyanın zulmüne ortak olmak baba olmak

Ağıtlar dinledim kimin kimde gömüldüğünü anlamak için
inanmak için herkesin birbirini aldattığı oyunlar izledim
ah ne acı herkesin herkes için herkese soyunduğunda
derinine daldığı denizinde adamın kadının kızıyla boğulduğunda
boğulduğunda her kuyunun bir uğultuya yurt olduğunda
ama inanmak için
dümdüz inanmak için yaşandığını öğrendim sonunda

Salladım ipi şeytanım içinde atlasın atlayabilirse
coğrafya dersinde kimse ama kimse kalmayınca yanımda
anladım şeytanın vâkidir ayna olduğu da – çoğalma yakın olma –
yakın olma diyorum sana ama yine de yine de inandım ona
inandığım gibi cürüme ve cezaya ve adama ve kadına

Hayır atları değil adamları da vururlar belki başında belki sonunda
kaba bir şehvetle ya kurşunla olur yahut küfürle
geçerler üstünden daima evet daima haklı bir mazeretle

sevişmenin mazereti vardır olduğu gibi ayrılmanın
acımanın kan dökmenin lâkin dalgalanmanın ve durulmanın
denize iyi geldiğini kim söyleyebilir dahası kim kime ne söyleyebilir
hangi söz kimin elinden tutar ve kimi sözün söz olduğuna ikna edebilir

Biri bana kalbi sökülmüşleri hatırlatmasın dağlardan ot toplamaya gidenleri
gidip de şarkılarıyla geri dönmeyenleri dönemeyenleri
hayaları burulan atları cübbelere inat merhem yapmayı
hatırlatmasın inat etmeyi iman etmeyi
aklımın boğulduğum düğümünü çözüp kırbaç oluyor yoksa yılan
aktıkça kırbaç aktıkça kan cennet ile cehennemi birleştiriyor arada kalan
yazık cennetini silahında taşıyana yazık cehennemin eksik olan silahına
hem de nasıl yazık kendini cennet ile cehennemin birliğinde tanımlayana
varlığında cenneti ve cehennemi taşıdığı için vurulmayı o hak eder ilkin
Yasını mı tutayım hayır yarasından mı alnından mı öpeyim hayır
kokmasın çürümesin iğrenilmesin diye mezarını mı kazayım hayır
ama kışkırtılmış her hayırın bir evet olduğunu nasıl anlatayım
hayır hayır hayır hayır

(Ludingirra 10-11, Yaz-Güz 1999)

Didem Madak

(1970)

ÇALIKUŞU'NUN Z RAPORU

Kedi ve kasımpatı kokuyor bütün sokaklar
Dilinin dönmediği duaları sayıklıyor
Zeyniler Köyünde çalıkuşu şimdi artık zaman
Yağmur yağıyor durmadan
Ağlıyorum kaşarlanmış bir masumiyet olarak
Bir çılgınım
Kedilerin ruhlarımızı okuduğuna inandırmaya çalışan herkesi
Bir elimde tabanca
Bütün dualarım delik deşik.

Başörtülü bir anne olarak bekliyorum ruhumun
Şark hizmetinden dönüşünü

Mahalle kavgalarına karışmadan
Kocaman bir kabakla boğuşuyorum bazen
Doğruyor ve kızartıyorum onu
Günler külkedisi, akşamları kömür yakıyoruz.
Hikâyeme bir hayat yazmak istiyorum
Pek inandırıcı olmayan
Ruhuma ıhlamur yollamak istiyorum yün eldivenler
Hikâyeme bir ölüm yazmak istiyorum
Beni masalların ortasında bırakıp giden ruhuma
Romantik radyo dinleyen o eski arkadaşıma
Son bir kere daha limon ağaçlarından bahsetmek istiyorum
Otobüs duraklarında yağmurlar bekliyor beni
Yağmurla beraberliğimden doğan
Birinci ve yüzbininci hayaletim
Ucu ısırılmış bir simidin acısını durmadan
O kadar çok, o kadar çok hissediyorum.
Fareler yeraltından fırlatılan havai fişeklerdi
Haberler getiriyorlardı, hep kötü haberler
Akşamları günahkâr yazar kasalar kadar
Z raporları kadar uzun şiirlerim
Elinde bir paket çubuk krakerle geçmişim
O eski arkadaşım yıkanmış midesiyle
İskambil kağıtları kusan, zarlar
Maça kızı ve pis yedili sayesinde
Kaç kere ölümle randevulaştı.
Plastik çiçeklerle ziyaretine geldi hayat
Semt pazarından alınma hırkasıyla,
Ayolu, yanisi bol konuşmalarıyla
Her bastığında gıcırdayan tahtalarıyla
Öyle çok sevdim, öyle çok sevdim
Binlerce kapıcı karısından birinin ismiydi sanki kader.

Delirdiğim altyazı şimdi bütün aynalarda
Vazgeçtim sonunda hep tura gelen uğur paramdan.
Hikâyem ucuz, romanım basmakalıp
Pembe kağıtlar aldım
Hayatıma bir ölüm yazacağım
Bir ölüm, pek de inandırıcı olmayan
Yazık hiçbir şair bir çiy tanesi kadar bile sızamadı kâğıda
Kayıp şiirlerim gül resimleridir şimdi.

Yazık bir son mektup bile bırakmadan gitti
Zeyniler Köyünde Çalıkuşu şimdi artık zaman.

Kasım-Aralık 98
(Ludingirra 9, Bahar 1999)

Şener Özmen

(1971)

ŞİMDİDEN KURULAMALISIN RENGİNİ

şimdiden kurulamalısın rengini
dönüşte kuruntumuz olacak soluğumdaki kavurucu yaz

ateşi gizlemelisin özgürlüğün tütsüsünü de
yeni bir tutsaklığa varacak yolumuz

şimdiden tutmalısın ellerimi görmeden
aramızdaki uzaklığın nehrini ve gecesini

ekmek kırıntılarını ve zıplayan çekirgeyi
yıldızların ve pamuk tarlasının tıp tıp yüreğini
yad etmelisin
şimdiden

(Düşün 10, Mart/Nisan 1999)

Zafer Ekin Karabay

(1975) Yaşar Nabi Nayır Gençlik Şiir Ödülünü Can Bahadır Yüce ile paylaştı. Hukuk öğrenimini yeni bitirdi.

YARA BANDI

gün gizini sürdü sessizliğe, konuğunu
bütün gece bekleyen sokak ışıklarına,
kaldırımlara. ben sesini duydum yüzünde
ağlayan kedinin, acısını anladım ve annemi
anımsadım, bacağını saklayan basma eteği
görünce yara bandı satan kızın.

sarıydı teni ve kirliydi elleri. bir gecenin
kondusu yürümüştü gözlerindeki kısa
patikada çocukluğunu oyuncak bir trenden
çıkarıp taşını sulamıştı kaldırımların
ve anlamıştı insanlığın yarası olan
varlığıyla en çok yarasını sarmayı
gereksindiğini insanların.

"yara bandı alın" mı diyordu yoksa
"beni sarın" mı? anlayamadım.

(Varlık 1102, Temmuz 1999)

Kuvvet Yurdakul

(1975) Kuvvet Yurdakul *Ben Eskiden Çocuktum* adlı şiir dosyasıyla Arkadaş Z. Özger Şiir Ödülü'nü kazandı. Dosya yıl içinde aynı adla kitaplaştı.

KAMBUR BAHTİYAR – 3–

Bir orman kıyısına oturalım
Yaprak oyalar bizi
Eyvah geçmeyen konulardan
Buldum uzayda hayat var mılardan
Konuşalım arada susup
Dünya güzel diyelim
Kurumak yanlış kırılabiliriz
Ve önemle hatırlayıp ellerimizi
Düştükçe sıktığımız
Yapraklara bakalım

Yanılırız biraz ne olursa
O olsun oh olsun ona
Madem aldırdık uydurmayalım
Telaş melaş yeni geldik her zaman
Şimdi bir orman cini geçer
Bir güzel şaşırırız bile daha neler olur
Bir kaplumbağa ağlayabilir aramızdan

Bir çocuk kaçabilir uykusuna
Canı ister açılır susam
Kırk haramiden bir tanesi
Yeter bu masalı bozmaya

Hem yanarken terler mi insan
Yorgan örtmese nesnemizi
Hangi bilim açıklar
Ya da açıklasa ne
Gerdeğimiz olmayacak
Güncel yataklar kuyruğunda
Uzayıp ağrıyarak
Onaylayacağız listemizi
Bir şelale altında ağzımızı
Açmanın çekilişinde yazık
Susayan yine biz olacağız
Birazdan tren ezecek gibi
Uzun sürecek bölünmemiz

İyisi mi bir orman kıyısına oturalım
İçinde eyvah geçmeyen şeylerden
Buldum uzayda hayat var mılardan
Peki sustum evet bakınca evet gökyüzüne
Evet ağlayabilir aramızdan
Bir çocuk kaçabilir
Bir çocuk ah tabi
Hepiniz haksızdınız siz de
Böyle bırakılmazdı filan ama ne olur
Gidip düzeltelim
Ters çevrilen kaplumbağaları
Bahtiyara götürelim
O çocuk kambur
Bahtiyar yine sana

Sırtını yaslama demişlerdi
Eklemiştin usulca

DENEDİM....

(E 2, Mayıs 1999)

Nilay Özer

(1976) Yaşar Nabi Nayır Gençlik Şiir Ödülü'nde "dikkate değer" bulunan Nilay Özer ilk kitabını yayımladı *Zamana Dağılan Nar*

ZOR SOKAK

bir gülün tam ortasından geliyoruz
izini sürerek aşkın beyin kabuğunda
türlü taşlamalara direnen mısraların
bırakma elimi inadına bırakma
muhitinden geçiyoruz ayıplanmanın

zor sokağın namusunu bekleyen
horozları kılıbık üç beş silah en fazla
tehditleri bile aç el ele yürümeye
minareden sarkıtılan kayıp çocuk anonsu
kulaklarımıza ibret küpesi diye

hayat bir kurt masalı yarın aynısı dünün
zor sokak sahnesinde sevda pandomim
gizli hayranlık mı suskun alkışlardaki
ancak çiçekler camdan cama sever dostum
duygular dölleyemez uçan ihtimalleri

bir gülün tam ortasından diğerine varırız
zafer kazanmış damlaların gizlendiği
arkamızda ışıklı çakıllar bırakarak
sevişmeye hazırlarız düş ormanı geceyi
yer altı suları dehlizler ve sır

yazık ki uykudadır zor sokak sakinleri...

(Adam Sanat 166, Eylül 1999)

Zeynep Köylü

(1978) 1998'de yayımlanan *Son Arzum Gül ve Kedi* ile Orhon Murat Arıburnu Şiir Ödülü'nü kazandı.

ZAN

zamandan önce doğdum. bir avuç sesti ömrüm
gölgemin izi kaldı karanlığın ağzında
aynada haritasız unutmuştum denizi
annemin göğsünde eskiyen aşktım
ben günah işledikçe incelmişti arz
döndüm! kabileydiniz çok yüzlü bir çarmıhta
beni de terkederken bir Tanrıyla aldatın

hiçbir sesi sevmedi ağzımdaki uçurum
serçelerin duasıyla büyümüştüm bir gece
avlunuzun kızıydım. çok denedim ölmeyi
her sokak sevişimde kanardı bileklerim
rüzgârsa içimdeki en eski büyücüydü
onarırdı çöllerde kırılan asasını
gölgeme bağdaş kuran ay perisiyle

masallar ki o eksik gölgemden kalmışlardı
yüzümün yittiğini söylediğinde babam
bendim gökyüzünün son götürdüğü uçurtma
adanmış bir kuyuydum odaların yasma
ırmaklar hiç dönmedi. oysa döndüm
k a b i l e y d i n i z
zaman şimdi zan altında

5. 4. 1999

(Bahçe 14, Son Yaz 1999)

Can Bahadır Yüce

(1981) Yaşar Nabi Nayır Gençlik Şiir Ödülü'nü Zafer Ekin Karabay ile paylaştı. Kuleli Askeri Lisesi son sınıfında öğrenci.

DENİZDE ÖLMEK

1.
Su kendine dönüyor, mavilikler kendine
Kendine dönüyorsun, işte; kendi yüzündür,
Hiç kimse görmemeli, saklan suyun sesinden
Üşümesin yıldızlar, yalnızlığını söndür

Korsan, daha ne kadar gizlenecek bu hüzün?
Yalnızların yalnızı, hey korsan, hey serseri;
Deniz çirkinleşmeden gömülüp git sulara
Bilmez misin dünyada korsanların yok yeri...

2.
– Dudaklarımda gizli sulardaki tuzlu sır,
Sessizce öleceğim, bilmesin kimsecikler
Bir eşkiyâ ağzında bu yük nasıl taşınır?
Çekin üstümden göğü, beni ölüm temizler...

(Varlık 1102, Temmuz 1999)

Şeref Bilsel

TUZ

tuzdan kalbi vurur kelimelerin.
otlara ve söylentilere doğru
giden bir salıncağın dönüşünü beklerim
askerlerin rüyasında gördüğü zehir
toprak aç kalmasın diye
beni yağmurun sofrasına indirir
beyaz sefertasları içinde

ben ne zaman yüzünü görsem
sular perişan, kadınlar tedirgin

bir kolye gibi boynumda
boşluğa doğru beşik gıcırtıları
sorular gittikçe eğrileşir
kim toplayacak bu akşamları

ben ne zaman yüzünü görsem
külsüz bir ay doğrulur
metal yorgunluklar altından
hatıralarını karıştırır
göl kıyısında bir adam
elinde saplanmaya hazır çiçek
beş kez ateş etmiş gömleğine doğru
daha da edecek

(Kaşgar 7, Ocak 1999)

İhsan Deniz

YAZ KALBİYLE GELİR

Yaz, kalbiyle gelir aramıza. Çocukça
bir nazla hızlanan suskun ve acemi
dudaklara.. Yağmuru ve bulutu
tutar, gölü efsunlar, soğuk bir bahçe
tadı bırakır gözlerin kilitlendiği
bîçare dakikalara..

O kalp üşüten haz, her sabah rûha
değen netameli sıyrık; ürpertir dili
ve dilin içinde yırtılan kasveti..
Bütün gece bir mahzen sızısıyla mayalanan niyâz!

Yolar sıcağın esmer tenini; tan vakti
hâtıraya sinen ağlama
ve kahkaha birikintilerini..
Balkonda bir kıpırtı olsa, akıp
gider; koyu bir memnuniyet ritmiyle
yayılır peşimize takılan sokak
köklerine..

Kim bilir; aramızda dolaşan gölgesi
kırılmış bu son yaz
dır belki de.. Göğü döven o saf
yelpaze; ne arar ne bulur, ince
huyları kışkırtan bir havuz kenarı
gibi durduğumuz o boşlukta?

Yaz kalbiyle gelir
miş aramıza. Hem de perde
olurmuş eski aşkların hâfızasına..
Yazık! Ben ki; çok geç
anladım, inanmazdım
da Bu mevsim kalbimi habersizce örten
ö l ü m h i s s i
nin sesimden bir daha hiç
ayrılmayacağına...

(E 5, Ağustos 1999)

enderemiroğlu

İlk şiir kitabı *kararan*, Şiir Atı Yayınları arasında çıktı.

akide bir geceye

kuru çiçekler topladığım taşlar ve biriktirdiğim aşklarla küçücük bir hayata yanıldım

bir gecemi sana vermeden önce külün acının ve sancının ter içinde yaşardım
sana dokunmadan önce daha içimde her çoğalan hep gözümde bir yazıyla ağlardım
sesimi sevişmeden önce seninle elmas hızmalı kara dövmeli bir sandıkta saklardım
saçlarında gece bir uyumadan önce azalan günleri ölüm bilir etimi kendim yakardım
boynunda ellerim sihrini görmeden önce bir canı uslanmaz heyecan almaz tanırdım
kırmızıya ve siyaha adanmış kana ve acıya bulanmış bir bedenle yatardım

bir gecemi sana vermeden önce insan gecesini kendisinden başka kimseye veremez sanırdım

üzgün yanlarımı cam fincanda toplar gözyaşımla ah bedenimi sarı tenimi yıkardım
yolları ve kalemleri bana asar göğsümden aşağı yaldız kâğıt kara kaplanlar yazardım
acıyı tanıdım doğunun doğusunda ve batının batısında binbir gecede yandım
ipek ve baharat yollarının ortasında osmanlı ve bizans tahtında acıyı anladım
minarelerin kulelerin ve kubbelerin arasında taşların ve çalılların can acıyla ağladım
suskun atların ferman yollarında haçı ve alemi kazıdığım saçlarımla başımda taşıdım
seni geceme yeğledim tersi düze eledim ve ah köklü küflü toprağıyla asyayı isyan eyledim
örümcek ve karınca zehirinin içindeyim rüyaya geldim ki heyhat elimle ayna bir nehirdeydim
can aldım canımla başka adlar başka sular tanıdım her gece başka bir insana kandım
kalktım ve suyu bakraç suyu iki elimle tutarak saçlarımdan aşağı boşalttım ve ıslandım
iblis andım kendi yüzümü tamdım aynalardan akan sırrın tadında kaldım daha uzağa el ettim
daha uzağa kendimi bildim elimde can kadeh elimde can girebileceğim herşeyin içine eridim
ve ah uzak gecesinde yalnız mezarlarınızın ben beni sadece yalnız sadece tek ve sadece bir giydim
oyun değildim asya masal değil bin geceden taşıdığım süt tenimle diri canlı gerçek ve tektim
bin geceden sakladığım süt tenimi huzurunda asya senin kutsal huzurunda toprağında kirlettim
suyu eledim tuzunu tutarak kendime ellerim sende suyu eledim suyu kendime zerk ettim
neredeydim sana vermeden önce deniz kabuğu taş lahit asya ah asya kara kum elledim
dinledim asya hiç konuşmadan yüzyıllar boyu artık yeter kara toprağım seni dinledim
elimi kestim kırık mavi camlarla güneşe baktım girdim koynuna

tenimi yaktım ve denize aktım
yalanlarını tanıdım asya ve tenime zevk ettim ki yalancılarının
suretlerine çocuklarımı attım
ganimet toplar gibi topladılar beni sudan bedenimi yağmaladım hayır
asya hayır asla ağlamadım

ağlasam göğsümden sarkan bronz gürz metal halka pas tutar yine
döner kendime batardım

(Ludingirra 10-11, Yaz-Güz 1999)

İzzet Göldeli

Hâlâ Avustralya'da mı; Türkiye'ye döndü mü? Göldeli, aranıyor!

YOL BOYU CANSEVER'LE

Bıçkın eğretilemelerle
Yabanıl düzdeğişmecelerin
Kol gezdiği şiirlerinle
Beyoğlu sokaklarına diktiğin
Yalnızlık piramitleri
Alıp götürür
"Penguenle Amerikan Bilardosu" günlerine
– Nedense bilardo topuna benzetiyorum
Kendimi bugünlerde
İtile kakıla –

Geldik sayılır
Anka çıkmazındayım
Son sayfalara yakın
Güdük sevinçlere
Aşılmaz köprülere abone.
Yerleşip birazdan
Dizimin dibine
Mırıldanmaya başlar
Külrenkli anılar
Bozbulanık düşler.

Bağlıyorum
Kör uçlarını günün
Bir dilsizin
Suskunun yaşamını edindim kendime
İstersen votka koy adını

(İzmir İzmir 16, Ocak/Şubat 1999)

Arif Madanoğlu

MEFTUN

işte orda dağların gıyabında
ezilmiş çığlık, papatya ölüsü
cönk defterinde cenk öyküsü
gizli okunur kaynak sularında

ve gitti ebabil yozudu sevda
yakılmış köylerin sıcak külü
ham demir dövülmezse tavında
farzet, meneviş yoksulu ve küflü

bak, kırağı düşmüş gül gamzede
solgun yeşil, eğitilmemiş kırmızı
işte orda mardinli süryani kızı
etik ve etnik mağduru mu sadece

sahi, öyle midir ateşin bilimi
zerdüşt'ün dönüşü en büyük suç
o kanırtan soru incitiyor dilimi
gücenir mi bilmem çelik ve tunç

işte orda dağların gıyabında
düşünsem hata düşünmesem özür
uluorta çıngar; istersen görünür
suçlu tanık, o tarafsız aynada

yanılsam keşke pişmanlık duysam
olur mu hiç! sunak kurban istiyor bak

kan histerisiyle esriyen lanetli pan
o mağrur söylemi büyütüp abartmasak
ne şiddet olur ne mağdur ne de pagan

(Dize 39, Ocak 1999)

Faize Özdemirciler

(1964)

ÇUHAÇİÇEĞİNİN ZAFERİ

lâvantayı bu şehirde aldım dolabıma, leylâkla
burda tanıştım nasıl söylersiniz dargın olduğumu
yaseminle.

en çok ölülere armağan edilen *lazmari*
neden *rose mary* oluyor, garantör başkentlere
yerleşince?

yaslanacak duvar arayan yaşlı bir kadındır
adalı şair'in ideolojisi. nereye otursa suya
dokunur ayakları. ama coğrafyaya hapsolmuş
şiir kırsın artık kelepçesini.

karla bu şehirde tanıştım, paltoyla. burda anladım
cebin, cüzdanın, pasaportun ve sinir sisteminin
nelere kadir olmadığını...

her darbe biraz demokrasiymiş gibi "*son bir
kez daha*" dedi halk. kimseyi karşımıza almadan
savaşan ve ısrarla kendini karanfil olarak tanım-
layan yenik bir yasemin ordusuyduk, anladım!

ıslanmış nöroloji yağmurdan korkmazdı, geceleri
hep ağladım! on miligram amitriptilin endişele-
rimi giderecekmiş gibi gülümsedi doktorum.

yanlış sinyallere mecbur bir yaşam benimkisi.
elimi tutsan dudaklarımda sardunyalar kuru

bir ağrıya dönüşecek ilerleyen saatlerinde
gecenin.

onca yıkımdan sonra, bizi olsa olsa şiir ayakta
tutar desek, otursak, *yahya bey*'den başlasak!
aramıza girecekler! karşı çıkacaklar şapkalı
sözcüklerimize. bunlar eski diyecekler, olmaz
diyecekler...

sen yabancı anılardan çaldığın kırmızı gül
yapraklarıyla boyarken dudaklarımı, bağrına
basmak zorunda kalacaksın çuhaçiçeği'ni
ve bileceksin ki, onun dışında kalan
cümle çiçekler lâtife.

(Varlık 1106, Kasım 1999)

Bâki Ayhan T.

KİMSE YOK

(edip cansever'e)

şimdi kimse yok, şimdi kimse
aramıyor güzlerde kalmış anılarını
yalnız; ben varım kimse yok şimdi

bir uçak gökyüzünü yalıyor arzuyla
uzak ormanlarda kökler yeniden
derinlere çekiyor toprağın özsuyunu
şimdi kimse yok ben varım yalnız
durgun su

şimdi kimse yok yalnız; ben varım
ben varım: yalnız
şimdi kimse; yok
bir adam kurbağalara bakmaktan geliyor
bir adama bakıyor anısız kurbağalar
kadınlara bakıyor yalnız adamlar

düştüğü yerde kalıyor kan damlası
denize bir taş attım herkesin yerine
halkalar bitene kadar; bekleyeceğim
birbirine usulca ekleyeceğim güzleri
gün bitmiş, çocukluğumuz sönmüş ufukta
şimdi kimse yok yalnız ben varım

şarkının bitişiyle ilgilenmiyor insanlar artık
şimdi kimse yok yalnız: ben varım
benim bitişimle ilgilenmiyor kurbağalar
üstümüze yıkıyor gökyüzünü yağmurlar
kanalığın başladığı yerde yalnızlık
şimdi kimse yok yalnız ben varım
az sonra ben de yokum: anıların bittiği

(Bahçe 15, Son Bahar 1999)

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ 7
1999'da ŞİİR 9
BELGELİK 16

FAZIL HÜSNÜ DAĞLARCA (1914)
Bir Ölünün Son Soluğunu Bir Milyar Büyütmek
(*Seviştilerken* adlı kitabından, 1999) 31
İz (Milliyet Sanat 461, 1 Ağustos 1999) 31

BEHÇET NECATİGİL (1916-1979)
Tebrikiye (Kitap-lık 38, Güz 1999) 32

İLHAN BERK (1918)
Evin Küçük Tanrıları (No 2, Mart 1999) 34

SALÂH BİRSEL (1919-1999)
Alıcı Kuşlar (*Nardenk* adlı kitabından) 36

BAŞARAN (1926)
Gökyüzünde Kırık Aylar (Adam Sanat 165, Ağustos 1999) 37

CAN YÜCEL (1926-1999)
Vasiyet I (*Alavara* adlı kitabından) 38
Mintihar (Hürriyet Gaz. 2 Ekim 1999) 39

HALİL İBRAHİM BAHAR (1929)
Örtüşük (E Şiir '99, Kasım 1999) 40

GÜLTEN AKIN (1933)
Akan Suyu Yakalayıp Durdurmaktır Meâl
(Öküz 63, Ağustos 1999) 41
Kırmızı Patikler (Kitap-lık 36, Bahar 1999) 41

CEVAT ÇAPAN (1933)
"Eski Günler Uzak Bize"
(Milliyet Sanat 461, 1 Ağustos 1999) 42

CENGİZ BEKTAŞ (1934)
Fırtına (Bahçe 9, Ocak 1999) 43

KEMAL ÖZER (1935)
Yürüdükçe Öğrenmenin Şarkısı (Damar 95, Şubat 1999) 43

RUŞEN HAKKI (1936)
Yırtılan Gecede (Adam Sanat 168, Kasım 1999) 44

HİLMİ YAVUZ (1936)
Bir Yaz Günü İçin Şiir (E Şiir '99, Kasım 1999) 45

ÜLKÜ TAMER (1937)
Kavaklık'ta Bir Akşam (Kitap-lık 35, Kış 1999) 45

ERGİN GÜNÇE (1938-1983)
Hızla Eskiyor Yüzüm (Adam Sanat 161, Nisan 1999) 47

AHMET UYSAL (1938)
Rüzgârı Öpme Vaktidir
(Edebiyat ve Eleştiri 43-44, Temmuz/Ağustos 1999) 48

İHSAN ÜREN (1939)
Kaldırım (Düşlem 21, Ocak 1999) 48

ERAY CANBERK (1940)
Yakından Uzağa (Varlık 1096, Ocak 1999) 49

FİKRET DEMİRAĞ (1940)
Beyhud (E Şiir '99, Kasım 1999) 51

YÜKSEL PAZARKAYA (1940)
Ölürüm Yoluna (Milliyet Sanat 461, 1 Ağustos 1999) 52

HÜSEYİN ATABAŞ (1942)
Gölgesi İçine Düşen Göl (Bahçe 13, İlk Yaz 1999) 53

ATAOL BEHRAMOĞLU (1942)
Alanya Günlükleri (E Şiir '99, Kasım 1999) 54

HASAN ŞİŞLİ (1942)
Arayer (Bahçe 15, Sonbahar 1999) 56

SÜREYYA BERFE (1943)
Veronika'ya, Kiyeslovski'ye (Defter 36, Bahar 1999) 58

SENNUR SEZER (1943)
Sayıklamalar (E Şiir '99, Kasım 1999) 59

GÜVEN TURAN (1943)
İznik'ten (Kitap-lık 35, Kış 1999) 60

REFİK DURBAŞ (1944)
Anılar, Ne Anlatır (Adam Sanat 160, Mart 1999) 62

ÖZKAN MERT (1944)
Bir Aşk Şiiri "Sana" (Varlık 1104, Eylül 1999) 63

HİDAYET KARAKUŞ (1946)
Alırım (E Şiir '99, Kasım 1999) 64

AHMET ÖZER (1946)
Kendine Yolculuk (Yeni Biçem 70, Şubat 1999) 65

HÜSEYİN PEKER (1946)
Siz Uğrayın Bir Kere... (Damar 94, Ocak 1999) 66

MEHMET TANER (1946)
Baharatçılar (Varlık 1106, Kasım 1999) 67
Suzinak (Kitap-lık 35, Kış 1999) 68

AHMET TELLİ (1946)
Kekomeçe (Yeni Biçem 71, Mart 1999) 69

AHMET ADA (1947)
Sözcükler (Kitap-lık 38, Güz 1999) 70

METİN GÜVEN (1947)
Unutmak İyidir (Yeni Biçem 69, Ocak 1999) 71

İNCİ ASENA (1948)
Panter (Adam Sanat 169. Aralık 1999) 71

CELÂL SOYCAN (1948)
Hâlâ Benziyorum Kendime (Islık 5, Ocak/Şubat 1999) 72

HULKİ AKTUNÇ (1949)
Şiir Nasıl Karşılar (Milliyet Sanat 461, 1 Ağustos 1999) 73

AZER YARAN (1949)
Gömü (Edebiyat ve Eleştiri 46, Kasım/Aralık 1999) 74

SİNA AKYOL (1950)
Yılkıda (Edebiyat ve Eleştiri 46, Kasım/Aralık 1999) 75

NURİ DEMİRCİ (1950)
Tuval (Dize 46, Ağustos 1999) 76

A.HİCRİ İZGÖREN (1950)
Kılıç Artığı Poe-tik-ler (Düşlem 21, Ocak 1999) 77

MEHMET MÜMTAZ TUZCU (1950)
Dev Yapının Dibinde (Yeni Biçem 70, Şubat 1999) 80

TAHİR ABACI (1951)
İçtima (Adam Sanat 161, Nisan 1999) 81

GÜLTEKİN EMRE (1951)
Zamanı Durdurun (Bahçe 14, Son Yaz 1999) 82

İZZET YASAR (1951)
Şehir (Defter 36, Bahar 1999) 83

ENİS BATUR (1952)
Fanus I-II-III (Kitap-lık 38, Güz 1999) 84

ABDÜLKADİR BUDAK (1952)
Ev Zamanı (Bahçe 14, Son Yaz 1999) 85

GAZANFER ERYÜKSEL (1952)
Mandarin Porselenler (Varlık 1099, Nisan 1999) 86

OYA UYSAL (1952)
Bırak Suretin Kalsın (Milliyet Sanat 462, 15 Ağustos 1999) 87

ERGİN YILDIZOĞLU (1952)
Bu Aralık Akşamında... (Adam Sanat 158, Ocak 1999) 88

METİN CENGİZ (1953)
Günümüze Ağıt (Papirüs 23, Ocak 1999) 89

ŞÜKRÜ ERBAŞ (1953)
Derin Kesik (Yeni Biçem 72, Nisan 1999) 90

TARIK GÜNERSEL (1953)
Bir Aşkın Tarihi
(*Zaman Denen Oyuncak* adlı kitabından, 1999) 91

YAŞAR MİRAÇ (1953)
ne 93
gümüş tabanca (*Lazcaz* adlı kitabından, 1999) 93

TUĞRUL TANYOL (1953)
Gizli Kalp 93
Yaz Geçti (E 1, Nisan 1999) 94

ALİ CENGİZKAN (1954)
Kimsesiz Bellek (Kitap-lık 37, Yaz 1999) 95

VEYSEL ÇOLAK (1954)
Atlası Yırtık
(Kavram Karmaşa 12, Temmuz/Ağustos 1999) 96

HÜSEYİN FERHAD (1954)
Hazer İçin Birkaç Sarı Gül VIII-IX
(Adam Sanat 162, Mayıs 1999) 97

HİLMİ HAŞAL (1954)
Şairler İçin Dert Desenleri'nden...
(Mavi Portakal 19, Bahar 1999) 98

AHMET GÜNTAN (1955)
Güzel Ayrılık (*İkili Tekrar* adlı kitabından, 1999) 99

RONİ MARGULİES (1955)
Mahkeme (Adam Sanat 164, Temmuz 1999) 100

MURATHAN MUNGAN (1955)
Çöl Terzisi (Kitap-lık 37, Yaz 1999) 101

YUSUF ALPER (1956)
Sana Seni Çarparak (Varlık 1101, Haziran 1999) 102

ADNAN AZAR (1956)
Yağmurun Yağması... (E 5, Ağustos 1999) 103

SALİH BOLAT (1956)
Gece Tanıklığı XXII-XXV-XXVI
(Edebiyat ve Eleştiri 43-44, Temmuz/Ağustos 1999) 104

HAYDAR ERGÜLEN (1956)
Anne-Bugün (No 2, Mart 1999) 105

TURGAY FİŞEKÇİ (1956)
Evrim (Adam Sanat 169, Aralık 1999) 106

SEFA KAPLAN (1956)
Roberta (Kitap-lık 36, Bahar 1999) 107

LÂLE MÜLDÜR (1956)
*** (E 4, Temmuz 1999) 108

YAVUZ ÖZDEM (1956)
Sanki Unuttukça Övdük... (Islık 6, Mart/Nisan 1999) 109

MAHMUT TEMİZYÜREK (1956)
Kısa Tanrı Tarihi (Defter 36, Bahar 1999) 109

İLYAS TUNÇ (1956)
Kuyu Sözler (Bahçe 16, Yeni Kış 1999) 111

ŞERİF ERGİNBAY (1957)
Bir Güz Saatidir Kaya (Bahçe 14, Son Yaz 1999) 111

MUZAFFER KALE (1957)
İkindilik (Varlık 1103, Ağustos 1999) 112

YUNUS KORAY (1957)
Şiirin Anısı
(Edebiyat ve Eleştiri 41-42, Mart/Nisan 1999) 113

HALİL İBRAHİM ÖZCAN (1957)
Kuruntu Boşunalığı (Papirüs 26, Nisan 1999) 114

HASAN ÖZTOPRAK (1957)
Kırklar Kitabından XV (Varlık 1100, Mayıs 1999) 114

ENGİN TURGUT (1957)
Şarabın Sözleri (Uç 2, Nisan/Mayıs 1999) 116

ORHAN ALKAYA (1958)
Tuz Günleri (E 2, Mayıs 1999) 117

ERGÜL ÇETİN (1958)
Can Yücel'in Can Havliyle (Kavram Karmaşa 13, 1999) 119

BEDİRHAN TOPRAK (1958)
Anahtar Âyini İçin Ön Hazırlık (Adam Sanat 161, Nisan 1999) 120

MEHMET YAŞIN (1958)
Valiz (Defter 35, Kış 1999) 121

OSMAN HAKAN A. (1959)
Elveda (Varlık 1104, Eylül 1999) 122

SALİH MERCANOĞLU (1959)
Ay Telaşı (Mavi Portakal 20, Yaz 1999) 122

TUĞRUL ASİ BALKAR (1960)
Kanıt (Pencere 16, Mayıs/Haziran 1999) 123

METİN FINDIKÇI (1960)
Vazo (Adam Sanat 168, Kasım 1999) 125

TUĞRUL KESKİN (1960)
Acılarınıza Dönün Şiir Ordadır
(Ütopiya 6, Kış 1999)-(Dize 41, Mart 1999) 126

ÇİĞDEM SEZER (1960)
Doğrulayan Aşk'lar İçin (Mavi Portakal 20, Yaz 1999) 128

CEM UZUNGÜNEŞ (1960)
Aydınlanma (Kaşgar 7, Ocak 1999) 128

TURGAY KANTÜRK (1961)
Açılmamış Mektuplar'dan I (Bahçe 13, Haziran/Temmuz 1999) 130

YILMAZ ODABAŞI (1961)
Ömrüm Beni Yok Saysın (Öküz 66, Kasım 1999) 131

OKTAY TAFTALI (1961)
Kayıp ve Marifet (Öküz 59, Nisan 1999) 133

ZEYNEP UZUNBAY (1961)
Gözyazısı (Dize 43, Mayıs 1999) 134

SUNAY AKIN (1962)
Kanat Gölgesi (Öküz 59, Nisan 1999) 135

HÜSEYİN ALEMDAR (1962)
Üç Yeis (Dize 39, Ocak 1999) 136

HÜSEYİN ATLANSOY (1962)
Göl İçinde Akan Irmak (Kaşgar 7, Ocak 1999) 137

V. B. BAYRIL (1962)
Hayy, Dar! (Kaşgar 8, Mart 1999) 138

BİRHAN KESKİN (1963)
Yeryüzü Halleri 3 -Karınca (Kitap-lık 37, Yaz 1999) 139

ENVER TOPALOĞLU (1963)
Gövdesinden Ayrı Uçan Pervane (Defter 36, Bahar 1999) 140

NAZMİ AĞIL (1964)
Şefkatin Yüreğinde (Adam Sanat 165, Ağustos 1999) 141

ALİ ASKER BARUT (1964)
Can Gelmiyor Boğazdan (Adam Sanat 167, Ekim 1999) 143

kÜÇÜK İSKENDER (1964)
Lösemi (Adam Sanat 166, Eylül 1999) 143

ALTAY ÖKTEM (1964)
Ağaç Dikmenin ve Yetiştirmenin Faydaları
(Varlık 1102, Temmuz 1999) 146

HAKAN SAVLI (1965)
Orfeo (Adam Sanat 164, Temmuz 1999) 147

DERYA ÇOLPAN (1967)
Pencere ve Su (Kitap-lık 36, Bahar 99) 149

ÖMER ERDEM (1967)
Üsküdar (Kaşgar 7, Ocak 1999) 150

METİN KAYGALAK (1968)
Hırka Küs (Ludingirra 9, Bahar 1999) 151

BEJAN MATUR (1968)
Tören Giysileri (Defter 35, Kış 1999) 152

MEHMET CAN DOĞAN (1969)
Üçkâğıtçı Şaman (Ludingirra 10-11, Yaz-Güz 1999) 153

DİDEM MADAK (1970)
Çalıkuşu'nun Z Raporu (Ludingirra 9, Bahar 1999) 155

ŞENER ÖZMEN (1971)
Şimdiden Kurulamalısın Rengini
(Düşün 10, Mart/Nisan 1999) 157

ZAFER EKİN KARABAY (1975)
Yara Bandı (Varlık 1102, Temmuz 1999) 157

KUVVET YURDAKUL (1975)
Kambur Bahtiyar -3- (E 2, Mayıs 1999) 158

NİLAY ÖZER (1976)
Zor Sokak (Adam Sanat 166, Eylül 1999) 160

ZEYNEP KÖYLÜ (1978)
Zan (Bahçe 14, Son Yaz 1999) 161

CAN BAHADIR YÜCE (1981)
Denizde Ölmek 1-2 (Varlık 1102, Temmuz 1999) 162

ŞEREF BİLSEL
Tuz (Kaşgar 7, Ocak 1999) 162

İHSAN DENİZ
Yaz Kalbiyle Gelir (E 5, Ağustos 1999) 163

enderemiroğlu
akide bir geceye (Ludingirra 10-11, Yaz/Güz 1999) 164

İZZET GÖLDELİ
Yol Boyu Cansever'le (İzmir İzmir 16, Ocak/Şubat 1999) 166

ARİF MADANOĞLU
Meftun (Dize 39, Ocak 1999) 167

FAİZE ÖZDEMİRCİLER (1964)
Çuhaçiçeğinin Zaferi (Varlık 1106, Kasım 1999) 168

BÂKİ AYHAN T
Kimse Yok (Bahçe 15, Son Bahar 1999) 169

1999 ŞİİR YILLIĞI
DOĞRU-YANLIŞ CETVELİ

Sayfa	
72	Üstten 6. dizenin sonuna soru imi (?) konacak.
75	Sondan 2. dizede "Durgun", "durgun" olacak Sondan 3. dizede "Çitlenbik" "çitlembik" olacak.
95	Üstten 3. dizede "böceği", "böcekleri" olacak
116	"Anımsamalar" şiirinde 1. dizenin son sözcüğü "uykuyum" olacak
170	Sondan 3. dizede "zavalı", "zavallı" olacak.
188	Baştan 15. satır "Temmmuz" "Temmuz" olacak
190	Mehmet Yaşın'ın doğum tarihi eklenecek

1994 ŞİİR YILLIĞI

Sayfa 31, alttan 5. satır, "Telos" "Teos" olacak

ADAM

2000 ŞİİR YILLIĞI

ŞİİRİMİZDE GEÇEN YIL



Fazıl Hüsnü Dağlarca • Behçet Necatigil • İlhan Berk • Salâh Birsel • Başaran • Can Yücel • Halil İbrahim Bahar • Gülten Akın • Cevat Çapan • Cengiz Bektaş • Kemal Özer • Ruşen Hakkı • Hilmi Yavuz • Ülkü Tamer • Ergin Günçe • Ahmet Uysal • İhsan Üren • Eray Canberk • Fikret Demirağ • Yüksel Pazarkaya • Hüseyin Atabaş • Ataol Behramoğlu • Hasan Şişli • Süreyya Berfe • Sennur Sezer • Güven Turan • Refik Durbaş • Özkan Mert • Hidayet Karakuş • Ahmet Özer • Hüseyin Peker • Mehmet Taner • Ahmet Telli • Ahmet Ada • Metin Güven • İnci Asena • Celâl Soycan • Hulki Aktunç • Azer Yaran • Sina Akyol • Nuri Demirci • A. Hicri İzgören • Mehmet Mümtaz Tuzcu • Tahir Abacı • Gültekin Emre • İzzet Yasar • Enis Batur • Abdülkadir Budak • Gazanfer Eryüksel • Oya Uysal • Ergin Yıldızoğlu • Metin Cengiz • Şükrü Erbaş • Tarık Günersel • Yaşar Miraç • Tuğrul Tanyol • Ali Cengizkan • Veysel Çolak • Hüseyin Ferhad • Hilmi Haşal • Ahmet Güntan • Roni Margulies • Murathan Mungan • Yusuf Alper • Adnan Azar • Salih Bolat • Haydar Ergülen • Turgay Fişekçi • Sefa Kaplan • Lale Müldür • Yavuz Özdem • Mahmut Temizyürek • İlyas Tunç • Şerif Erginbay • Muzaffer Kale • Yunus Koray • Halil İbrahim Özcan • Hasan Öztoprak • Engin Turgut • Orhan Alkaya • Ergül Çetin • Bedirhan Toprak • Mehmet Yaşın • Osman Hakan A. • Salih Mercanoğlu • Tuğrul Asi Balkar • Metin Fındıkçı • Tuğrul Keskin • Çiğdem Sezer • Cem Uzungüneş • Turgay Kantürk • Yılmaz Odabaşı • Oktay Taftalı • Zeynep Uzunbay • Sunay Akın • Hüseyin Alemdar • Hüseyin Atlansoy • V. B. Bayrıl • Birhan Keskin • Enver Topaloğlu • Nazmi Ağıl • Ali Asker Barut • küçük İskender • Altay Öktem • Hakan Savlı • Derya Çolpan • Ömer Erdem • Metin Kaygalak • Bejan Matur • Mehmet Can Doğan • Didem Madak • Şener Özmen • Zafer Ekin Karabay • Kuvvet Yurdakul • Nilay Özer • Zeynep Köylü • Can Bahadır Yüce • Şeref Bilsel • İhsan Deniz • enderemiroğlu • İzzet Göldeli • Arif Madanoğlu • Faize Özdemirciler • Bâki Ayhan T.

ADAM

9 789754 186208

adam 759

ISBN 975-418-620-0